

พระเจดีย์พุทธเมตตาตามหามงคล
(ผ่าน ปาเรสโก)

วัดป่าหนองไคร้ ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล

๔๙ พระสงฆ์

เนื่องในวาระฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (พื้น ปาเรสโก)

และอายุวัฒนมงคล ๘๘ ปี หลวงปู่ประสาร สุขโน

วันที่ ๒๐-๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑

วัดป่าภูผาส่ง ในนามคณะศิษย์ขอน้อมกตัญญูกตเวทิตาคุณ

แต่พระเดชพระคุณพ่อแม่ครูจารย์หลวงปู่พื้น ปาเรสโก

วัดป่าหนองไคร้ ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

พุทธพจน์

“

ศาสดานี้ใด

ทั้งในปัจจุบัน ก็ไม่บัญญัติอัตตา
โดยความเป็นของจริง โดยความเป็นของแท้

และในเบื้องหน้า ก็ไม่บัญญัติอัตตา
โดยความเป็นของจริง โดยความเป็นของแท้

นี้เรียกว่า “ศาสดาผู้สัมมาสัมพุทธะ”

บุคคลผู้มีความเห็นถูกต้องสมบูรณ์
เป็นผู้ไม่อาจเป็นไปได้ที่จะยึดถือธรรมใด ๆ ว่าเป็น “อัตตา”

”

“

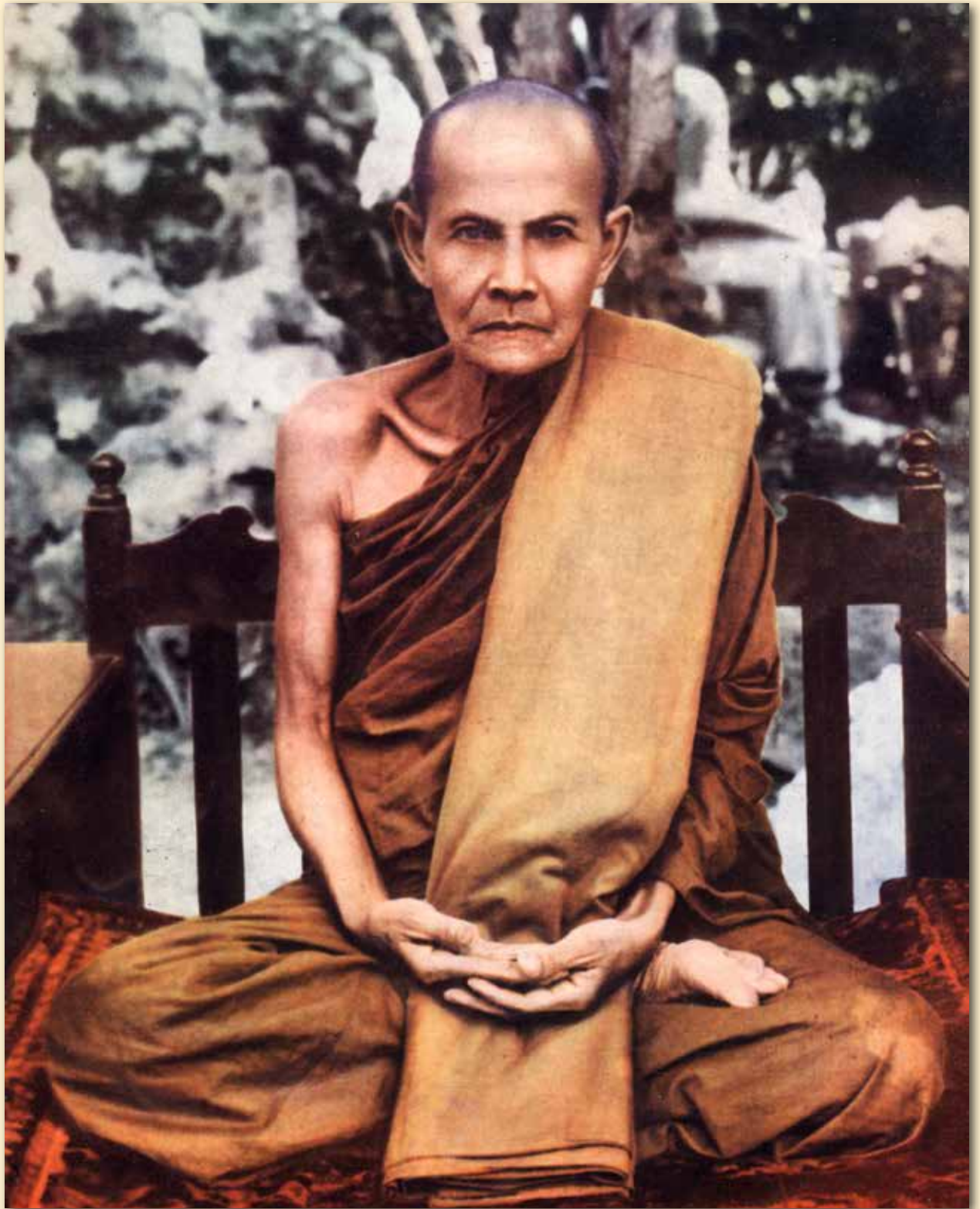
บุคคลรักษาคใจได้แล้ว เชื่อว่า “ได้รักษาศีล”

หากแม่รักษาทางปัญญาได้แล้ว
เชื่อว่า “ได้ทั้งศีล สมาธิ ปัญญา”

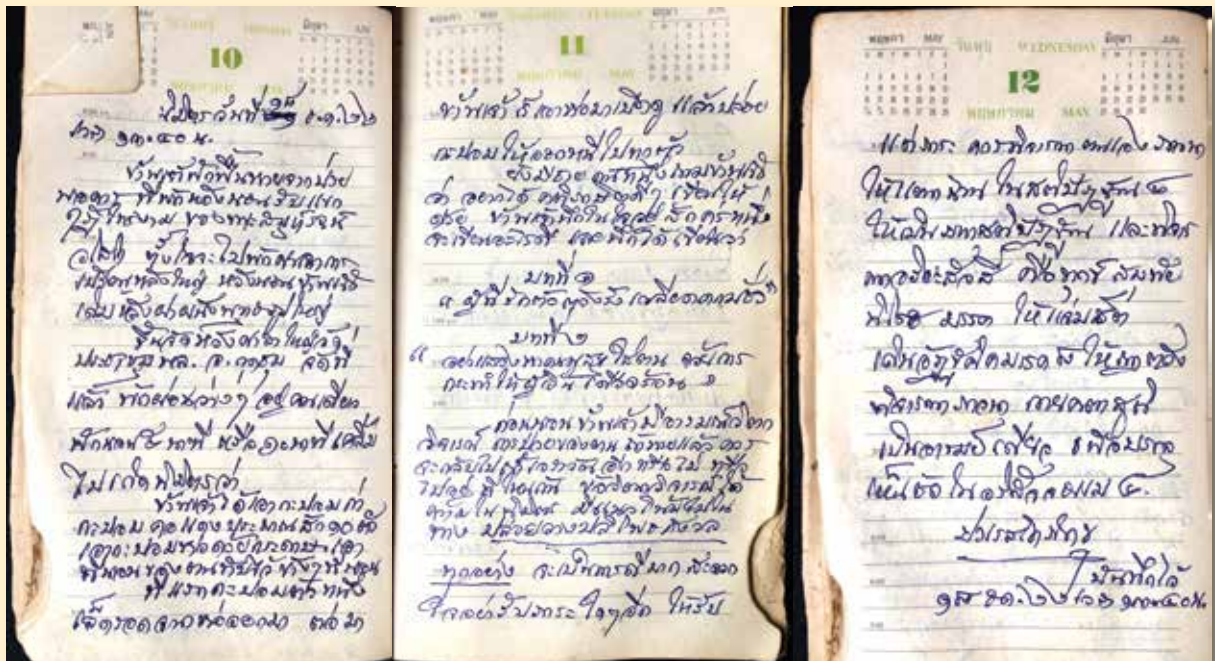
ดูจข้าวสุกที่สำเร็จแล้ว เราจะตวงกิน
ไม่ต้องไปกังวลกับการทำนาเก็บเกี่ยวเลย
กินข้าวสุกแล้ว ก็เป็นอันพอ ข้าวนี้ก็ฉนั้น.

“

โอวาทหลวงปู่มั่น ฐริทตโต

หลวงปู่มั่น ฐริทตโต

นิมิตรวันที่ ๑๘ ธ.ค. ๒๒ เวลา ๑๓.๔๐ น.

ข้าพเจ้าพักฟื้นหายจากป่วยพอควร ที่พักห้องนอนรับแขกกุฎิไทรงาม ของพระสมุห์รจัน อโสโก ตั้งใจจะไปพักศาลาการเปรียญหลังใหญ่ ห้องนอนข้าพเจ้าเดิมหลังฝาผนังพุทธรูปใหญ่

ขึ้นจัดห้องหลังศาลาใหญ่วัดประชาชุมพล อ.กุดชุม จัดที่แล้ว พักผ่อนว่าง ๆ อยู่คนเดียว พักนอน ๕ นาที่ หรือ ๑๐ นาที่ เคลิ้มไปเกิดนิมิตรว่า

ข้าพเจ้าได้เอากะปอมเก่า กะปอมคอกแดงประมาณสัก ๑๐ ตัว เอากะปอมห่อด้วยกระดาษ เอาที่นอนของตนทับไว้ข้าง ๆ ที่นอน ที่แรกกะปอมตัวหนึ่งเล็ดรอดจากห่อออกมา ต่อมาข้าพเจ้าก็ เอาห่อมาเปิดดู แล้วปล่อยกะปอมให้ออกหนีไปทุกตัว

ยังมีชายคนหนึ่งถามข้าพเจ้าว่า อยากได้คติภาษิตดี ๆ เขียนให้ด้วย ข้าพเจ้านึกในใจอยู่ สักครู่หนึ่งจะเขียนอะไรดี เลยนึกได้เขียนว่า

บทที่ ๑ “ผู้ที่รักตัวเองรังเกลียดความชั่ว”

บทที่ ๒ “อย่าแสวงหาความสุขใส่ตน ด้วยการกระทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน”

ก่อนนอนข้าพเจ้ามีอารมณ์วิตก วิचारณ์ การป่วยของตน ถ้าหายแล้วควรจะไป ถ้าเอร่าวันอีกหรือไม่ หรือไปอยู่ที่ไหนกัน ขอวิตกวิचारณ์ได้ความในนิมิตร มีแนวโน้มไปในทาง ปล่อยวางปณิธานกังวลทุกอย่าง จะเป็นการดีมาก สะดวกใจ อย่ารับภาระใด ๆ อีก ให้รับแต่ภาระ ควรพิจารณาตนเอง ภาวนาให้แตกฉานในสติปัฏฐาน ๔ ให้เป็นมหาสติปัฏฐาน และพิจารณาอริยสัจสี่ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ให้แจ่มชัด เติณอัฐฐังคิกมรรค ๘ ให้ถูกต้อง พิจารณาภาวนา กายคตา สติ เป็นอารมณ์เดียว เพื่อบรรลุเห็นชัดในอริยสัจจธรรม ๔

ปาเรสโกภิกขุ

บันทึกไว้ ๑๘ ธ.ค. ๒๒ เวลา ๑๓.๔๐ น.

ชาเงสโก ภิกขุ เข้ม

ทำกรรมใดแล้ว เห็นใจในภายหลัง
กรรมนั้นแล ทำแล้วเป็นดี
ทำกรรมใดแล้ว อดใจในภายหลัง
กรรมนั้นแล ทำแล้วเป็นดี

คำปรารภ

เนื่องในโอกาสร่วมแสดงความรักและศรัทธาในพระตถาคต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสร่วมเดินทางจาริกแสวงบุญสู่พุทธสถาน กราบนมัสการรำลึกพระพุทธรองค์ที่อินเดียกาลครั้งนั้นทำให้ข้าพเจ้าเกิดความปิติเลื่อมใสต่อองค์พระพุทธรเมตตา ที่ประดิษฐานภายในเจดีย์พุทธคยา ในฐานะพระศาสดาอย่างล้นเปี่ยมรู้เห็นประจักษ์ด้วยตัวเองทันที คุณค่านั้นจึงเกิดเป็นแรงกำลัง คิดสู้ทำงานใหญ่ในคราวที่วัยชราลง เป็นแก่นสารเติมทุนให้บรรลุความคิดที่สวดคล้อยลงตัว

ข้าพเจ้าได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่า “**อาตมาไม่มีทรัพย์สินใด ๆ เป็นของตัวเอง จะใช้เวลาที่มีอยู่ไปกับการรับสนองงาน เพื่อความตั้งมั่นแห่งพระพุทธศาสนา**”

ด้วยเหตุนี้โครงการก่อสร้างเจดีย์ จึงเกิดขึ้น ข้าพเจ้าได้มอบความไว้วางใจให้**คุณไชศรี ต้นศิริ (สถาปนิก) และคุณวรวิชัย สิงหนาท (วิศวกร)** เข้ามามีส่วนทำหน้าที่สร้างสรรค์งานออกแบบ ประกอบด้วยหลักการและเหตุผลร่วมกัน ตามความเห็นชอบของข้าพเจ้า โดยมีเจดีย์ “**พระธาตุพนม**” อันเป็นสัญลักษณ์ของเจดีย์ในภาคอีสานเป็นต้นแบบ “**พระเจดีย์พุทธเมตตาตามหามงคล (ผัน ปาเรสโก)**” ถือเป็นมงคลนาม เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และอัฐิธาตุตลอดจนสมณบริขารของหลวงปู่ผัน ปาเรสโก

วัตถุประสงค์ที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ที่พระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะ และเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกด้วยดีตลอดมา จึงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ขึ้นเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีข้าพเจ้าพระครูสุนทรคุณ (ประสาร สุมโน) เป็นประธานฝ่ายบรรพชิต นายแพทย์ปราชญ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข สมัยนั้น เป็นประธานฝ่ายฆราวาส ณ บริเวณสถานที่ก่อสร้างแห่งนี้ เริ่มทำการก่อสร้าง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ สำเร็จลงได้ด้วยบารมีพุทธบริษัท ขอนุนโมทนากับทุกท่านที่ร่วมสร้างนานหลายปี นับเป็นเวลาที่น่าอัศจรรย์ เราทั้งหลายคือผู้ร่วมสร้างประวัติศาสตร์บันทึกความดีคู่โลกมนุษย์ที่บรรยายไม่รู้จบ

งบประมาณทั้งสิ้น ๓๖,๗๙๖,๖๔๖ บาท

พระครูสุนทรคุณ (ประสาร สุมโน)

เจ้าอาวาส วัดป่าหนองไคร้

๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

หลวงปู่ประสาร สุนโน

คำปรารภ

หลวงพ่มีความเคารพศรัทธา และได้รู้จักกับหลวงปู่ผัน ปาเรสโก ตอนที่ท่านเดินทางไปเผยแผ่ธรรมยุตที่ภูเก็ต พร้อมคณะหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี หลวงปู่ผัน ท่านเป็นพระรุ่นใหญ่กว่า ท่านมีอุปนิสัยเด็ดขาด มุ่งมั่น ไปไหนมาไหนรวดเร็ว ท่านมีวินัยและดี เพราะท่านเคยเป็นทหารมาก่อน สมัยนั้นหลวงพ่เป็นพระหนุ่มได้อุปัฏฐากดูแลหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี คู่กับหลวงพ่ประสาร สุมโน เพราะเป็นพระหนุ่มเหมือนกันเป็นคนบ้านเดียวกัน เลยสนิทสนมนับถือกันเหมือนพี่น้องมาจนปัจจุบัน

เมื่อคราวที่หลวงพ่ประสาร ท่านต้องการสร้างเจดีย์พิพิธภัณฑเพื่อเก็บอัฐบริหาร และอัฐิธาตุของหลวงปู่ผัน ปาเรสโก ท่านมาปรึกษาหลวงพ่ หลวงพ่จึงแนะนำท่านให้สร้างเป็นเจดีย์ เพราะตอนนั้นโยสธรยังไม่มีใครสร้างเจดีย์ การสร้างเจดีย์ได้ประโยชน์มากกว่า ได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุให้ชาวเมืองโยสธรได้กราบไหว้เคารพบูชา และยังทำแทนเก็บอัฐบริหารและอัฐิธาตุของหลวงปู่ผันให้คนรุ่นหลังได้เข้าดูและกราบไหว้บูชาเป็นขวัญตาขวัญใจ

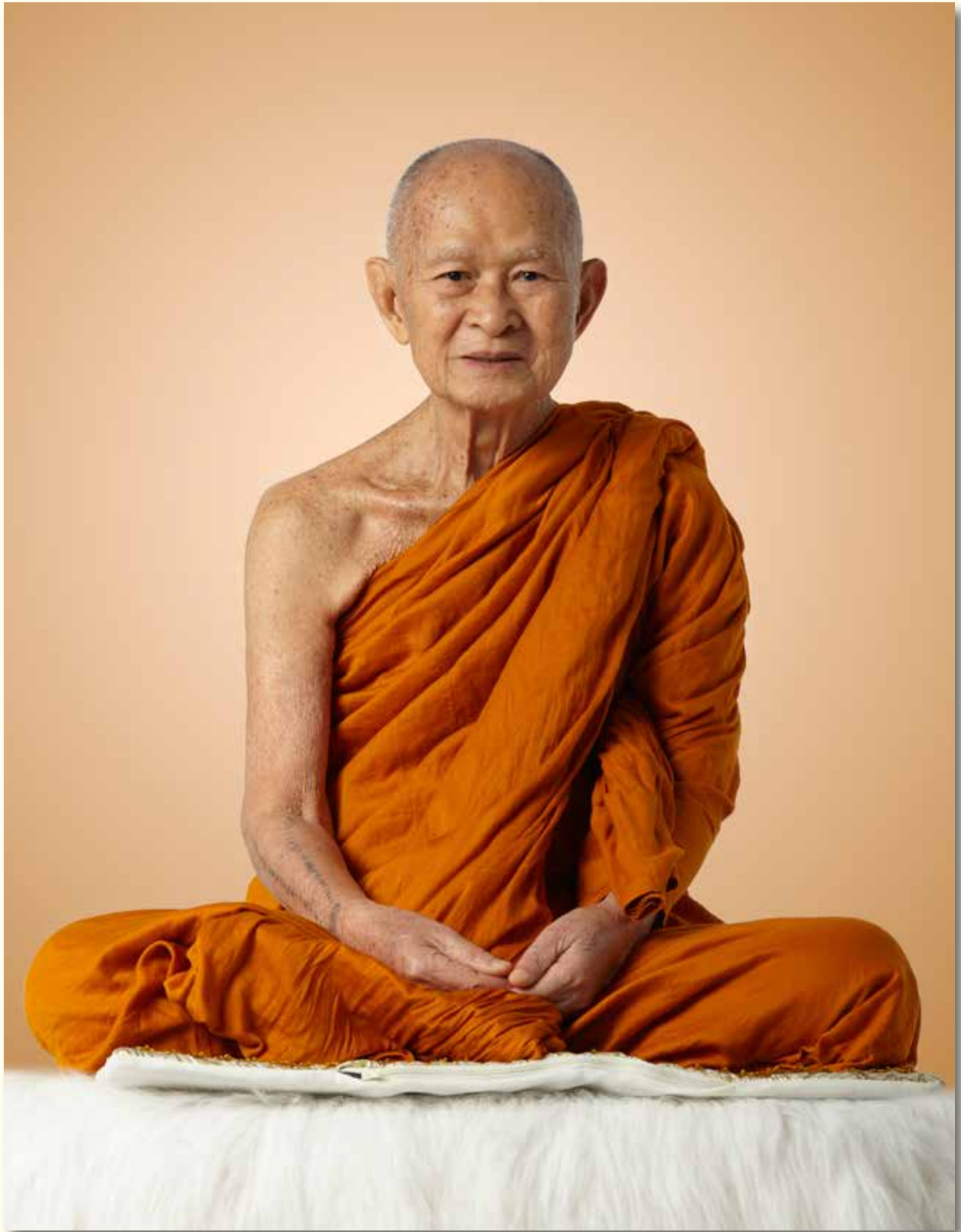
หลวงพ่ประสารบอกหลวงพ่ว่า “ผมมีเงิน ๔ ล้านบาทเองจะสร้างอย่างไร” หลวงพ่ตอบ “ผมไม่มีเงินเลยยังสร้างได้เลย ลงมือวางศิลาฤกษ์เลย เดี่ยวศรัทธาเขาทราบเขาจะมาช่วยกันสร้างเอง และผมก็จะช่วยเต็มที่ ผมจะส่งทีมลูกสาวและทีมงานลงไปช่วยเองไม่ต้องเป็นห่วง ศรัทธาเขาจะตามช่วยสร้างเจดีย์ให้แล้วเสร็จเองครับ”

จากนั้นมา จวบจนถึงวันนี้ การสร้างพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผัน ปาเรสโก) จึงสำเร็จตามประสงค์ทุกประการ ขออนุโมทนากับทุกท่านที่มีส่วนแห่งความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ด้วยเทอญ

พระเทพมงคลญาณ (สนธิ์ อนุบาลโย)

เจ้าอาวาส วัดพุทธบูชา

๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

พระเทพมงคลญาณ (หลวงปู่สนธิ์ อนุบาลโย)

ปณามพจน์

นมตฤ รตนตตยสส.

ขอถวายนมัสการแด่องค์สมเด็จพระบรมศาสดาจารย์ พระองค์ผู้ทรงมีพระมหากรุณาแผ่ไปในไตรภพ และพระนพโลทรธรรมอันล้ำเลิศ กับทั้งพระอริยสงฆ์ผู้ทรงคุณอันประเสริฐด้วยเศียรเกล้า แล้วจักอภิวาทนบไหว้ท่านพระบูรพาจารย์ทั้งหลาย ผู้ทรงไว้ซึ่งญาณและพระคุณอันบริสุทธิ ด้วยคารวะเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยในวาระฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก) ซึ่งนับได้ว่าเป็นพระเจดีย์ที่สำคัญองค์หนึ่งในภาคอีสานและแผ่นดินไทย เพราะเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระสมณโคดมสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอัฐิธาตุและสมณบริขารของหลวงปู่ผ้น ปาเรสโก ซึ่งเป็นศิษย์ผู้ทรงคุณธรรมอันเลิศที่สำคัญรูปหนึ่งของหลวงปู่ผ้น ภูริทัตโต

หนังสือฉลองสมโภช “พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)” นี้ ถือเป็นคัมภีร์เล่มเล็กเล่มหนึ่งในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งจักได้จารึกเรื่องราวสาวกแห่งองค์พระชินสีห์เอาไว้ให้อนุชนได้ระลึกถึงท่านผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามเหตุผลในทางพระพุทธศาสนาซึ่งควรค่าแก่การสร้างพระเจดีย์จารึกไว้เป็นอนุสรณ์สถาน อันเป็นการประกาศเกียรติคุณตลอดกาลนานเพื่อมิให้เสื่อมสูญ

ขอชนผู้มีปัญญาทั้งหลาย! ผู้มีน้ำใจกอบปรด้วยศรัทธาเลื่อมใส ใครจะให้พระสัทธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระชินวรโลกนาถศาสดาตั้งมั่นอยู่ตลอดกาลนาน จงอนุโมทนาสาธุการ ในท่านผู้บำเพ็ญบารมีญาณ จักประสบบุญกุศลมหาศาล พบความสุขเกษมสำราญโดยทั่วกัน

อนึ่ง ด้วยพุทธบารมีแห่งองค์พระบรมศาสดากับทั้งสาวกบารมีของหลวงปู่ผ้น ปาเรสโก และหลวงปู่ประสาร สุมโน ขอบรรดาพุทธศาสนิกชนผู้เลื่อมใสในพระรัตนตรัย ซึ่งมีใจปรารถนาจะพ้นจากกองทุกข์ จงพ้นจากทุกข์ในอบาย จงบรรลุถึงพระนิพพานอันเป็นสถานสิ้นเวรกรรมในอนาคตกาลด้วยเทอญ

๐. ๑๖/๑๑/๖๑

๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

สารบัญ

ปณามพจน์	๑๓
วัตถุประสงค์ในการสร้างพระเจดีย์	๑๖
มูลเหตุการสร้างพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๑๙
หลวงปู่สนธิ์ อนาคตโย ผู้ปรารภการฉลองสมโภชเจดีย์	๒๗
หลวงปู่ประสาร ปรารภนาพุทธภูมิ	๒๙
สมัญญานามหลวงปู่ผ้น “กรรมฐานม้า”	๓๓
พิธีวางศิลาฤกษ์ พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๓๔
แบบแปลน พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๓๘
สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ลูกหลาน	๔๕
คติธรรม ความหมาย พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๕๐
รูปทรงเจดีย์อีสานผสมพระธาตุพนม	๖๐
ภายนอก พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๖๓
ภายใน พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก)	๖๖

ประวัติและปฏิบัติโดยสังเขป

หลวงปู่ผัน ปาเรสโก “พระอริยเจ้าผู้มีปฏิปทาประดุจม้าศึก”

๗๙

• กรรณฐานม้า •

๗๙

• วัดที่เคยอยู่จำพรรษา •

๘๐

• สถานที่หลวงปู่ผัน เจริญกรรมฐาน •

๘๑

• พระพุทธรูป และพระธาตุเจดีย์ หรือปรางค์ •

๘๓

• วัดหรือสำนักสงฆ์ต่างๆ ๑๘๖ วัด ที่เคยพักศึกษาเจริญธุดงค์กรรมฐาน •

๘๙

• ครูอาจารย์ที่ได้อาศัยศึกษาสมณธรรม •

๙๔

• ชาตัญญิ •

๙๗

• ไม่ยอมแพ้กิเลสตัณหา มุ่งรักษาพระธรรมวินัย •

๑๐๑

• ถวายตัวเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต •

๑๐๖

• สร้าง “วัดป่าหนองไคร้” และ “พระพิชิตมาร” •

๑๑๓

• การบรรลุอุตมธรรมขั้นสูงสุดและการมรณภาพ •

๑๑๕

กำหนดการฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผัน ปาเรสโก)

๑๑๗

รายชื่อผู้ร่วมพิมพ์หนังสือที่ระลึก

๑๑๘

วัตถุประสงค์ในการสร้างพระเจดีย์ พุทธเมตตาตามหามงคลผัน ปาเรสโก ๔ ประการ

๑. เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ
๒. เพื่อเฉลิมพระเกียรติองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ผู้มีพระคุณอันประเสริฐในวโรกาสครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
๓. เพื่อเป็นสถานที่บรรจุอัฐิธาตุ สมณบริวาร และรวบรวมชีวประวัติ คติธรรม ปฏิปทา ซึ่งเป็นอริยสงฆ์ศิษย์ผู้ใหญ่ในองค์หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต
๔. เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาและปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วไป

พระเจดีย์พุทธ
เมตตา

เมตตามหามงคล
วิเศษกิจ

มูลเหตุการสร้างพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)

เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุขโม

กราบขอโอกาสรับหลวงพ่ “วันนี้เถ้ามาดูเจดีย์ เจดีย์พุทธเมตตามงคล (ผ่าน ปาเรสโก) แล้วก็จะมากราบเรียนถามหลวงพ่อ เบื้องต้นจริง ๆ หลวงพ่อคิดอย่างไรที่คิดจะสร้างเจดีย์หลังนี้

หลวงปู่ประสาร ตอบว่า “ผมคิดอย่างนี้ว่า หลวงปู่ผ่าน เป็นพระที่สำคัญ เป็นพระเถระองค์หนึ่ง พระมหาเถระองค์หนึ่งที่เมืองไทยของเราที่หายากเพราะท่านเป็นพระธุดงค์จริง ๆ ถ้าที่ไหนที่ท่านไม่เคยไปก็ไม่มี ท่านไปเที่ยวทั้งหมดแล้ว ก็ครูบาอาจารย์องค์อื่นก็ยังมีเจดีย์แต่ครูบาอาจารย์ของเรานี้ ควรจะสร้างเจดีย์ถวายให้องค์ท่านบ้าง จึงคิดขึ้นแล้วก็คิดจะสร้างเจดีย์ถวายให้ท่านให้เป็นอนุสรณ์ ในฐานะที่เราเป็นสานุศิษย์เป็นลูกศิษย์ของท่าน อาศัยบารมีของท่านเรามาอยู่นี้ ก็ได้มาอยู่ได้ร่มโพธิ์ร่มไทรของท่าน ความคิดอันนี้มันเกิดขึ้นจึงคิดอยากจะสร้างเจดีย์ขึ้นถวายท่านให้เป็นอนุสรณ์ เป็นลูกศิษย์ที่มีความกตัญญู “นิมิตตัง สาธุรูปานัง กตัญญูกตเวทิตา” ความกตัญญูกตเวทิตะ เป็นเครื่องหมายแห่งคนดี อันนี้ผมอยากเป็นคนดีบ้าง (หลวงปู่หัวเราะ) คิดแล้วก็วางศิลาฤกษ์ ไม่ใช่คิดเฉย ๆ ในการวางศิลาฤกษ์ ก็เชิญ น.พ.ปราชญ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มาเป็นประธานฝ่ายฆราวาส วางศิลาฤกษ์วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

...เมื่อวางศิลาฤกษ์แล้ว ฤกษ์กะเลยเลิกบาดเนี่ย ผ่านมานานไม่มีการก่อสร้างอะไร ไปถามปู่สนธิ์ อนุชาโย วัดพุทธบูชา ท่านก็ว่า “สร้างเลย มีเท่าไรก็ให้สร้างเท่านั้นแหละ” (หลวงปู่หัวเราะ) จึงเริ่มลงมือสร้างตั้งแต่บัดนั้น เริ่มสร้างขึ้นมาเรื่อย ๆ ได้อาศัยบารมีของหลวงปู่สนธิ์ช่วยเหลือทางกรุงเทพฯ ไปขอบารมีของท่าน ให้ลูกหลานลูกศิษย์ลูกหาของท่านช่วยเหลือแล้วก็ตั้งตู้บริจาคไว้ตามโบสถ์ตามศาลา แล้วก็ให้ลูกศิษย์ลูกหาท่านเป็นผู้อุปถัมภ์

เจดีย์นี้จึงสำเร็จด้วยหลวงปู่สนธิ์ ๆ ท่านจึงเป็นบุคคลสำคัญ ทำให้เจดีย์นี้สำเร็จได้

นี่ต้นเหตุที่เราจะสร้างเจดีย์เพื่อระลึกถึงบุญคุณของครูบาอาจารย์ที่เราได้อยู่ อยู่ในมรดกของท่าน สืบทอดมาจากมรดกของท่าน ท่านก็สร้างบารมีไว้แล้ว หลวงปู่ผ้นนั้นนะ สมควรที่จะหาอะไรตอบแทนบุญคุณของครูบาอาจารย์ ก็เลยคิดสร้างเจดีย์ขึ้นถวายหลวงปู่ผ้น อันนี้แหละจึงเป็นมูลเหตุที่เราสร้างเจดีย์ถวายหลวงปู่ผ้น ปาเรสโก สร้างมาเรื่อย ๆ

“หลวงพ่อกับ! ขอกราบเรียนถามหลวงพ่อกว่า คิดที่จะสร้างตอนไหนครับ หลังจากหลวงปู่ผ้นท่านมรณภาพ หรือว่าคิดไว้ก่อนท่านมรณภาพหรือว่าคิดตอนไหนที่คิดที่จะทำเจดีย์ถวายท่านครับ?”

หลวงปู่ประสาร ตอบว่า “คิดหลังท่านมรณภาพแล้ว คิดถึง คิดเรื่อยมา ก็ยังไม่ประสบโอกาสเหมาะ “อิฐธาตุ” ของท่านก็ยังไม่ได้แบ่งแจกไปไหน เก็บไว้นี้แหละ วัดไหนก็ไม่ให้

กราบเรียนถามว่า “หลวงพ่อกับที่นี้เจดีย์หลังนี้ได้ทำขึ้นมาแล้วเนี่ย หลวงพ่อภาคภูมิใจมั๊ยครับที่เห็นอยู่ทุกวันนี้”

หลวงปู่ประสาร “ภาคภูมิใจสิ!”

กราบเรียนถามว่า “เป็นอันว่าได้ทำแสดงกตัญญูในเบื้องต้นบ้างแล้ว และได้ทำถวาย

หลวงปู่ฉัน ที่นี้ชื่อเจดีย์ว่า “พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)” แล้วทำไมต้องมีคำว่า “พระพุทธรเมตตา” ครับ แล้วก็มีชื่อหลวงปู่ฉันด้วยรวมเป็น ๒ อย่าง

หลวงปู่ประสาร เมตตาตอบว่า “เพราะเหตุที่ผมไปประเทศอินเดีย ก็ได้ไปกราบไหว้พระพุทธรเมตตาอยู่ “พุทธคยา” เกิดความเลื่อมใสยิ่ง ผมเอาผ้าไปคลุมถวายองค์ท่าน แล้วต่อมาเมื่อนึกถึงท่านอธิษฐานอะไรในใจก็ได้ตามนั้นทุกอย่าง

ครั้งหนึ่ง มีโยมคนหนึ่งเขาอยู่ร้อยเอ็ดเขาโทรมาบอก โทรมาบอกว่าหลวงพ่ช่วยหนูหน่อยว่ามีนายทหารคนหนึ่งเขาจับฉลากถูก ต้องไปเป็นทหาร..... เขาไม่อยากไปก็เลยช่วย ช่วยเมตตาให้พอดี ผมอธิษฐานลบล้างพุทธเมตตา (หลวงปู่ประสารยกมือพนมขึ้น) ช่วยให้ทหารองค์นี้พ้น เขาไม่อยากเป็นพ้ออธิษฐานแล้ว ไม่นานแม่เขาก็โทรมาบอก เขาเปลี่ยนชื่อคนใหม่แล้ว ทหารคนนี้เขาไม่เอาแล้ว (หลวงปู่หัวเราะ)

พระพุทธรเมตตาท่านก็มีเมตตาจริง ๆ เราขออะไรท่านก็ให้ ผมจึงเลื่อมใสท่าน พระพุทธรเมตตาองค์นี้ละผมจึงใส่ชื่อ ใส่ชื่อร่วมกับเจดีย์หลวงปู่ฉันนี้

หลวงปู่ฝั้น ปาเรสโก ขณะรับบิณฑบาตร

เดิมทีเดียว เจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ฝั้น ปาเรสโก) ที่แรกผมก็ไม่คิดว่าจะเอาหลวงปู่ฝั้น มาใส่องค์เดียว ผมจะเอาพระอาจารย์หลายองค์มาใส่ (หลวงปู่ชีมาทางพระมหาธีรนาถ) ท่านมหา ก็บอกว่าไม่ได้ (หลวงปู่หัวเราะ) ต้องเอาชื่อท่านออกหน้าออกตา ต้องมีหลวงปู่ฝั้น ปาเรสโก นั้นละ จึงจะถูกต้อง นี่ละสาเหตุที่ได้สร้างตั้งชื่อว่า “พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ฝั้น ปาเรสโก)” ขึ้น ได้ทั้งพระพุทธรูป ทั้งพระสาวกยุคปัจจุบัน แล้วก็สร้างที่วัดป่าหนองไคร้ ซึ่งเป็นสถานที่หลวงปู่ฝั้น สร้างมา อีกทั้งสถานที่ตรงนั้นเป็นสถานที่ถวายเพลิงศพของท่านอีกด้วย จึงเหมาะเจาะทุกอย่าง

“หลวงพ่อกับ! เจดีย์หลวงปู่ฝั้นเนี่ย หลวงพ่อก็ได้สร้างมา หลวงพ่อว่าหลวงปู่ฝั้น เป็น พระสำคัญ สำคัญระดับไหนครับ?”

ท่านเมตตาตอบว่า “ท่านสำคัญในวงการของพระกรรมฐานเรา เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มนั ฐริทตโต ควรจะต้องจารึกไว้ให้ลูกหลานได้เห็น กาลเวลาผ่านไป คนจะลืมเลือน ก็คิดว่าเราได้ สร้างคุณงามความดี บูชาองค์ท่าน ความคิดอันนี้ คิดอยู่ในดวงใจนี้แหละถึงบุญคุณพ่อแม่ครูบา อาจารย์ แล้วการได้ทำอะไรในสิ่งที่เป็นประโยชน์สำคัญถวายท่าน บูชาท่าน ความคิดอันนี้แหละ ความคิดถึงบุญคุณของครูบาอาจารย์ นี่คือมูลเหตุที่เราอยากสร้างเจดีย์องค์ขึ้น”

“หลวงพ่อกับ! หลวงปู่ฝั้น มีบุญมีคุณกับหลวงพ่อ อย่างไรบ้างครับ?”

หลวงปู่ประสาร (หัวเราะ) ตอบว่า “บุญที่หลวงปู่ฉันมีต่อผม ผมลืมไม่ลง คือในสมัยหนึ่ง ผมไปจำพรรษาอยู่ที่วัดหนองถ่ม บ้านหนองถ่ม เจ้าอาวาส คือพระอาจารย์บุญมี ท่านปฎิญาณตนว่า เป็นพระอรหันต์ เพราะท่านไปศึกษามาจากเชียงใหม่ มาจากครูบาอาจารย์ ทางเชียงใหม่รุ่น ท่านว่า ท่านบรรลุอรหันต์แล้ว ท่านว่าเอง เออเอง ท่านภาวนาทุกวัน ภาสิต มันผุดขึ้นมา ท่านก็บันทึกไว้ เป็นเล่ม ผมก็เชื่อว่าท่านเป็นอรหันต์จริง ๆ เพราะสิ่งที่มันผุดขึ้น ตัวบาลีนั้นนะ ท่านก็บันทึกเป็นเล่ม ๆ ผมก็อ่าน โอ้! เข้าทำผมก็เชื่อว่าท่านก็คงเป็น อรหันต์

ในพรรษานั้นมีหญิงสาวคนหนึ่งผัวตาย เป็นแม่ม่ายยังสาว เธอจะคิดอะไรไม่ทราบ เธอเอาข้าวเอาควายมาเลี้ยงภายในบริเวณวัด คงจะชอบกับพระอยู่วัดละมั้ง ตกกลางเอาควายมาเลี้ยง ที่วัดทุกวัน วัดแต่ก่อนกับวัดทุกวันนี้ไม่เหมือนกัน คือสมัยก่อนไม่มีเครื่องตัดหญ้า วัดมันจึงรก หญ้ามันขึ้นสูง สาวแม่ม่ายมันจึงเข้ามาไล่ควาย แล้วมันก็ยกผ้าถุงขึ้น ยกสูงขึ้น ๆ จนเห็นของลับ ข้างใน พระอาจารย์บุญมีท่านเห็น จึงอุทานว่า “โอ้ย! จิตผมตก พระอรหันต์ผมไม่เอาแล้ว เอาเพียง ชั้นโสดาบันก็พอแล้ว”

ผม(หลวงปู่ประสาร)ก็อยู่ด้วยกันกับท่านก็เห็นด้วยกัน จิตตกเหมือนกัน ผมจึงรีบเขียนจดหมายส่งไปหาท่าน(หลวงปู่ฉัน) กราบเรียนท่านว่า “ตอนนี้จิตตก”

หลวงปู่ประสาร สุมโน ถ่ายภาพหน้าโลงศพหลวงปู่ฉัน ปาเรสโก

ตอนนั้นหลวงปู่ผันท่านอยู่วัดป่าหนองไคร้ เมื่อท่านได้รับจดหมายจึงรีบตอบกลับมาว่า “เมื่อจิตตก ให้รีบกลับมา” ในคืนวันนั้นจึงรีบกลับมาหาท่าน ในคืนนั้นหลวงปู่ผันท่านนิมิตว่า “ผมเดินไปตกน้ำ ตกน้ำแล้วท่าน(หลวงปู่ผัน)ได้ดึงเอาผมขึ้นจากน้ำ”

ตื่นเข้ามาท่านก็บอกว่า “คุณประสาร! คุณไม่ตายหรอก (คำว่าไม่ตายคือไม่สึก) บุญคุณอันนี้แหละที่ได้อยู่ในพระพุทธศาสนา มา ก็เพราะอาศัยหลวงปู่ผันนี้เอง จำไม่ลืม

จากนั้นผม(หลวงปู่ประสาร)ก็นิมิตฝันว่า “หลวงปู่ผัน ท่านเอาพรมาให้ผืนหนึ่ง พรหมปู้นึงปูนอน” ความหมาย คือ “พรหม” หมายถึง เมตตาของท่าน พรหมวิหาร ร่มพรหม พรหมวิหาร ๔ ท่านมีพรหมวิหารมีเมตตาให้แก่เรา ท่านช่วยเราไว้

ต่อจากนั้นผมก็นิมิตฝันว่า “ผมได้ขึ้นภูเขา ภูเขานั้นมีบันได ผมจึงไต่ขึ้นไป บันไดนั้นก็มีครกบารมีอยู่(ครกใหญ่) ในครกนั้นมีแต่ลาบ แต่เป็นลาบมนุษย์ ใช้เนื้อมนุษย์ทำลาบ มองดูในครกนั้นก็เห็นในครกนี้ก็มีลาบมนุษย์มากมาย ครกนี้ก็มีมากเป็นชั้น ๆ ขึ้นไป ผมจึงได้ชิมเบ้ง(ได้ลองกินลาบมนุษย์) จึงคลีนไสล้อ้วกทะลักออกมา เพราะเหตุนี้จึงทำให้เบื่อหน่ายคลายกำหนดในมนุษย์ เบื่อมนุษย์ เกิดเบื่อขึ้นมาอย่างแรง ความกระสันที่คิดอยากสึกจึงหายไป

ความหมายในปริศนาธรรม “บารมี” ก็คือ “บารมี”

“ลาบ” ก็หมายถึง “ลาภสักการะจะเกิดขึ้น”

คำว่า “ฮากแตกเมื่อกินลาบมนุษย์” หมายถึง “ความเบื่อหน่ายในชีวิตทางโลก”

นิมิตนี้เป็นการทำนายเรื่องราวในอนาคตต่อไป

นี่ละท่านทั้งหลาย ! ท่านผู้มีบุญคุณแก่เรา ท่านเมตตาแก่เรา ถ้าไม่มีท่านในวันนั้น ก็ไม่มีเราในวันนี้เหมือนกัน ไม่มีท่าน เราก็ไม่รู้จะไปพึ่งใครในตอนนั้น

ในคราวนั้นหลวงปู่ผัน ท่านก็ประกาศแก่พระสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา และพุทธบริษัททั้งหลายว่า “ขอให้ท่านทั้งหลายได้ทราบว่า ผู้ที่จะสืบทอดมรดกสมบัติของครูบาอาจารย์วัดป่าหนองไคร้ได้ ก็คือ คุณประสาร(หลวงปู่ประสาร)นี่ละจะสืบได้ จะใช้ได้ จะแทนได้ เพราะเหตุนี้ผม(หลวงปู่ประสาร) จึงอยู่มาตลอดจนทุกวันนี้”

กราบเรียนถามท่านว่า พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคลฯ ใช้เวลาสร้างมากกว่า ๑๐ ปี ใช้งบประมาณเท่าไร?”

ท่านเมตตาตอบว่า “ราว ๆ สามสิบล้านกว่าล้าน แต่ถ้าหากรวมทุกสิ่งทุกอย่าง น่าจะ ๔๐ กว่าล้าน เป็นอย่างต่ำ”

หลวงปู่ประสาร สุมโน เป็นประธานในการประชุมเตรียมจัดงานฉลองสมโภชพระเจดีย์ฯ (๑๕ พ.ย. ๒๕๖๐)

คณะศิษยานุศิษย์วัดป่าหนองไคร้เตรียมพัฒนาพื้นที่จัดงานฉลองสมโภชพระเจดีย์ฯ (๓๐ พ.ย. ๒๕๖๐)

หลวงปู่สนธิ์ อนุบาลโย ผู้ปรารภการฉลองสมโภชเจดีย์

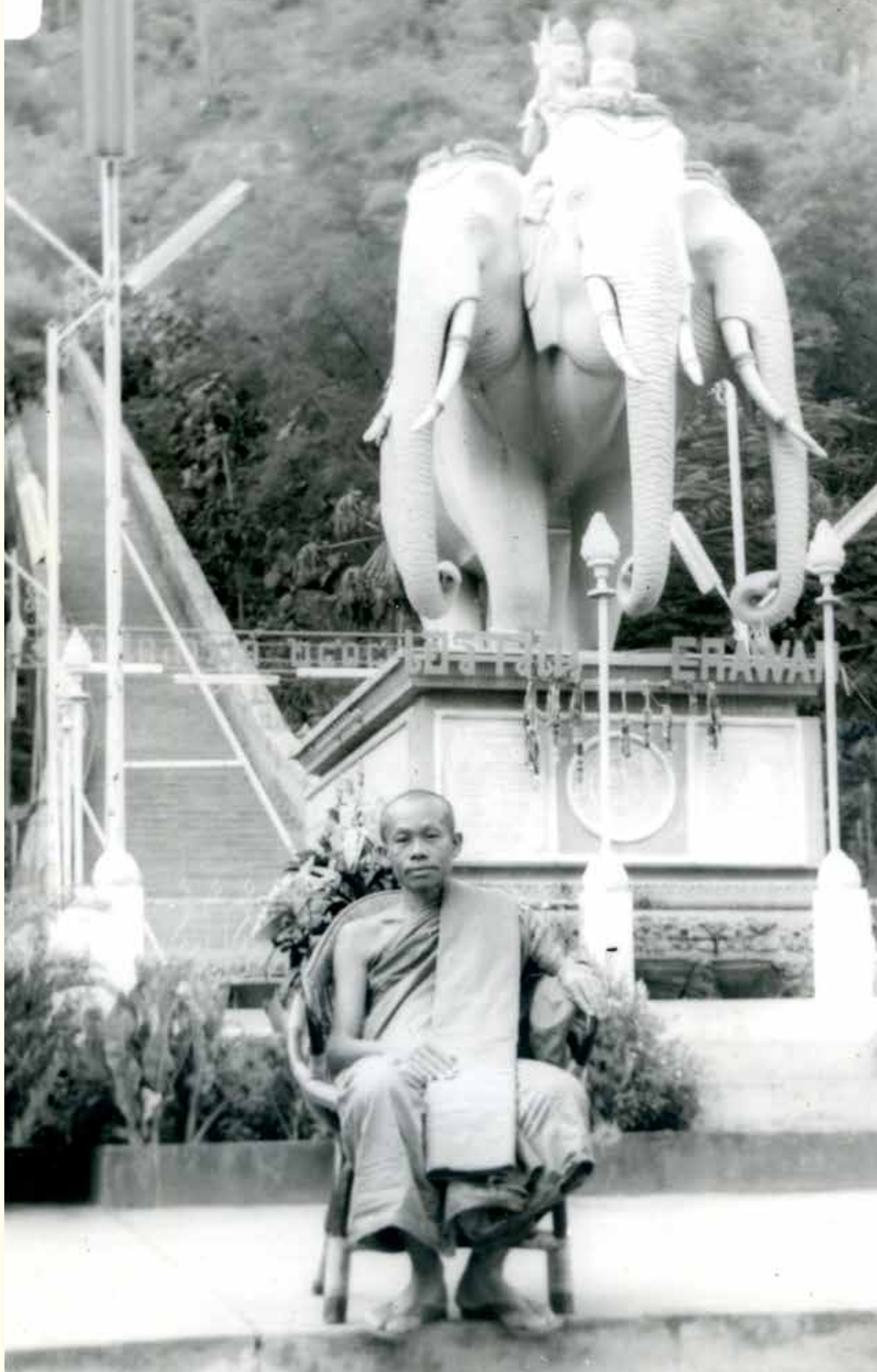
เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุขโน

เมื่อการสร้างพระเจดีย์พุทธเมตตามหาเมตตา (ผ่าน ปาเรสโก) ผ่านมาจะเข้าปีที่ ๑๐ แล้ว หลวงปู่สนธิ์ อนุบาลโย ก็รับเฝ้าบอ ย ๆ ว่า “โ้ย..ฉลองได้แล้ว ข้อยสิแก่ใกล้ตายแล้ว ข้อยสิบได้เห็น อายุมากแล้ว ใครจะตายก่อน ตายวันตายพรุ่งก็ไมรู้ ”

หลวงปู่สนธิ์เป็นผู้อุปถัมภ์องค์สำคัญท่านกล่าวก็มีเหตุผลของท่าน ต่างคนก็ต่างเผ่าชะแลแก่ชรา ต่างคนต่างก็ไมรู้เมื่อไหร่จะตาย ท่านเป็น คู่บุญคู่บารมีของเราโดยแท้ ไปไหนก็ไปด้วยกัน ไปอินเดีย ไปบังคลาเทศ ก็ไปด้วยกัน ทางโลกเขาเรียกว่า “เสี่ยว” หรือว่า “เพื่อนแท้”

เมื่อท่านกล่าวอย่างนั้น เราจึงคิดว่า “ควรจะฉลองได้แล้ว”

เราจึงคิดจัดงานสมโภชฉลองขึ้นในเดือนมกราคม ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ พอดีในเดือนนั้น เราอายุ ๘๘ ปี อันว่าเลข ๘๘ นับว่าเป็น เลขมงคลดี จึงถือโอกาสสร้างมงคลฤกษ์ฉลองพระเจดีย์พุทธเมตตามหาเมตตา (ผ่าน ปาเรสโก) และฉลองอายุของเราไปพร้อมด้วย

ภาพหลวงปู่ประสาร สุมโน หน้าถ้ำเอราวัณ

หลวงปู่ประสาร ปรรณนาพุทธภูมิ

เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุขโน

ในการฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคลฯ เราปรารณาโพธิญาณในกาลข้างหน้า จึงคิดทำบุญใหญ่ถวายมหาสังฆทาน ๑๐๘ เพื่อเป็นมหาบริจาคทาน เพราะไหน ๆ เราก็ตั้งใจอยากสร้างบารมีอันนี้เพื่อพุทธภูมิ เพื่อเป็นบันไดก้าวไปในภูมิขั้นต่อ ๆ ไป อันจะสำเร็จประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่ในวันข้างหน้า จึงถือโอกาสฉลองเจดีย์พุทธเมตตาฯ ด้วย และสร้างทานบารมีไปด้วย

ด้วยความที่เรายังมุ่งมั่นในพุทธภูมิ ได้เกิดนิมิต ๓ ครั้ง คือ

- ๑) ครั้งยังเป็นสามเณร
- ๒) ครั้งเมื่อบวชได้ ๒๐ พรรษา
- ๓) ครั้งบวชได้ ๒๐ กว่าพรรษา

ได้เกิดนิมิตบอกเป้าหมายปลายทางว่า เคยปรารณาพุทธภูมิตั้งแต่ครั้งอดีต มีโซมาปรารณาในตอนนี้ แต่เคยปรารณามาเนิ่นนานแล้ว

นิมิตครั้งที่หนึ่ง ขณะยังเป็นสามเณร กวาดลานวัด ทำความเพียรทางใจไปด้วย ภาวนาพุทโธไปเรื่อย ๆ ขณะกวาดลานวัดจิตสงบ ต้องหยุดพักเมื่อจิตสงบ เมื่อจิตถอนออกจากสมาธิจึงกวาดลานวัดต่อไป สงบไปเรื่อย พักไปเรื่อย จากนั้นถึงเวลาสร่งน้ำ ขณะสร่งน้ำจิตลงสู่ความสงบถึงขั้นรวมใหญ่ถึงฐานอัปนาสมาธิ ความอัศจรรย์เกิดขึ้นว่า “**ความสุขในโลกนี้นั้นเอาอะไรมาเปรียบเทียบไม่ได้เลย**” จิตใจมันสุขมากเหลือเกิน เกิดอัศจรรย์ เกิดปิณิตน้ำตาไหล สิ่งที่ไม่เคยรู้มันก็เกิดรู้ ความอึ้งอึ้งใจมาก ๆ เป็นพิเศษ วันนั้นเป็นวันที่เราได้สมาธิขั้นสูง เมื่อถึงเวลาจิตมันก็ถอนออก ก็พยายามรักษาไม่ให้มันกระทบบกระแทงอะไร รักษาจิตที่มันได้รับความสุขไว้อย่างนั้น จิตใจมันอ่อน เห็นใครก็อยากกราบดินกราบเท้า ทัศนียภาพมันไม่มี กายอ่อน วาจาอ่อน จิตใจมันก็อ่อน ไม่มีทัศนียภาพ อยากรจะกราบไหว้ ใครอยากรจะให้ทำอะไรก็ทำหมด ไม่ขี้เกียจ ไม่รังเกียจ เมื่อจิตถอนออก เป็นจิตธรรมชาติ

จากนั้นในคืนวันหนึ่งได้นิมิตว่า “เรากำลังเหาะข้ามดวงใหญ่ มองไปไม่มีที่สิ้นสุด ป่าใหญ่ หนวดที่เรียกว่ามองไปไม่มีที่สิ้นสุด เราจึงเหาะไปเรื่อย ๆ จากเช้าเป็นสาย จากบ่ายเป็นเย็น ตะวัน ค่อยๆ ใกล้จะลับขอบฟ้าแล้ว จึงคิดว่า “ถ้าหากเรายังฝันเหาะต่อไป คงไปไม่รอดเป็นแน่แท้” เมื่อคิดเช่นนั้นจึงเหาะกลับ พอคิดว่าจะเหาะกลับเท่านั้น จึงสะดุ้งออกจากนิมิต อุทานออกมาว่า “โอ... ชาตินี้เรายังไม่พ้นจากกองทุกข์”

คำว่า “ชาตินี้ยังไม่พ้น” หมายความว่า เพราะความอเล่ห์อ้อยอิ่งในพุทธภูมิ จิตใจยังต้องการบำเพ็ญเป็นพระโพธิสัตว์ คือจิตยังข้องอยู่ ยังข้องที่จะช่วยมนุษย์อยู่ ยังต้องการบำเพ็ญไปอีกอยู่ ยังไม่ต้องการพ้นในชาติปัจจุบัน

และนิมิตครั้งที่สอง ขณะนั้นเราบวชได้ราว ๒๐ พรรษา นั่งภาวนาจิตสงบตัวมันลอยขึ้นไป ในอากาศ นั่งอยู่บนอากาศ เดินจงกรมจิตสงบ ตัวลอยขึ้นไปเดินจงกรมไปมาบนอากาศ อัสจรรย์! มันออกอุทานในใจเราว่า “จิตเรามีความสุขมาก แต่ความสุขนั้นไม่ยากเก็บไว้คนเดียว อยากให้คนอื่นมีความสุขเหมือนกับเรา ใครหนอ! จะได้สุขเหมือนอย่างนี้ คิดอยู่อย่างนั้น” ออกจากนั่งสมาธิ เมื่อไหร่ก็ครุ่นคิดอยู่อย่างนั้น ไม่ลดละปล่อยวาง

พิจารณาได้ความว่า “นี่เป็นนิสัยทางพุทธะ คือเห็นตัวเองสุขแล้วก็อยากจะทำให้คนอื่นสุขด้วย ต้องการดึงคนอื่นให้หลุดพ้นด้วย ไม่ไปคนเดียว”

พระเถรอาจารย์ที่มาร่วมงานอายุวัฒนมงคลหลวงปู่ประสาร สุมโน

จิตแสดงความผาตโผนแบบนั้นอยู่ราว ๑ ปี ต่อมาจึงเสื่อมลง ๆ เหลือแต่จิตธรรมดา

ต่อมาในวันหนึ่ง ได้นิมิตปรากฏภาพขึ้นมาว่า....เราเดินรุดงค์ไปเพียงรูปเดียว เดินไปตามลำพัง มีทางเดิน เดินไป ๆ ได้พบบึงกว้างใหญ่ ไม่สามารถข้ามไปได้ จึงอธิษฐานจิตว่า “ถ้าหากข้าพเจ้าเคยปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าในอดีตชาติ ขอให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดมารับข้าพเจ้าข้ามไปฝั่งโน้นเถิด” พอคำอธิษฐานจบลงเท่านั้น ปรากฏว่าท่อนซุงใหญ่ ตัดต้นตัดปลายไว้เสร็จสรรพ ลอยมาในทันที มาจอดฝั่งที่เรายืนอยู่พอดี จึงกระโดดขึ้นขอนซุงนั้น ขอนก็ลื่นพาลลอยสบายนิ่มไปเลย ลอยไปถึงฝั่งปากโน้นอย่างปลอดภัย ถึงฝั่งจึงกระโดดขึ้นฝั่ง เดินเลี้ยวซ้ายเข้าไป มองเข้าไปเห็นวัดแห่งหนึ่ง มีพระพุทธรูปจำนวนมาก แต่เราไม่ได้เข้าไปดู เพียงแต่มอง จากนั้นจึงเดินเลียบฝั่งไปทางทิศเหนือ เห็นกุฏิหลังหนึ่ง จึงเข้าไปพักอยู่ที่นั่น นั่งอยู่สักพัก จากร่างพระหนุ่มได้กลายเป็นพระแก่ชราขึ้นมาในทันใด...

คำว่า “ถึงฝั่ง” หมายความว่า ถ้าเราไม่ถอนความปรารถนาเสีย จักต้องได้เป็นพระพุทธเจ้าองค์หนึ่งในอนาคตกาลอย่างแน่นอน แม้ตอนนี้เป็นอนิยตโพธิสัตว์ คือยังไม่ได้พุทธทำนาย ยังไม่แน่นอนก็ตาม

คำว่า “จากพระหนุ่มกลายเป็นพระแก่” หมายความว่า “เราคงบวชไปจนตาย ไม่เป็นอื่น หรือบางครั้งต้องถึงขั้นสละชีวิตเลือดเนื้อบำเพ็ญบารมีให้แก่กล้าขึ้นไปอีก”

นิมิตครั้งที่ ๓ หลังจากบวชได้ ๒๐ กว่าพรรษา ขณะภาวนาเข้าสมาธิจิตสงบสว่างออกรู้ เกิดนิมิต จึงตามนิมิตขึ้นไป ปรากฏภาพว่า “เหาะลอยขึ้นไปในอริยภูมิเป็นชั้น ๆ จนกระทั่งไปถึงชั้นครูบาอาจารย์ที่เป็นพระอรหันต์ท่านนิพพาน ท่านอยู่ในนั้นทั้งหมด อยู่เป็นบรมสุขเต็มอยู่ในนครนิพพานชั้นนี้ เราเข้าไปไม่ถึงได้แค่มองเห็น แต่ไม่สามารถเข้าไปได้”

จากนั้นจิตถอนออกมาพิจารณาได้ความว่า “ชาตินี้เราไปไม่ถึง ได้แค่นั้น” เป็นเพราะเราปรารถนาพุทธภูมิ...ครูบาอาจารย์เหล่านั้น ท่านก็เป็นอรหันต์ อรหันต์ หลุดพ้นแล้ว แต่เรายังไม่พ้น ต้องบำเพ็ญบารมี ได้น้อยก็เอา ได้มากก็เอา สะสมไปเรื่อย ๆ ขอให้ได้บำเพ็ญเยอะ ไม่ลดละ จะมากจะน้อย จะสละ จะร่อย จะลั่นก็จะทำอย่างนี้เสมอไป ทำไปเรื่อย ๆ ไม่หยุด เหมือนน้ำซบนำชิม ไม่มีหมด จิตใจเราหนักแน่นไปเรื่อย ใครจะว่าอย่างไรก็ว่าไป หน้าที่ของเราจะทำไป มีพระหนุ่มบางรูปเข้ามาหา บอกว่า “เธอสิ้นกิเลสในภพชาตินี้แล้ว” เราก็ขอโมทนาด้วยเด้อ... โอ้เรายังไม่ไป ยังต้องบำเพ็ญอีกจำนวนมากยังต้องก้าวไปอีก ให้มันถึง แม้จะนานถึง ๒๐ อสงไขยก็ต้องบำเพ็ญกว่าจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ต้องบำเพ็ญยาวนาน ไม่ใช่เล่น ๆ

สมัญญานามหลวงปู่ผัน “กรรมฐานม้า”

เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุมโน

คำว่า “สมัญญา” คือชื่อที่มีผู้ยกย่องหรือตั้งให้ เช่น พระพุทธเจ้าได้รับสมัญญาว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเป็นผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ ศาสดาของศาสนาเช่นได้รับสมัญญาว่า มหาวีระ เพราะเป็นผู้มีความกล้าหาญมาก

หลวงปู่ผัน ปาเรสโก ท่านได้รับสมัญญาคือการยกย่องจากพ่อแม่ครูจารย์ หลวงปู่อ่อน ญาณสิริว่า พระกรรมฐานม้า เวลาท่านออกเที่ยวธุดงค์กรรมฐานมีกิริยา ประดุจม้าศึก คือวิ่งเร็ว แข็งแรง และทนทาน เป็นอยู่ได้ทุกสถานการณ์ไม่หวั่นไหว ในโลกธรรมที่มายั่วเข้า

ส่วนเรา(หลวงปู่ประสาร)เกิดปีม้า หลวงปู่ผันท่านเป็นพ่อแม่ม้า มีกิริยาน่าดู คึกคักตลอดเวลา ไม่มีเลาะแหละเลลวไหลทำอะไรทำจริง เราเป็นลูกม้าจึงต้องจริงจัง เหมือนท่าน แต่เก่าก่อนไปที่ไหนมีแต่เดินทั้งนั้น ท่านเดินเร็ว เราต้องวิ่งตาม

“กรรมฐานม้า” หมายความว่า เพราะว่าท่านท่องเที่ยวธุดงค์เก่งกาจ วันนี้ก็เดินธุดงค์ไปคำถ้ำนั้น วันนั้นก็ธุดงค์ไปคำถ้ำโน้น ท่านไม่ได้อยู่เฉย ๆ คึกคักตลอด

หลวงปู่อ่อนท่านตั้งฉายาให้ว่า “กรรมฐานม้า” ปาเขาที่ไหนท่านรู้ไปเสียหมด (หัวเราะ) เดินกับ ๆ ๆ ๆ มีเท้าเดินเลย เป็นม้าฝีเท้าเร็ว ด้วยนิสัยที่ท่านเคยเป็นทหาร ท่านก็เอาแบบทหารมาใช้ ท่านเดินเก่ง เวลาจะไปท่านก็ไปเลย ไม่บอกใครหรอก อย่างอยู่วัดป่าหนองไคร้ คราวนั้นเราอยู่ด้วย ท่านไป ท่านไปเลย ไม่บอกพระในวัด ไปรุกขมูล พระองค์ใดเชื่อซาไม่ทันท่าน ท่านคิดว่าจะไปก็ไปของท่าน ลูกศิษย์ลูกหายังไม่เตรียมตัวเลย วิ่งตาม (หัวเราะ) นิสัยท่านไปคล่อง ไปง่าย มาง่าย อยู่ง่าย กินง่าย สมกับ หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ ตั้งสมัญญาให้ท่านว่า “กรรมฐานม้า”

พิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๑

พิธีวางศิลาฤกษ์ พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผั่น ปาเรสโก)

วัดป่าหนองไคร้ ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร

วันเสาร์ที่ ๒๙ – อาทิตย์ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๑

ด้วยคณะศิษยานุศิษย์ของ หลวงปู่ผั่น ปาเรสโก และกัลยาณมิตรทั้งหลาย ต่างมีจิตหวนรำลึกถึงปฏิปทาจริยาสมาปฏิบัติขององค์หลวงปู่ผั่น ปาเรสโก ซึ่งเป็นศิษย์สายกรรมฐานของท่าน **พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต** ที่สำคัญยิ่งรูปหนึ่ง เพื่อเป็นการรำลึกถึงท่านผู้เป็นพุทธสาวกที่สำคัญในยุคปัจจุบัน คณะศิษยานุศิษย์จึงดำเนิการจัดหาทุน ๒๐ ล้านบาท จัดสร้าง “**พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผั่น ปาเรสโก)**” เป็นที่บรรจุ “**พระบรมสารีริกธาตุ**” และ “**อัฐิธาตุ ตลอดจนสมณบริขารของหลวงปู่ผั่น ปาเรสโก**” เพื่อเป็นอามิสบูชา ปฏิบัติบูชา และเป็นอนุสรณ์สถาน แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อท่านซึ่งเป็นผู้ทรงธรรมทรงวินัยและมั่นคงในหลักพระธรรมคำสอนเสมอมาจนตลอดชีวิต

ในนามคณะศิษยานุศิษย์จึงขอเชิญชวนพุทธศาสนิกชน กัลยาณมิตร มาร่วมบำเพ็ญกุศลในโอกาสนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานในพิธี	หลวงปู่มา ญาณวโร
ประธานจัดงาน	พระครูสุมนนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน)
ประธานอุปถัมภ์	พระอาจารย์อุทัย สิริธโร
ประธานฝ่ายฆราวาส	น.พ.ปราชญ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายวีรวิทย์ วิวัฒน์วานิช ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร

กรรมการที่ปรึกษา

พระครูสุนทรศีลขันธ์	หลวงปู่สรวง สิริปัญโญ	พระราชภาวนาพิณีจ
พระราชสารสุธี	พระครูชัยเขตคณาภิรักษ์	พระอาจารย์เสถียร คุณวโร
พระครูพิเชษฐสารคุณ	พระครูญาณวิจิตร	พระครูบุญวัฒน์โสภณ
พระครูโรจนธรรมจารี	พระครูสิริสุตวรารมณ์	พระครูโสภาสคุณสาร
พระครูปัญญาวรกิจจาภรณ์	พระอาจารย์ประสพ การุณโก	พระอาจารย์อมร กิตติโก
พระครูวิสุทธิศุภกิจ	พระอาจารย์บุญช่วย ปุณณวโนโต	พระอาจารย์อดุลย์ อริโย
พระมหาธีรนาถ อกุคิโร	พระอาจารย์โกศล ปญญาวโร	

กำหนดการ

วัดเสารีย์ที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

- ๐๗.๓๐ น. พระสงฆ์สามเณรออกรับบิณฑบาต รอบวิหาร
๐๘.๓๐ น. ถวายภัตตาหาร
๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียนบวชชีพราหมณ์
๑๘.๐๐ น. ประกอบพิธีบวชชีพราหมณ์
๑๙.๐๐ น. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
๒๐.๐๐ น. แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
โดย พระธรรมฐิติญาณ เจ้าคณะภาค ๑๐
วัดบึงพระลานชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
๒๑.๓๐ น. ประกอบพิธีสวดคาถาพุทธาภิเษก
๒๔.๐๐ น. แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
โดย พระญาณวิศิษฐ์ (หลวงพ่อทอง จนทสิริ)
- พิธีดำเนินไปจนรุ่งอรุณ

วันอาทิตย์ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

- ๐๗.๓๐ น. พระสงฆ์สามเณรออกรับบิณฑบาต รอบวิหาร
๐๘.๓๐ น. ถวายภัตตาหาร/ถวายผ้าป่าสมทบกองทุน
“พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้า ปาเรสโก)”
๑๐.๑๖ น. ประธานประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์
โดย พระมงคลญาณเถระ (หลวงปู่มา ญาณวโร)
วัดสันติวิเวก จังหวัดร้อยเอ็ด

(หมายเหตุ: ตารางกำหนดการนี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

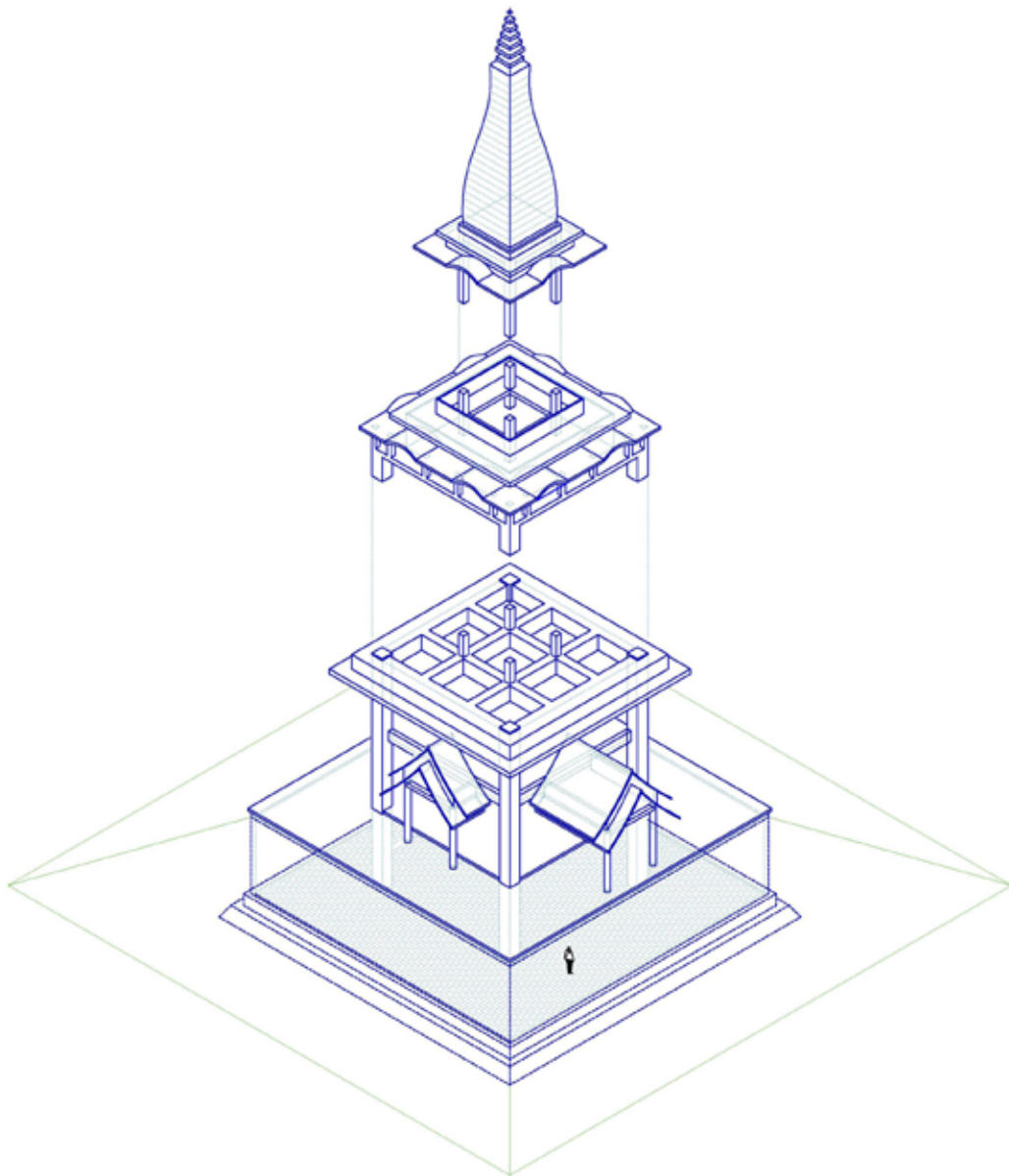
ท่านผู้ใดมีความประสงค์จะร่วมบริจาคได้ที่วัดป่าหนองไคร้ หรือโอนเงินได้ที่ธนาคารกรุงไทย สาขา
ยโสธร (ออมทรัพย์) ชื่อบัญชี วัดป่าหนองไคร้ บัญชีเลขที่ ๓๑๕ ๑๒๐ ๔๐๐๗

ผู้มีความประสงค์จะร่วมเป็นเจ้าภาพอาหารโรงทาน เจ้าภาพผ้าไตร เจ้าภาพถวายเครื่องกัณฑ์เทศน์
และอื่นๆ ติดต่อทางวัด โทร. ๐๘๑-๘๗๖๔๕๘๘, ๐-๔๕๗๓-๗๓๖๗, ๐๘๑-๒๘๒๑๕๐๔

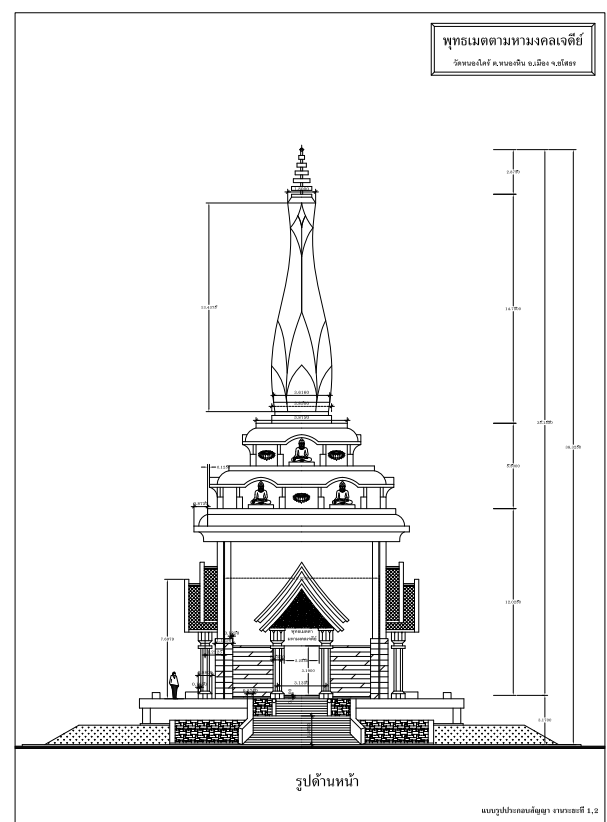
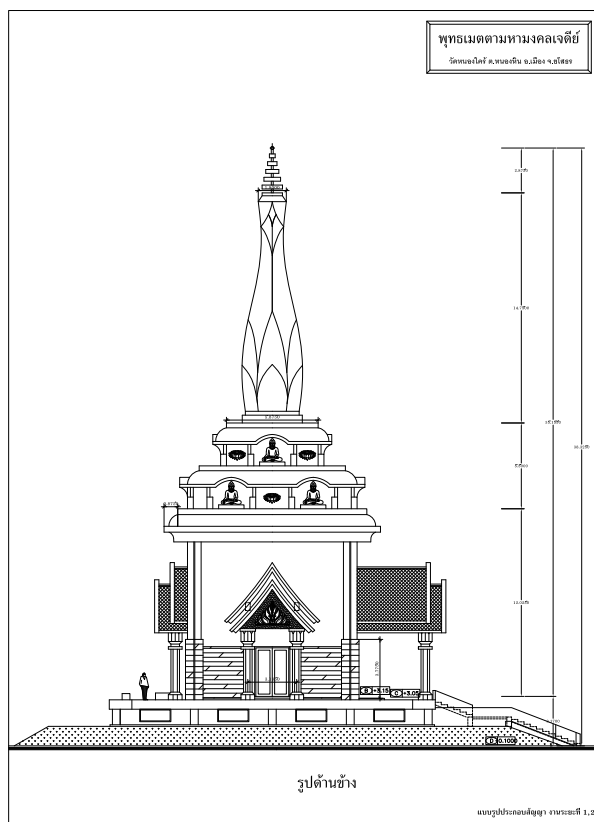
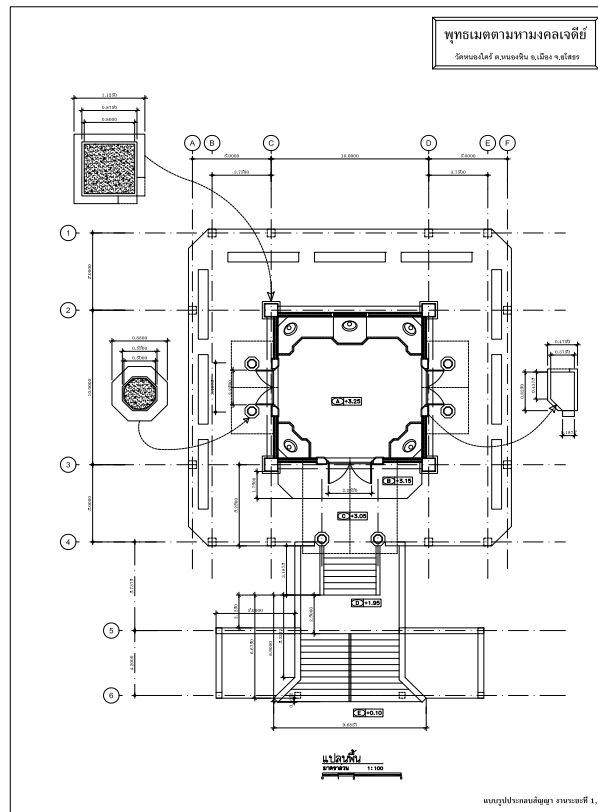

ครูบาอาจารย์ฝ่ายกรรมฐานที่มาร่วมงานอายุวัฒนมงคลของหลวงปู่ประสาร สุมโน และทำบุญอุทิศถวายหลวงปู่ผัน ปาเรสโก

แบบแปลน พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (พื้น ปาเรสโก)

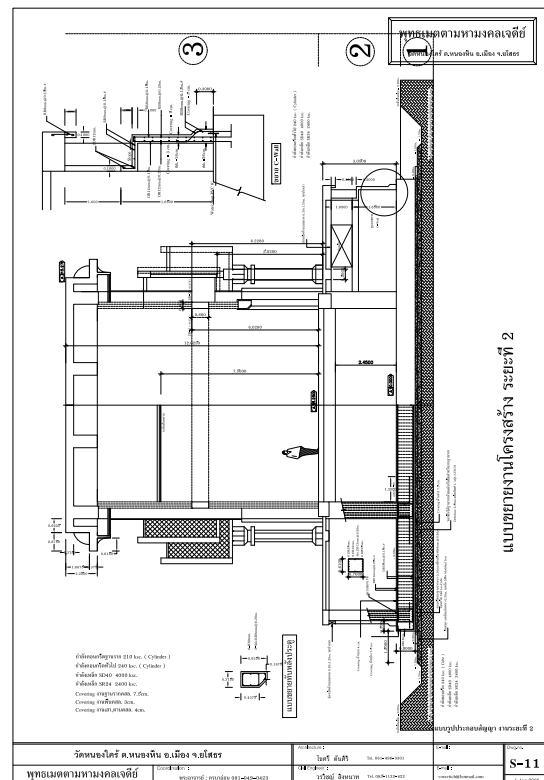
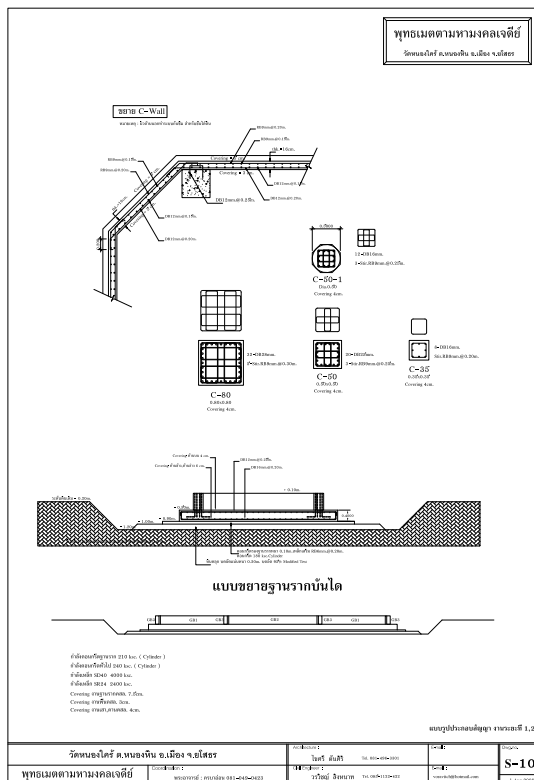
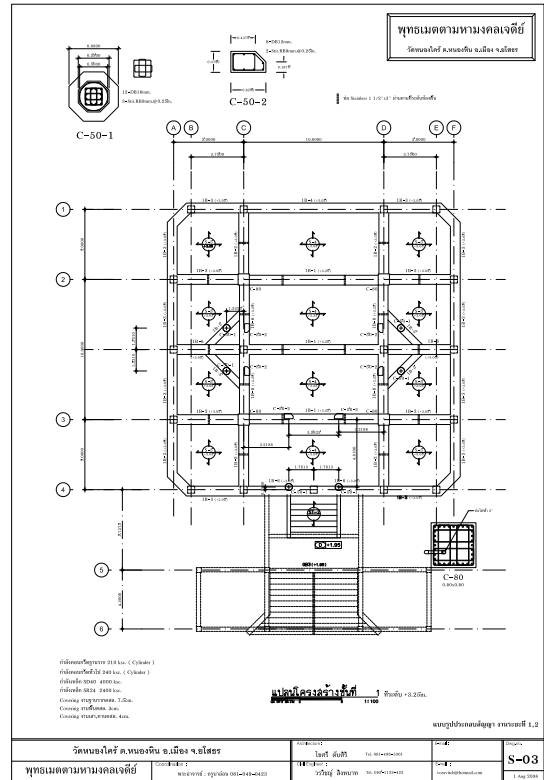
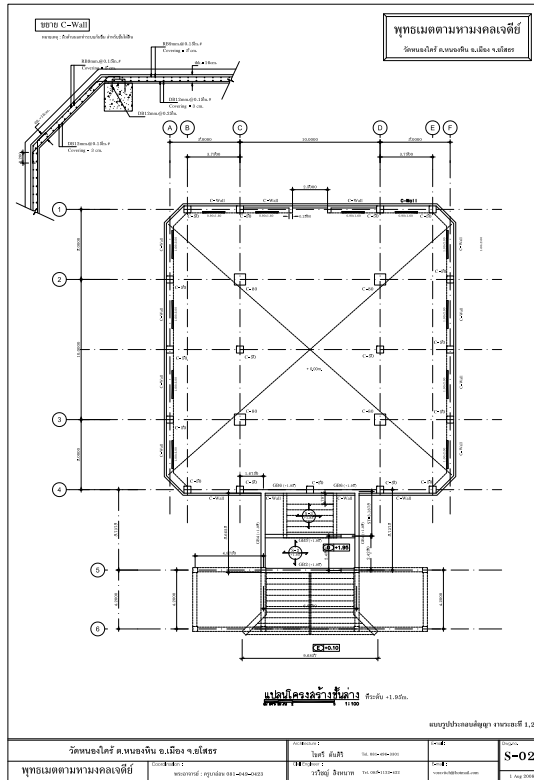

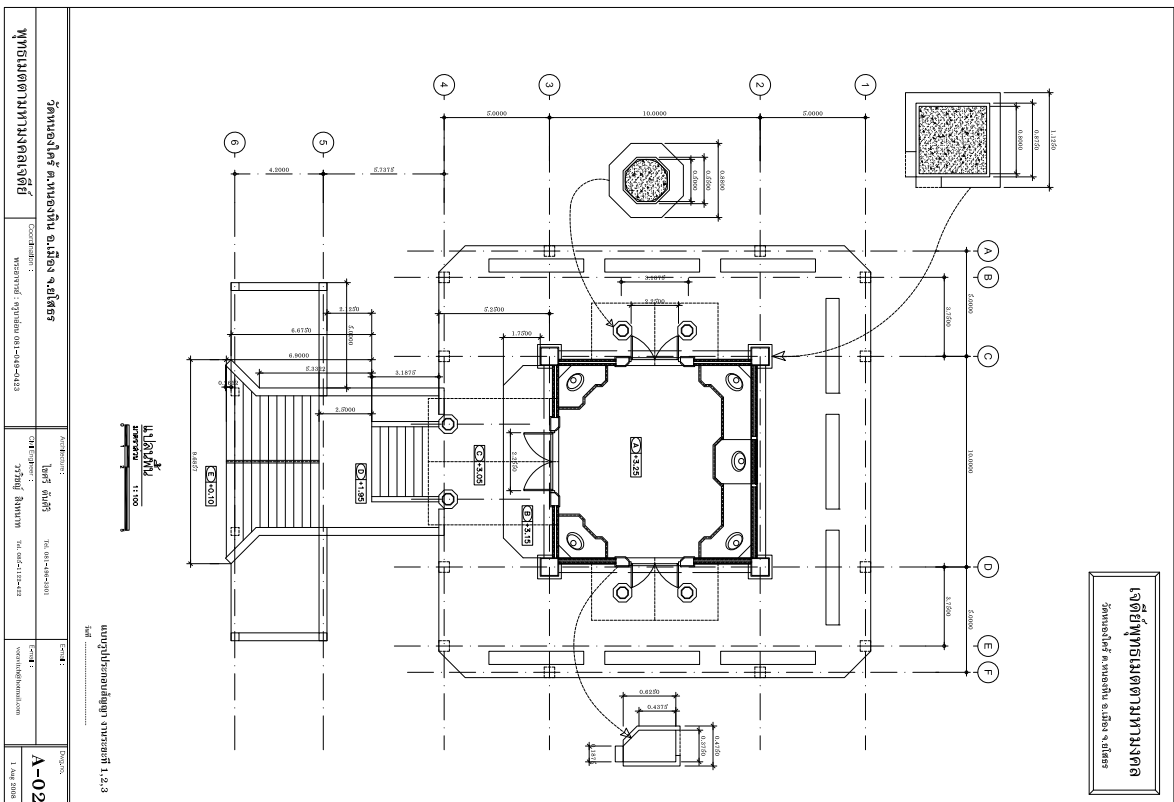
ภาพประกอบโครงสร้างพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล

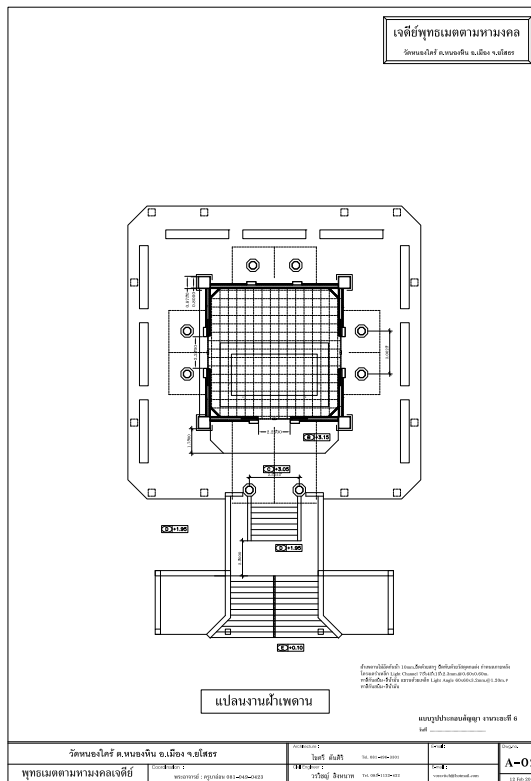
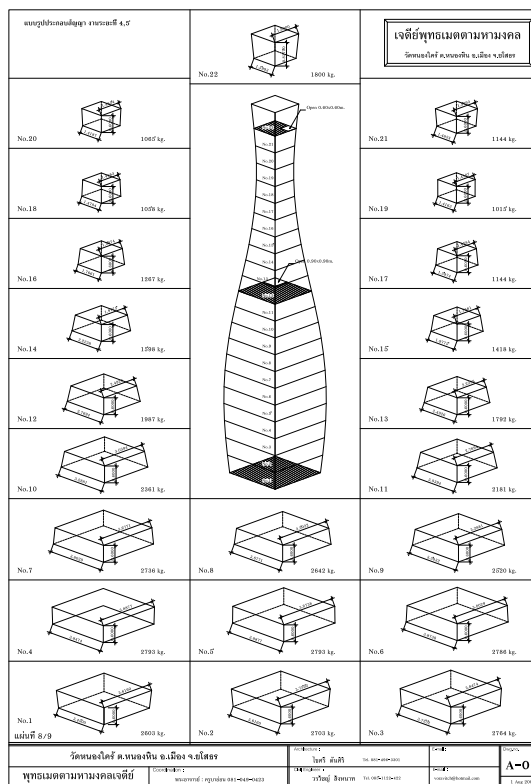
พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล

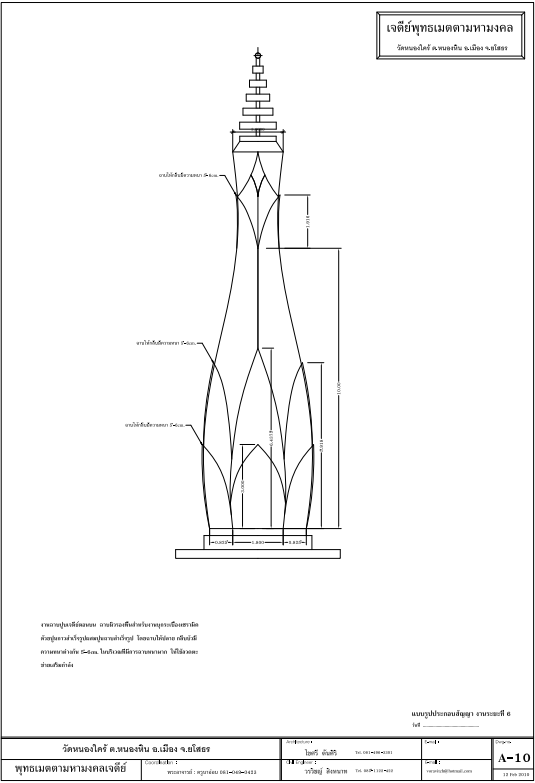
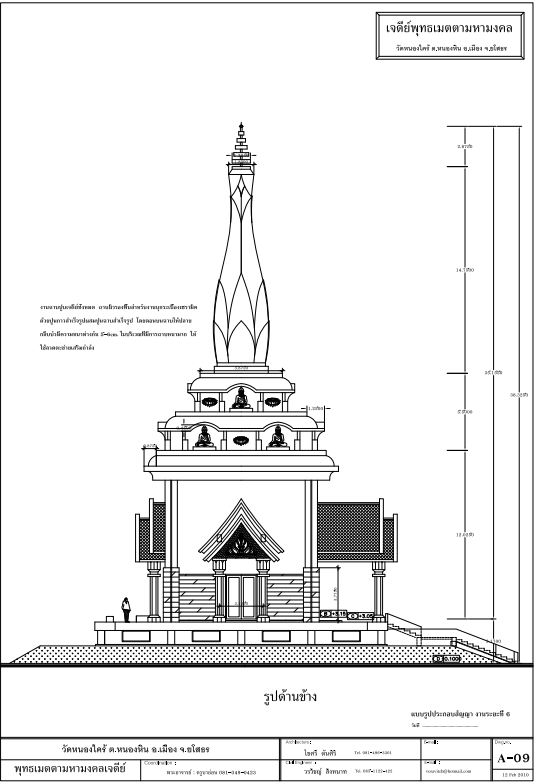
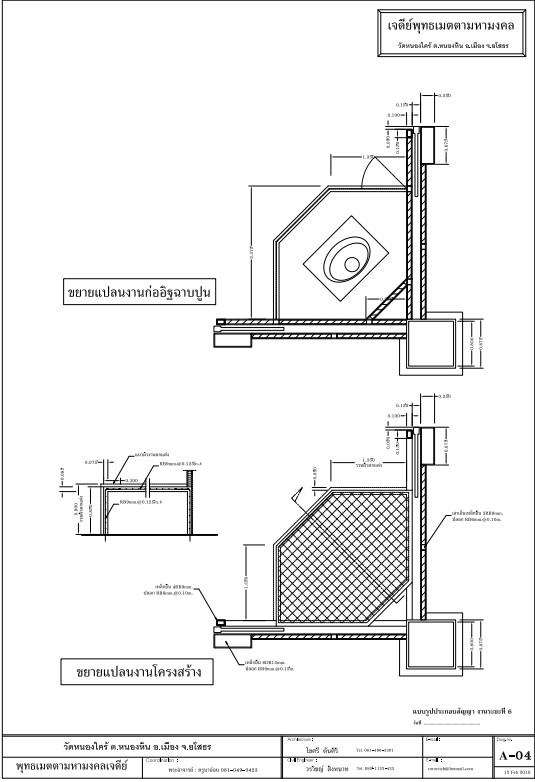
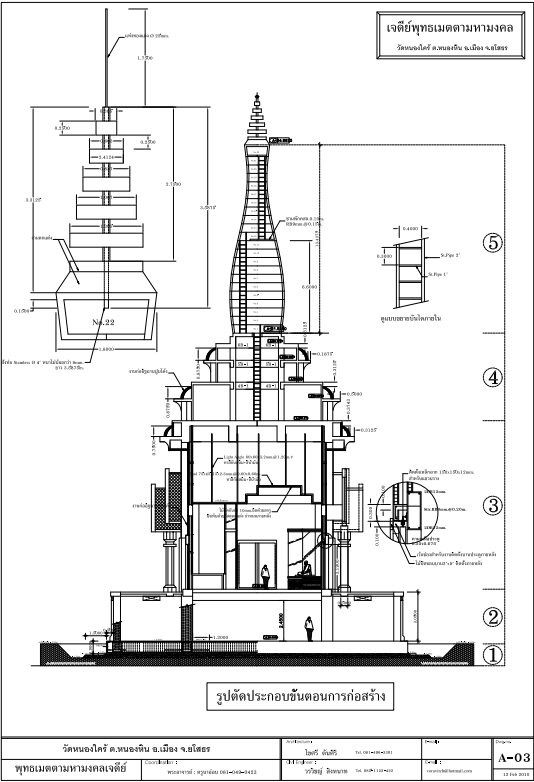
๔๗

विश्वविद्यालय

หลวงปู่ประสารคุณงาน

สร้างเพื่อเป็นอนุสสติแก่ลูกหลาน

เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุขโน

พระบรมสารีริกธาตุบรรจุในผอบทองคำน้ำหนัก ๕๐ บาท

“พระเจดีย์พุทธมามงคล (ผืน ปาเรสโก) เป็นเจดีย์หนึ่งที่น่า
นอกจากจะแสดงความกตัญญูตทวท่คุณต่อหลวงปู่ผ่นแล้ว ยังเป็น
เจดีย์ที่สร้างเพื่อปรารธนาโพธิญาณของเราด้วย

สร้างขึ้นด้วยความระลึกถึงบุญคุณจริง ๆ ทั้งของพระพุทธเจ้า
ด้วย ทั้งของพ่อแม่ครูอาจารย์คือหลวงปู่ผ่น ที่ท่านเมตตาตั้งเรา
มาทางนี้ด้วย”

หลวงปู่ประสารคุมงานการก่อสร้าง

หลวงปู่ประสารคุมงานการก่อสร้าง

หลวงปู่ประสารคุมงานการก่อสร้าง

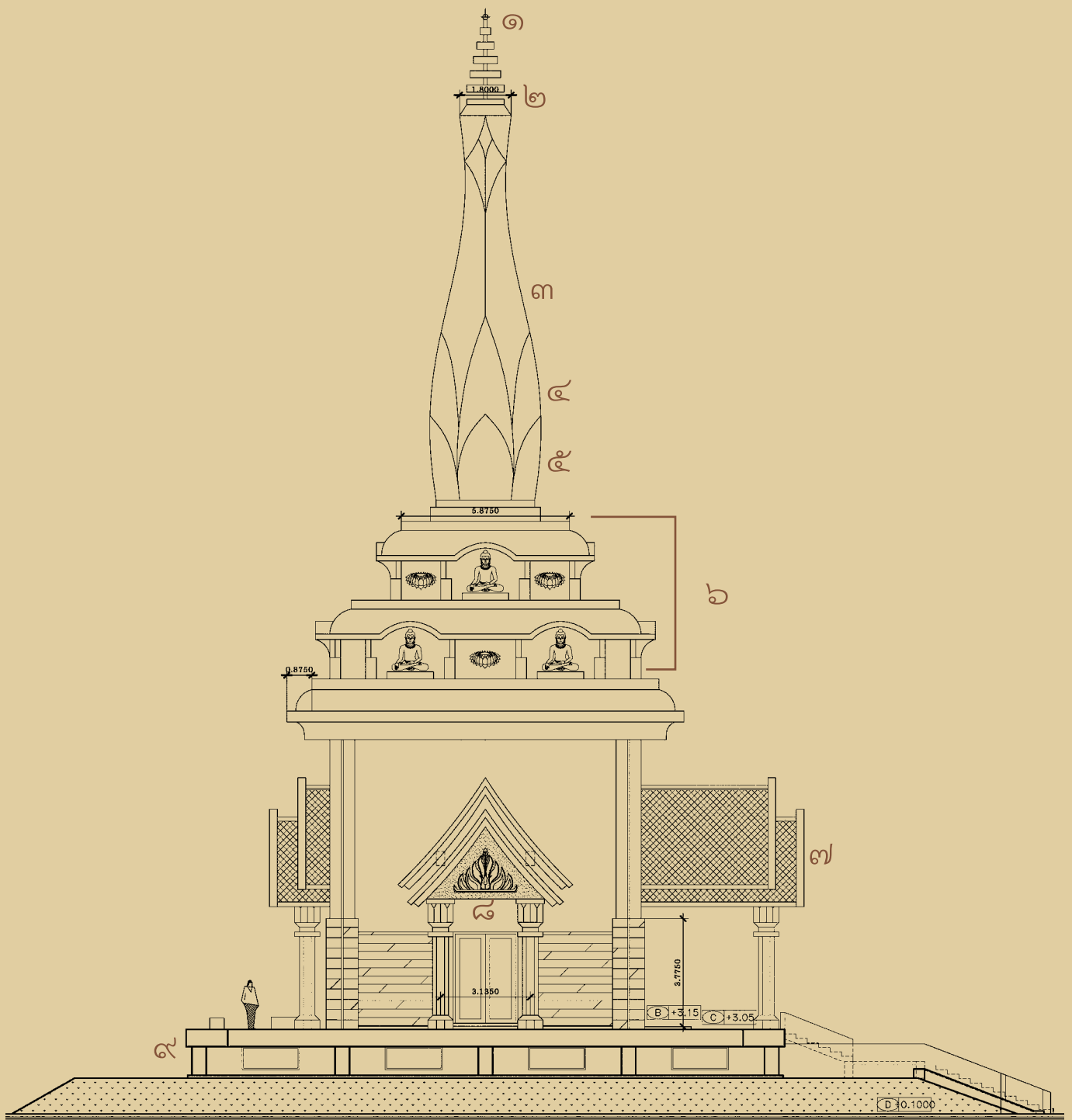
หลวงปู่ประสารคุมงานการก่อสร้าง

คติธรรม ความหมาย

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)

๑. “ยอดฉัตร” แสดงถึงบารมีแห่งพระรัตนตรัย คือ พุทธบารมี ธรรมบารมี สังฆบารมี
๒. “จอมเจดีย์หรือเจดีย์เรือนยอด” เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ
๓. “ปลียอด” ชี้ขึ้นฟ้า หมายถึง เส้นทางสู่พระนิพพาน
๔. “กลีบบัว” แสดงถึง อามิสบูชาและปฏิบัติบูชาในพระสมณโคตมพุทธเจ้า
๕. “องค์ระฆังหรือเรือนธาตุ” เพื่อประดิษฐานพระพุทธรูป บรรจุพระพุทธรูป
๖. “บัลลังก์” แสดงถึงวรรณะกษัตริย์ พระพุทธเจ้าเกิดในวรรณะกษัตริย์
๗. “ซุ้มจตุรมุข” แสดงถึงทางอริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทางแห่งความพ้นทุกข์
๘. “ใบโพธิ์” แสดงถึง ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่สอนถึงการหลุดพ้น
๙. “ฐาน” ยกพื้นเจดีย์ให้สูงกว่าพื้นดินเพื่อยกระดับว่า เจดีย์นี้สูงศักดิ์เป็นที่บรรจุสิ่งที่เหนือมนุษย์ธรรมดา

พระบรมสารีริกธาตุจากหลายประเทศที่นำมาร่วมบรรจุพระเจดีย์พุทธเมตตาฯ

พิธีตรึงหมุด

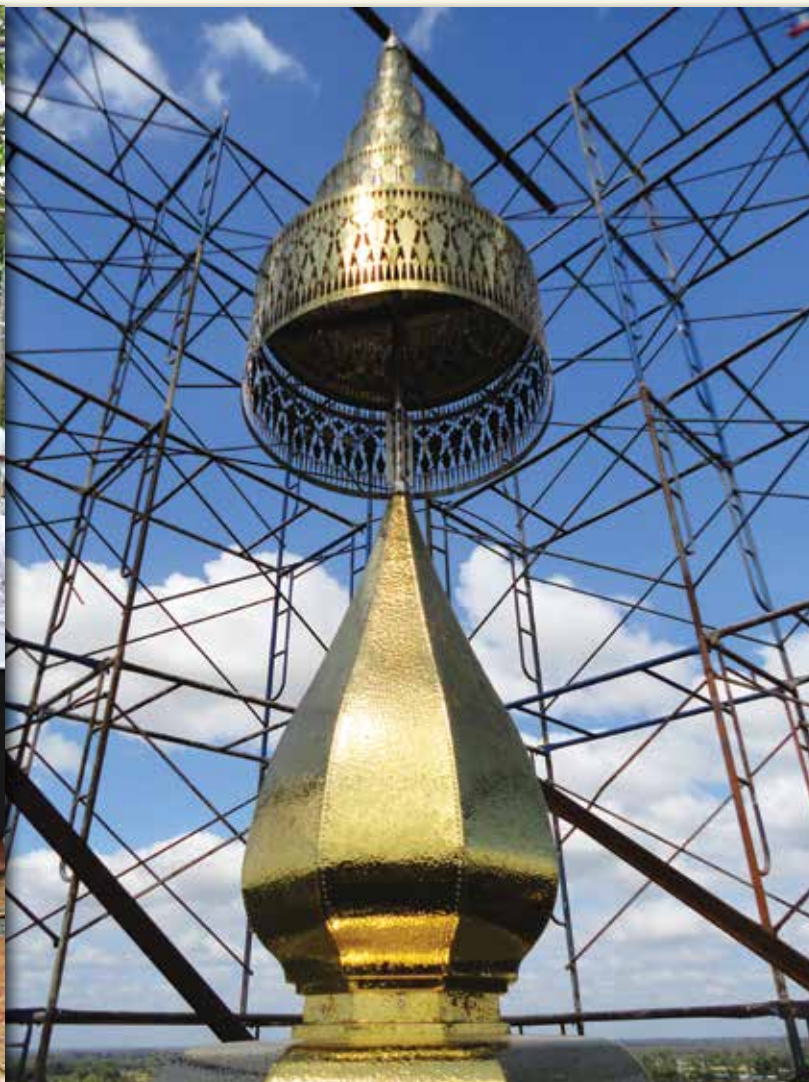
พิธียกยอดพระเจดีย์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

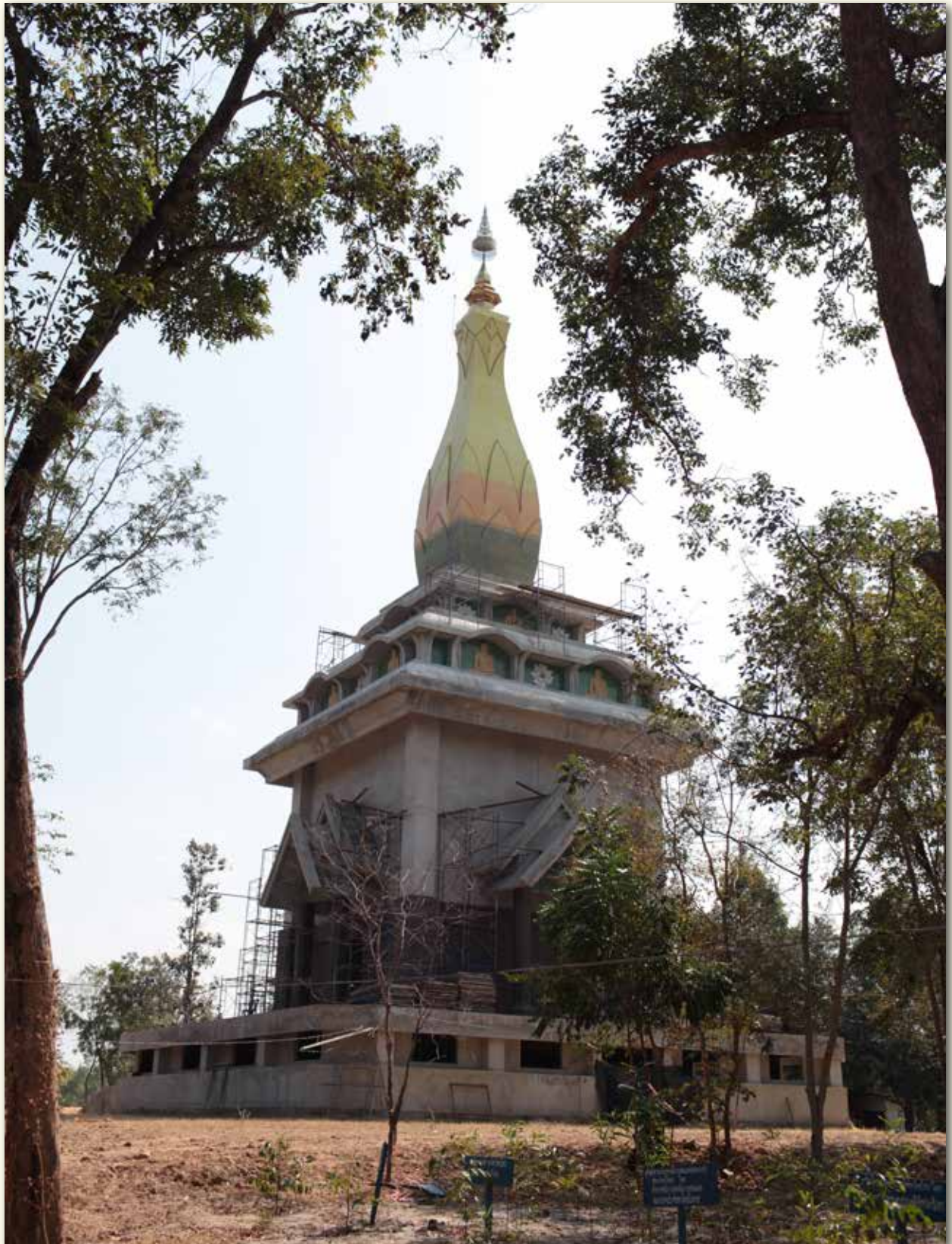
พิธียกยอดพระเจดีย์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

พิธียกยอดพระเจดีย์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

พิธียกยอดพระเจดีย์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

รูปทรง

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)

รูปทรงเจดีย์อีสานผสมพระธาตุพนม

เล่าโดย หลวงปู่ประสาร สุมโน

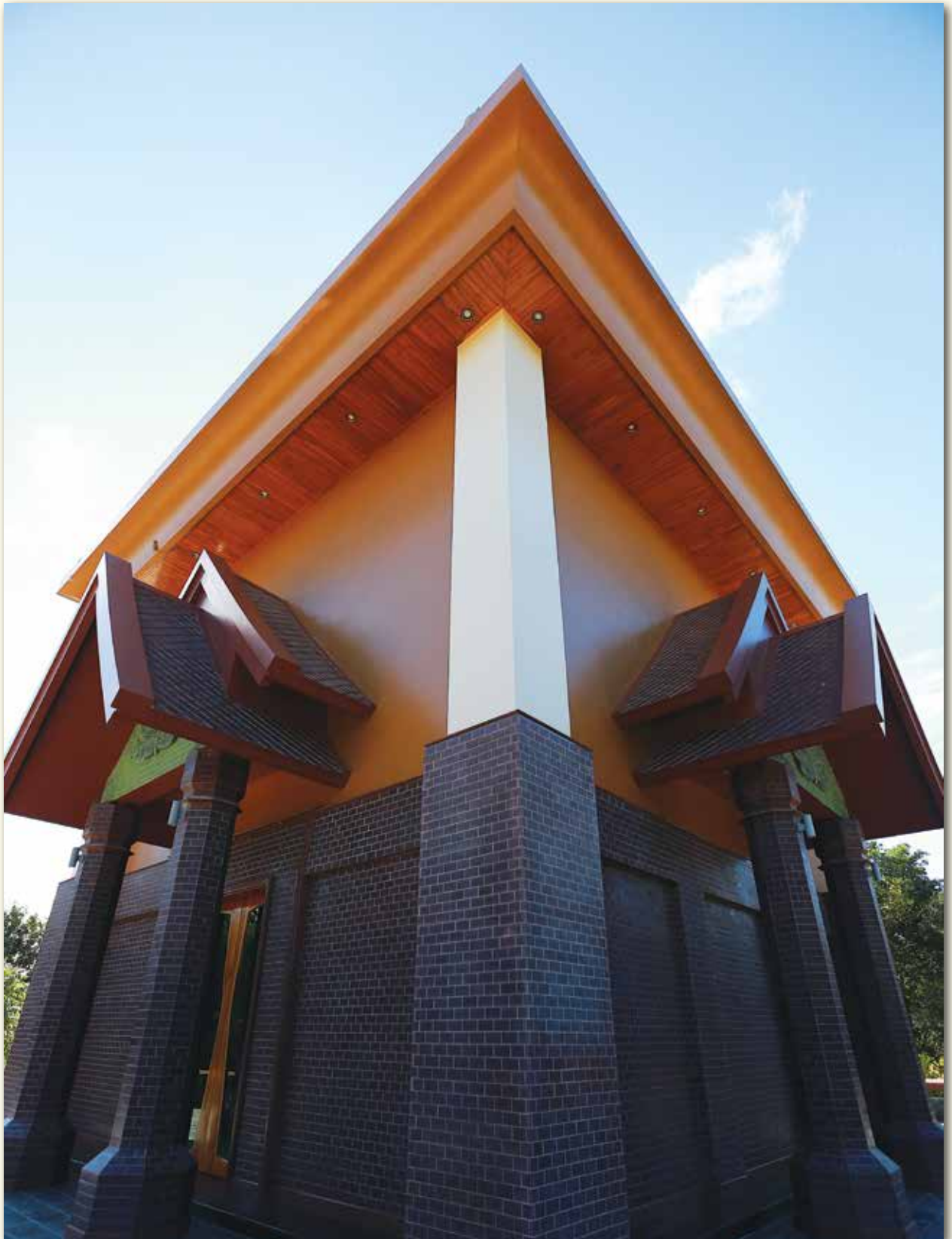
การที่ประเทศไทยเป็นดินแดนแห่งพระบรมพุทธานุภาพ ทำให้มีพุทธสถานกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีอายุและแบบศิลปกรรมแตกต่างกันตามคตินิยมและยุคสมัย

อีกอย่างหนึ่งที่พึงทางด้านจิตใจของคนสมัยใหม่ยังมีน้อย ประเทศไทยโชคดีที่มีวัดเป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจ และวัดหากมีเจดีย์เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุและอรหันตธาตุ ย่อมเป็นวัดที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น เพราะมีศาสนวัตถุอันศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถมองเห็นในระดับสายตา เราจึงคิดจะสร้างเจดีย์ขึ้น

คุณไชศรี ต้นศิริ

เริ่มแรกทีเดียว เมื่อคิดจะสร้างเจดีย์จึงหาผู้ที่จะออกแบบคือสถาปนิก จึงติดต่อไปที่โยมไชศรี แสดงเจตน์จำนงให้เขาทราบว่า เราอยากจะให้เป็นเจดีย์แบบท้องถิ่นอีสาน คนอีสานนับถือบูชาพระธาตุพนมมาก เราจึงอยากสร้างให้มีรูปแบบพระธาตุพนมบ้าง ด้านบนยอดเป็นพระธาตุพนม ถ้าจะทำเลียนแบบพระธาตุพนมทั้งหมด เขาไม่กล้าออกแบบ เพราะจะไปทับกรรมศิลป์เขา ก็เอาข้างบนเป็นเหมือนกับพระธาตุพนม เมื่อเขาออกแบบมาเราก็พอใจในแบบอันนี้ ชั้นล่างชั้น G เป็นที่คนไปพักได้ ปฏิบัติธรรมได้ ชั้นบนชั้นที่ ๒ นี้ ที่ชั้นบนโถมนานี้ก็เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเมตตา อัฐิหลวงปู่ผ้น และบริหารหลวงปู่ผ้นถูกใจ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ตามเจตนาที่ตั้งใจไว้ เราคิดว่าพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก) จะเป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งเลยทีเดียว

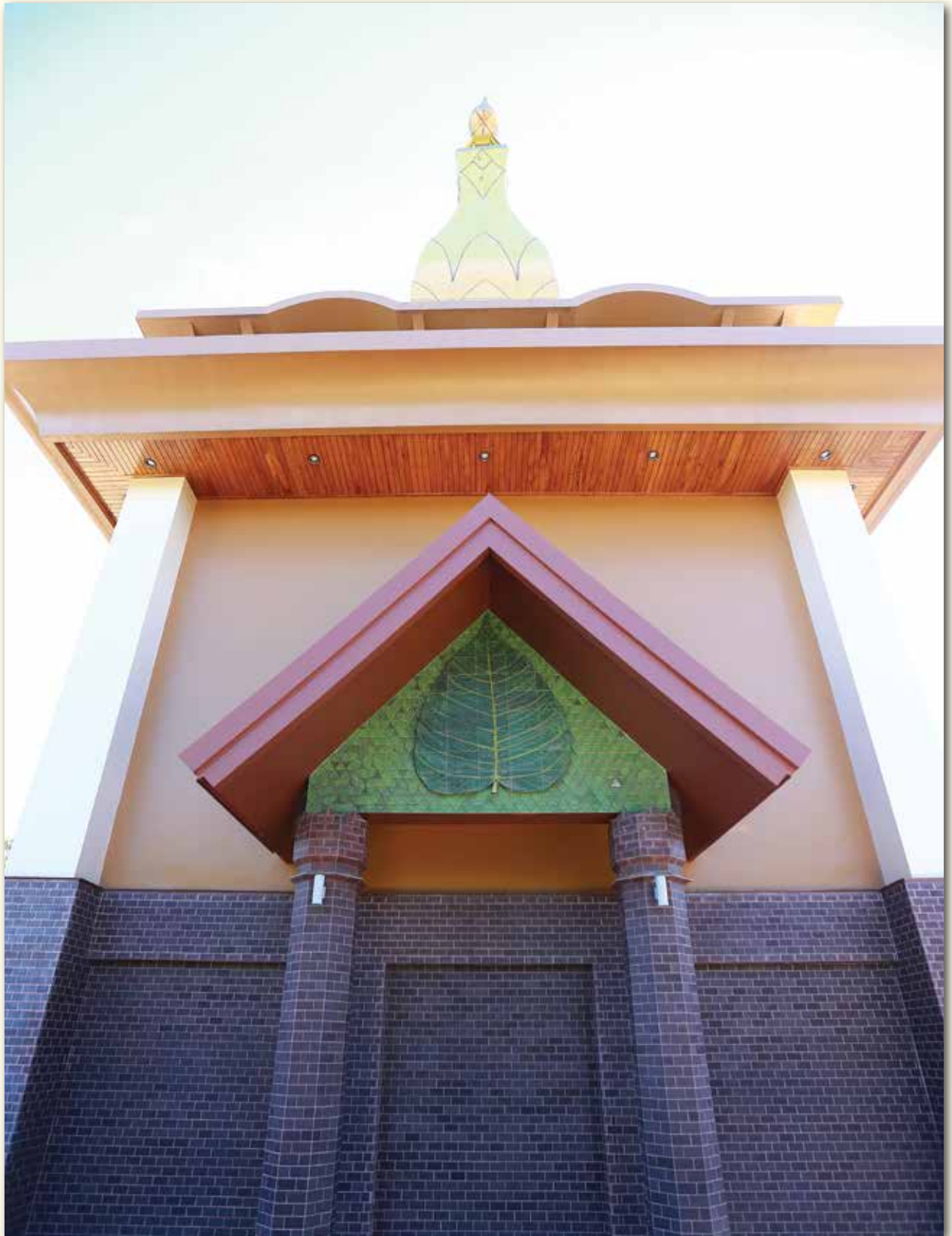
ภายนอก

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ฝั่ง ปาเรสโก)

ภายนอกพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล ผ่านป่าเรสโก

ภายใน

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)

ภายในพระเจดีย์

ภายในพระเจดีย์

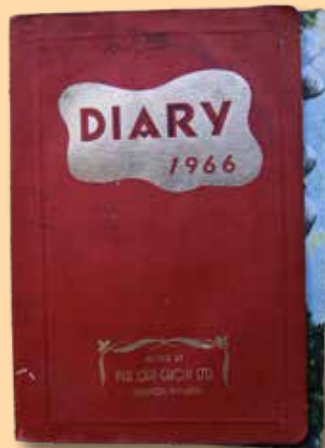
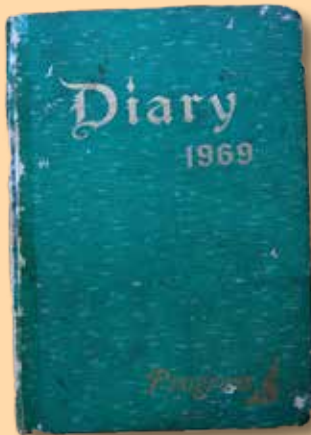
A collage of nine photographs showing various items from a collection. The items include: a red cushioned stool with a dark base; a stack of folded orange fabric; a flashlight, a fan, a small stove, a framed leaf, a stack of papers, a pair of scissors, a box of tools, and a tube of Pepsodent toothpaste. The items are arranged in a grid-like fashion, with some items appearing in multiple photos. The background of the photos is a textured, light-colored surface.

อัฐิธาตุและหนังสือสฤทธิหลวงปู่ผัน

สมุดบันทึกหลวงปู่ผัน ปาเรสโก

งานหล่อพระพุทธรเมตตา (จำลองแบบจากประเทศอินเดีย)

งานหล่อพระพุทธรูปเมตตา (จำลองแบบจากประเทศอินเดีย)

อัญเชิญพระพุทธรเมตตาเข้าสู่เจดีย์ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

อัญเชิญพระพุทธรเมตตาเข้าสู่เจดีย์ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ประวัติและปฏิปทาโดยสังเขป

หลวงปู่ฝั้น ปาเรสโก

“พระอริยเจ้าผู้มีปฏิปทาประดุจม้าศึก”

พระเดชพระคุณหลวงปู่ฝั้น ปาเรสโก พระอริยเจ้าผู้มีวิถีชีวิตและปฏิปทาที่ไม่หยุดนิ่งในความเพียรที่จะเสาะแสวงหาที่สงบวิเวกป่าเปลี่ยว อดีตชาติท่านเคยเกิดเป็นคนประเทศฟิลิปปินส์

ท่านเป็นศิษย์ของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ที่สำคัญรูปหนึ่ง เริ่มแรกท่านศึกษาธรรมกับ พระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล และพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ท่านมีอุบายในการปฏิบัติที่แปลกแต่อุบายนั้นให้ผลในทางบวกเสมอ และมีวิถียาวไกลสามารถบอกวันตายล่วงหน้าได้ถึง ๒ ปี

ท่านชอบธุดงค์และท่องเที่ยวอยู่ตามถ้ำเป็นส่วนมาก ถ้ำทั่วทุกภาคในประเทศไทยไม่ว่าใกล้หรือไกลท่านได้เข้าไปอาศัยภาวนามาแล้วแทบทั้งนั้น ตามบันทึกการเดินทางธุดงค์ของท่านนับได้กว่า ๗๒ ถ้ำ จำพรรษามากกว่า ๑๕ วัด องค์ท่านท่องเที่ยวนมัสการปูชนียสถานสำคัญทั้งในและต่างประเทศมากกว่า ๒๕๘ แห่ง ถ้ำที่ท่านสร้างและอยู่จำพรรษาคือ ถ้ำเอราวัณ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และถ้ำพระสบาย อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ท่านได้รับการยกย่องจาก พระอาจารย์อ่อน ญาณสิริ ว่า “**เป็นพระกรรมฐานม้า**” หมายความว่า มีวิถีชีวิตเปรียบเหมือนม้าศึกตัวปราดเปรียวฝีเท้าเร็วในเชิงรุกและรับ ท่านมีนิสัยต้องเที่ยวไปเหมือนม้า คือต้องเดินท่องเที่ยวรอนแรมปีนป่ายป่าเขาอาศัยอยู่ตามถ้ำในภูเขาอันสูงชัน อาศัยปัญญาเป็นอาวุธในการรุกรบกับกิเลส

• กรรมฐานม้า •

เพื่อความกระจ่างผู้เขียนขอนำสถานที่ต่าง ๆ ที่องค์ท่านท่องเที่ยวภาวนา ซึ่งองค์ท่านได้บันทึกไว้เอง (ตัวสะกด เป็นไปตามต้นฉบับ) เพื่อให้สมกับสมญานามของท่านที่ได้รับการยกย่องจากพ่อแม่ครูบาอาจารย์ว่าเป็น “**พระกรรมฐานม้า**” ดังนี้

• วัดที่เคยอยู่จำพรรษา •

พรรษาที่ ๑	พ.ศ. ๒๔๘๐	วัดป่าสาละวัน จ.นครราชสีมา
พรรษาที่ ๒	พ.ศ. ๒๔๘๑	วัดป่าศรีธาราม จ.นครราชสีมา
พรรษาที่ ๓-๔	พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๓	วัดป่าสาละวัน จ.นครราชสีมา
พรรษาที่ ๕	พ.ศ. ๒๔๘๔	วัดเขาน้อยนาหวา ท่าแฉลบ อ.เมือง จ.จันทบุรี
พรรษาที่ ๖	พ.ศ. ๒๔๘๕	วัดบ้านกอกนาแก้ว อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี
พรรษาที่ ๗	พ.ศ. ๒๔๘๖	วัดป่าพระสถิตย์ อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย
พรรษาที่ ๘	พ.ศ. ๒๔๘๗	วัดป่าหนองไคร้ อ.เมือง จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๙	พ.ศ. ๒๔๘๘	วัดศรีจำปาชนบท อ.พังโคน จ.สกลนคร
พรรษาที่ ๑๐	พ.ศ. ๒๔๘๙	วัดป่าบ้านหนองผือ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร
พรรษาที่ ๑๑	พ.ศ. ๒๔๙๐	วัดป่าหนองมะโฮง ต.ไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร
พรรษาที่ ๑๒	พ.ศ. ๒๔๙๑	วัดสันตันเปา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
พรรษาที่ ๑๓	พ.ศ. ๒๔๙๒	วัดถ้ำพระสบาย อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
พรรษาที่ ๑๔-๑๖	พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๕	วัดป่าหนองไคร้ อ.เมือง จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๑๗	พ.ศ. ๒๔๙๖	วัดควนกะไหล อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา
พรรษาที่ ๑๘-๒๓	พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๕๐๒	วัดป่าหนองไคร้ อ.เมือง จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๒๔-๓๑	พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๐	วัดประชาชุมพล อ.กุฉินทรา จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๓๒	พ.ศ. ๒๕๑๑	วัดแสนสำราญ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี
พรรษาที่ ๓๓	พ.ศ. ๒๕๑๒	วัดประชาชุมพล อ.กุฉินทรา จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๓๔-๔๓	พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๙	วัดถ้ำเอราวัณ อ.วังสมบูรณ์ จ.เลย
พรรษาที่ ๔๔	พ.ศ. ๒๕๒๐	วัดป่าหนองไคร้ บ้านหนองทองกลาง ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๔๕-๔๗	พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๖	วัดเกาะสมุย บ้านหนองมุที อ.กุฉินทรา จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๔๘-๕๐	พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๙	วัดเกาะสำราญใจ บ้านโด้งโด้ง อ.เมือง จ.ยโสธร
พรรษาที่ ๕๑	พ.ศ. ๒๕๓๐	วัดหนองหัวเสือ บ้านโด้งโด้ง ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร

• สถานที่หลวงปู่ผัน เจริญกรรมฐาน •

๑. ถ้าเห็บ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ๒. ถ้าพระธรรม บ้านโคกม่วง อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์
๓. ถ้าเขาวัง อ.เมือง จ.เพชรบุรี ๔. ถ้าเกลบ อ.เมือง จ.เพชรบุรี ๕. ถ้าเขาหลวง อ.เมือง จ.เพชรบุรี
๖. ถ้าพระสบาย อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๗. ถ้าตีบ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๘. ถ้าหีบพระธรรม อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
๙. ถ้าหลวง อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๑๐. ถ้าเขาวง ต.โนนเปือย อ.กุตุ้ม จ.ยโสธร ๑๑. ถ้าพระจันทร์
ต.โนนเปือย อ.กุตุ้ม จ.ยโสธร ๑๒. ถ้าพระบาทคอแจ้ง (วังกลุ่ม) อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย
๑๓. ถ้าภูค้อ อ.นาแก จ.นครพนม ๑๔. ถ้าศิลปไชย อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๑๕. ถ้าผีโหล่ หลัง
ภูพาน อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๑๖. ถ้าหลักเมือง อ.เมือง จ.พังงา ๑๗. ถ้ากัน อ.เมือง จ.พังงา
๑๘. ถ้าปาน อ.เมือง จ.พังงา ๑๙. ถ้าเปรต อ.พรหมนิคม จ.สกลนคร ๒๐. ถ้าวังโกน อ.กุฉินารายณ์
จ.กาฬสินธุ์ ๒๑. ถ้าพระภูแล่นช้าง อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๒๒. ถ้าภูรังกา อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย
๒๓. ถ้าวัวแดง บ้านฉะเชิง อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา ๒๔. ถ้าคอกม้ากาฬเกษ ภูเขาควายเป็นชัย
เหนือ เวียงจันทน์ ประเทศลาว ๒๕. ถ้ากาฬสา อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย ๒๖. ถ้าผาเสด็จ สถานี

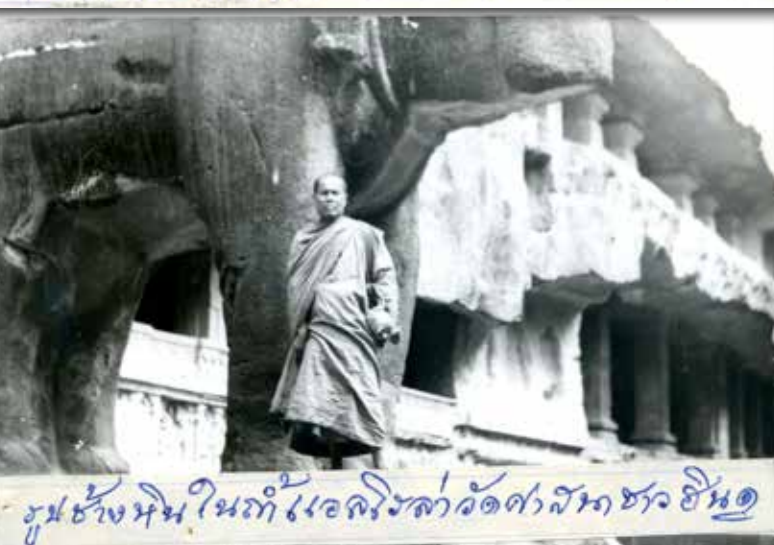
ณ เชียงใหม่

กลุ่มพระสงฆ์ในสถานที่วัดร้างของวัดร้าง (วัดร้าง) และเมือง
ท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม)

กลุ่มพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลเมืองเชียงใหม่
วัดร้าง (วัดร้าง) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม)

กลุ่มพระสงฆ์ในวัดร้าง (วัดร้าง) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม)

กลุ่มพระสงฆ์ในวัดร้าง (วัดร้าง) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม) เมืองท่ากุ่ม (ท่ากุ่ม)

หินลับ อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี ๒๗. ถ้าภูบ้านกระโหลง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๒๘. ถ้าภูเก้า บ้านหลุมปีง อ.คำชะอี จ.นครพนม ๒๙. ถ้าเสือเหลือง อ.เมือง จ.เลย ๓๐. ถ้าอุโมงค์พุทธสถาน อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๓๑. สถานตากผ้าจิ๋ว อ.เถิน จ.ลำปาง ๓๒. ถ้าสุวรรณคูหา อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา ๓๓. ปราสาทเขาพระวิหาร อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ ๓๔. ปราสาทหิน อ.พิมาย จ.นครราชสีมา และร่มต้นไทรงาม ๓๕. ถ้าพระ บนหลังภูกระดึง จ.เลย ๓๖. ถ้ากลองเพล อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี ๓๗. ถ้ามะขาม ต.ไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๓๘. ถ้าดอยธรรมเจดีย์ ต.ตองโขบ อ.เมือง จ.สกลนคร ๓๙. ถ้าสวนทิพย์ ต.ดินแดง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ๔๐. ถ้าพระ ต.โพนงาม อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๔๑. ถ้าผาปู่เขานิมิตร อ.เมือง จ.เลย ๔๒. ถ้าผาบัง อ.วังสพุง จ.เลย ๔๓. ถ้าผา อินทร์แปลง อ.วังสพุง จ.เลย ๔๔. ถ้าหมีเนา อ.วังสพุง จ.เลย ๔๕. ถ้าศิลป์ชัย อ.ปากด่าน จ.อุบลราชธานี ๔๖. ถ้าอุทัย หรือศิลป์ชัย อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๔๗. ถ้าเอราวัณ อ.วังสพุง จ.เลย ๔๘. ถ้าผาสีงห์ อ.วังสพุง จ.เลย ๔๙. ถ้าคอแก้ง ต.ผาน้อย อ.วังสพุง จ.เลย ๕๐. ถ้ามโหฬาร อ.ภูกระดึง จ.เลย ๕๑. ถ้าผาวัง อ.นาแก จ.อุดรธานี ๕๒. ถ้าผาหมูป (หรือถ้าภูทอง อ.นาแก จ.อุดรธานี) ๕๓. ถ้าภูเก้ายอด อ.โนนสัง จ.อุดรธานี ๕๔. ถ้าศรีแก้ว อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๕. ถ้าเจ้าผู้ข้า อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๕๖. ถ้าแสงเพชร อ.อำนาจเจริญ จ.อุบลราชธานี ๕๗. ถ้าผาพุง อ.วังสพุง จ.เลย ๕๘. ถ้าประกายเพชร อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ ๕๙. หลังภูตานเขา สวนกวาง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น ๖๐. ถ้าเขาสามยอด อ.วังสพุง จ.เลย ๖๑. ถ้ามหาศาล อ.วังสพุง จ.เลย ๖๒. ถ้าอชันตัม ประเทศอินเดีย (๒๗ คูหา) ๖๓. ถ้าแอนโรร่าห์ ประเทศอินเดีย (๓๒ คูหา) ๖๔. ถ้ากันเหรี ประเทศอินเดีย (๑๐๙ คูหา) ๖๕. ถ้าสัตตบรรณคูหา ราชคฤห์ ประเทศอินเดีย (ที่ทำปฐมสังคายนา) ๖๖. ถ้าสุกรขตา ราชคฤห์ ประเทศอินเดีย ๖๗. ถ้าอริพันธาร์ ในเกาะ ทะเลอาระเบีย เมืองบอมเบ ขึ้นต่อมหาราชชตะในประเทศอินเดีย ๖๘. ถ้าดาว ต.ลำพญากลาง อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี ๖๙. ถ้าเขาจันแล ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.ลพบุรี ๗๐. ถ้าภูเขาสวรรค์ ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.ลพบุรี ๗๑. ถ้ากระบอก อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี ๗๒. ถ้าพวง ภูเหล็ก อ.ส่องดาว จ.สกลนคร

• พระพุทธบาท และพระธาตุเจดีย์ หรือปรางค์ •

ปูชนียสถานโบราณต่าง ๆ ที่หลวงปู่ผันเคยนมัสการกราบไหว้มาแล้ว คือ

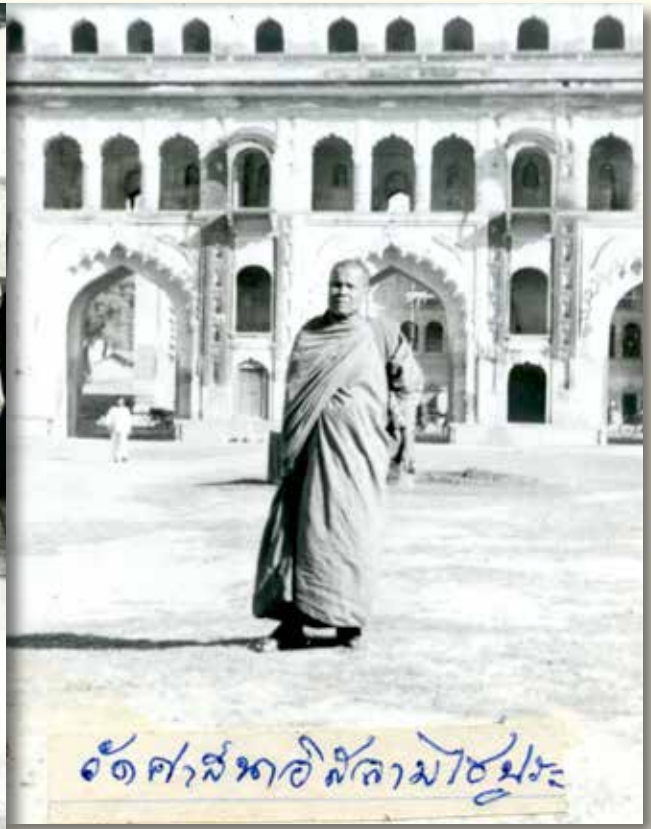
๑. พระพุทธบาท อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี
๒. พระปรางค์สามยอด จ.ลพบุรี
๓. พระพุทธรูปใหญ่เขาพระงาม จ.ลพบุรี
๔. พระพุทธรูปใหญ่เขาสี่เสียด อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

๕. พระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่ ๖. พระธาตุวัดป่าแดง จ.เชียงใหม่ ๗. พระปรารค์ ๗ ยอด
จ.เชียงใหม่ ๘. พระธาตุกู่เต้า จ.เชียงใหม่ ๙. พระธาตุเจดีย์หลวง จ.เชียงใหม่ ๑๐. พระธาตุ
ปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม ๑๑. พระธาตุพนม จ.นครพนม ๑๒. พระธาตุอุเทน อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม
๑๓. พระธาตุพระอานนท์ อ.เมือง จ.ยโสธร ๑๔. ธาตุก่องข้าวน้อย ต.ตาดทอง อ.เมือง จ.ยโสธร
๑๕. พระบาทโพชนัน ผังซ้ายประเทศลาว ๑๖. เจดีย์ศรีฐานใน ต.กระจ่าย อ.ป่าดัว จ.ยโสธร
๑๗. เจดีย์สังข์ศิลป์ชัยวัดหนองสามหมื่น อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ๑๘. พระพุทธบาทจำลองถ้ำเห็บ อ.สีคิ้ว
จ.นครราชสีมา ๑๙. พระพุทธบาทจำลองวัดแสนสำราญ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี
๒๐. พระพุทธบาทจำลอง บ้านหนองบัวใหญ่ อ.จตุรัส จ.ชัยภูมิ ๒๑. พระพุทธบาทจำลองบัวบก
บ้านดัว อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี ๒๒. พระเจ้าองค์ดี๋อ ต.น้ำโมง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย ๒๓. พระเจ้า
องค์ดี๋อ วัดหลวง ในนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ๒๔. พระธาตุหลวง นครเวียงจันทน์ ประเทศลาว
๒๕. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไทย กรุงเทพมหานคร ๒๖. ธาตุนาแวงโบราณสถาน อ.เมือง จ.สกลนคร
๒๗. พระธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร ๒๘. พระธาตุดบราณเก่าเวียงคุก อ.เมือง จ.หนองคาย ๒๙.
พระพุทธบาทจำลอง วัดสุวรรณคูหา อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา ๓๐. พระมหาธาตุ จ.นครศรีธรรมราช ๓๑.
พระพุทธบาทจำลอง วัดพระมหาธาตุ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๓๒. พระพุทธรูปใหญ่
สีหไสยาสน์ ในพระวิหารวัดมหาธาตุ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๓๓. พระพุทธรูปใหญ่ริมเขาวัง

วัดศาลาลอย อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

วัดศาลาลอย อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

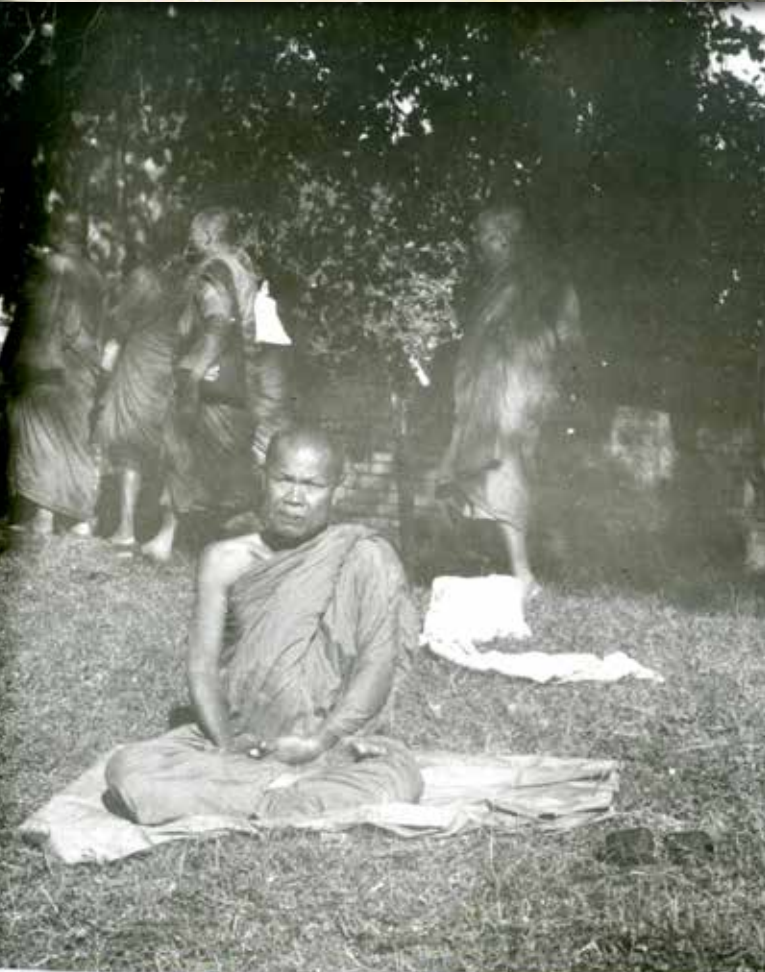
อ.เมือง จ.เพชรบุรี ๓๔. พระพุทธรูป (พระนอน) วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์) กรุงเทพมหานคร ๓๕. พระพุทธรูปใหญ่ก่ออิฐถือปูน วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ๓๖. พระพุทธรูปจำลอง บนหลังภูกระดึง อ.ภูกระดึง จ.เลย ๓๗. เจดีย์พระมหาธาตุ วัดพระศรีมหาธาตุ อ.บางเขน จ.กรุงเทพมหานคร ๓๘. พระพุทธรูปขนาดใหญ่ วัดดอยธรรมเจดีย์ อ.เมือง จ.สกลนคร ๓๙. เจดีย์บรรจุพระบรมธาตุ บนภูกระดึง อ.ภูกระดึง จ.เลย ๔๐. ต้นพระศรีมหาโพธิ์ อ.ศรีมหาโพธิ์ จ.ปราจีนบุรี ๔๑. พระนาครปรก บนภูเขา วัดวชิราลงกรณ์ ต.ดินแดง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ๔๒. พระพุทธรูปจำลอง ถ้ำผาปู่เขานิคม ต.นาอ้อ อ.เมือง จ.เลย ๔๓. พระพุทธรูปจำลองพระเจ้าห้าพระองค์ วัดประชาชุมพล อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๔๔. พระพุทธรูปใหญ่วัดผาสุการาม ต.ธาตุ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ๔๕. พระนาครปรกสรเมจลินท์ ถ้ำพวง ภูเหล็ก อ.ส่องดาว จ.สกลนคร ๔๖. พระพุทธรูปใหญ่โบราณ วัดในบ่านสิงห์ ต.สิงห์ อ.เมือง จ.ยโสธร ๔๗. พระพุทธรูปใหญ่โบราณ วัดบ้านไผ่ ต.ไผ่ อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๔๘. พระป่าเลไลย์ วัดสุทธาวาส จ.สกลนคร ๔๙. พระป่าเลไลย์ วัดดอยสุเทพสมบูรณ์ อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี ๕๐. พระพุทธรูปนอนใหญ่ วัดหนองสามหมื่น (วัดศาลาพันห้อง) อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ๕๑. พระพุทธรูปจำลอง วัดศรีธรรมาราม อ.เมือง จ.ยโสธร ๕๒. พระมหาธาตุวัดกลาง จ.เพชรบุรี ๕๓. พระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน ๕๔. พระธาตุหลวง เมืองเขลางลำปางเก่า อ.เกาะคา จ.ลำปาง ๕๕. เตรสุตังคเจดีย์ วัดโศการาม อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

วัดมณีพิกุล อ.บึงสามพัน จ.พิจิตร

วัดบ้านไร่ อ.บึงสามพัน จ.พิจิตร

วัดบ้านไร่ อ.บึงสามพัน จ.พิจิตร

วัดบ้านไร่ อ.บึงสามพัน จ.พิจิตร

วัดบ้านไร่ อ.บึงสามพัน จ.พิจิตร

๕๗

คณะภิกษุมาทูลเกล้าฯ ถวาย
และ เสด็จตรวจดู

เจ้าพระยาสุรสีห์ทรง
หมั้นการตั้งรับเสด็จ

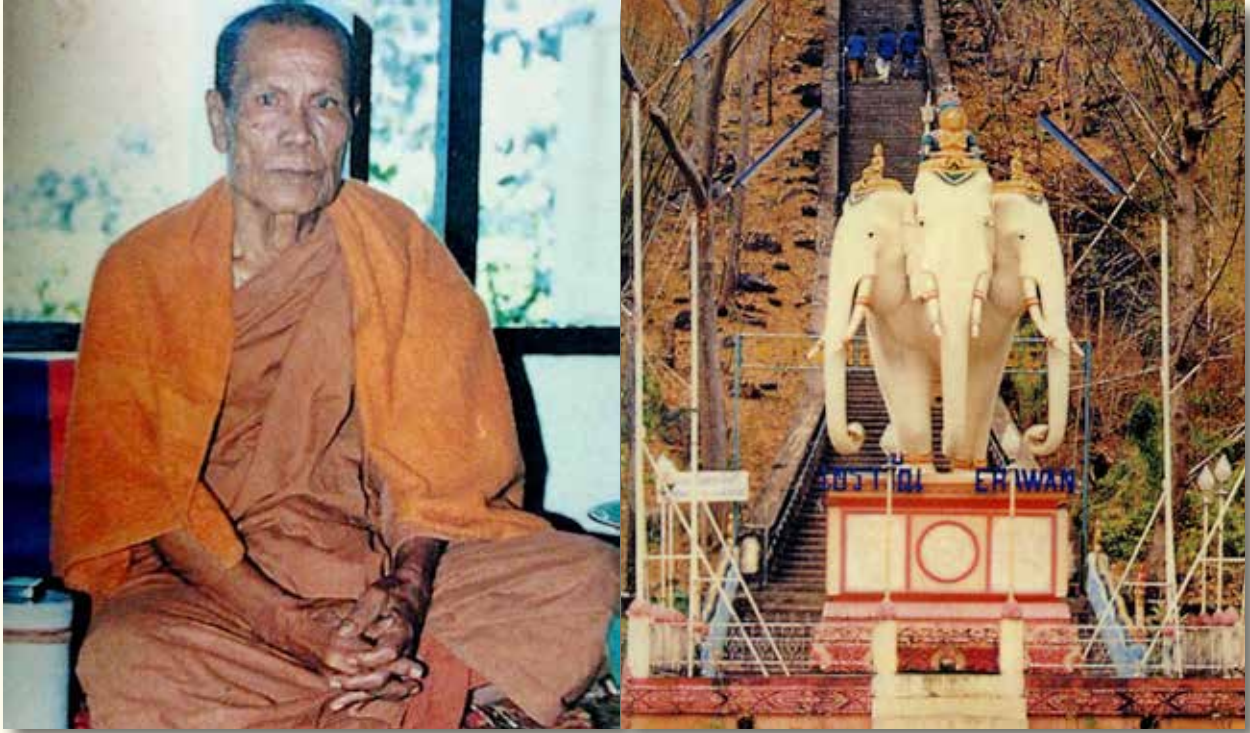
ศาลาทรงเครื่องประดับ - พระที่นั่งสุทไธสวรรย์

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงเสด็จทอดพระเนตร

เจ้าพระยาสุรสีห์ทรง
หมั้นการตั้งรับเสด็จ

หลวงปู่ฝั้น ปาเรสโก ผู้สร้างวัดถ้ำเอราวัณ จังหวัดหนองบัวลำภู

๕๖. พระบรมเจดีย์ศรีมหาโพธิ์ วัดหนองบัว ต.แจระแม อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๕๗. พระพุทธบาทจำลอง เขากระโดง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๕๘. พระพุทธรูปใหญ่ หน้าตัก ๑๒ เมตร บนเขากระโดง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๕๙. พระพุทธรูปใหญ่ หน้าตัก ๑๑ เมตร ภูสิงห์ อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ ๖๐. พระพุทธบาทจำลอง ภูสิงห์ อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ ๖๑. พระพุทธรูปใหญ่ พระบาทเขื่อนอุบลรัตน์ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น หน้าตัก ๑๘ เมตร ๖๒. มหาวิหาร ศาลาการเปรียญใหญ่ คุณหญิงต่วน โกศลย์วิท สร้างเป็นอนุสรณ์บนหลังภูเขาถ้ำแสงเพชร อ.อำนาจเจริญ จ.อุบลราชธานี ๖๓. เจดีย์ศรีโสธร วัดศรีธรรมาราม อ.เมือง จ.ยโสธร ๖๔. พระพุทธรูปนอนใหญ่ วัดนาทม ต.ภูเงิน อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๖๕. ปราสาทหินเขาพนมรุ้ง อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ ๖๖. พระพุทธรูปใหญ่ปางแสดงปฐมเทศนา วัดด่านแต้ อ.นิคมคำสร้อย จ.นครพนม ๖๗. พระพุทธรูปนอนใหญ่ ปากถ้ำคูหาสวรรค์ อ.เมือง จ.ลพบุรี ๖๘. พระพุทธรูปใหญ่ หน้าตัก ๑๒ เมตร ปางมารวิชัย หลังภูเขา วัดถ้ำคูหาสวรรค์ อ.เมือง จ.ลพบุรี ๖๙. พระพุทธรูปใหญ่ ปางมารวิชัย เขาจันทแล วัดเวฬุวัน ต.นิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.ลพบุรี ๗๐. พระพุทธรูปใหญ่ หน้าตัก ๙ เมตร ปางแสดงธรรมจักร วัดศรัทธารวม อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๗๑. พุทธเจดีย์สีหนาถ วัดศาลาทอง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๗๒. เมืองโบราณที่สมุทรปราการ ประเทศไทย ซึ่งผู้สร้างได้รวบรวมจำลองโบราณวัตถุต่างๆ ในประเทศไทยมาไว้แห่งเดียว รวมเป็นสถานที่ ๗๕ แห่ง ได้ชมเกิดศรัทธาแล้ว

• วัดหรือสำนักสงฆ์ต่างๆ ๑๘๖ วัด ที่เคยพักศึกษาเจริญธุดงค์กรรมฐาน •

วัดหรือสำนักสงฆ์ที่พระธุดงค์กัมมัฏฐานฝ่ายวิปัสสนาธุระพำนักอยู่ ซึ่งข้าพเจ้า (หลวงปู่ฝั้น) เคยไปพักศึกษาสมณธรรม เจริญธุดงค์กัมมัฏฐานกับครูบาอาจารย์ และเพื่อนสหธรรมิก เป็นการศึกษา ร่วมปฏิบัติชั่วคราวหรือนานพอควร ได้ร่วมจำพรรษาและไม่ได้ร่วมจำพรรษาด้วยก็ดี ดังต่อไปนี้

ในที่นี้จะเรียกวัดป่าทั้งสิ้นโดยอัตโนมัติ จะถูกตามสมมติบัญญัติหรือไม่ถูกก็ตาม หรือเปลี่ยน ชื่อวัดใหม่ก็ไม่ทราบ โปรดให้อโหสิกรรมให้ด้วย ทุกสิ่งเป็น “อนิจจัง” ไม่เที่ยงแท้

๑. วัดป่าสาลวัน อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๒. วัดป่าศรัทธาธรรม อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓. วัดป่าศาลาลอย อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๔. วัดป่าดอนขวาง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๕. วัดป่าสวนพริกไทย อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๖. วัดป่ากระโทก อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๗. วัดป่าเวฬุวัน อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๘. วัดป่าบ้านสำโรงใหม่ อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๙. วัดป่าท่าช้าง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๑๐. วัดป่าจักรราช อ.จักรราช จ.นครราชสีมา ๑๑. วัดป่าสุวรรณไพโรจน์ อ.จตุรัส

หลวงปู่ฝั้น พระภิกษุ สามเณร นางชี และเด็กวัด กำลังปั้นดินอิฐสำหรับก่อสร้างพระพุทธรูปใหญ่
เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๑

จ.ชัยภูมิ ๑๒. วัดป่าบ้านจอมศรี อ.จตุรัส จ.ชัยภูมิ ๑๓. วัดป่าอำเภอบำเหน็จณรงค์ อ.จตุรัส จ.ชัยภูมิ ๑๔. วัดป่าสุมนา อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น ๑๕. วัดป่าหนองถ่ม อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น ๑๖. วัดป่าเหล่างา อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น (เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า วัดวิเวกธรรม) ๑๗. วัดป่าศรีฐาน (วัดไชยวัน) อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๑๘. วัดป่าหนองบัวสถานีรตไพฑูรธานี อ.เมือง จ.อุดรธานี ๑๙. วัดป่าโนนนิเวศน์ อ.เมือง จ.อุดรธานี ๒๐. วัดป่าดงเย็น อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี ๒๑. วัดป่าโคกคอน ต.โคกสี อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๒๒. วัดป่าไชยมงคล อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๒๓. วัดป่าศรีสว่าง อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๒๔. วัดป่าบ้านผือ จ.อุดรธานี ๒๕. วัดป่าบ้านค้อ อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี ๒๖. วัดป่าศรีอรุณ อ.เมือง จ.หนองคาย ๒๗. วัดป่าจันทาราม อ.เมือง จ.หนองคาย ๒๘. วัดป่าทุ่งสว่าง อ.เมือง จ.หนองคาย ๒๙. วัดป่าศรีวิชัย อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร ๓๐. วัดป่าขัวสูง อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร ๓๑. วัดป่าศรีจำปาชนบท อ.พังโคน จ.สกลนคร ๓๒. วัดป่าสามัคคีธรรม อ.พังโคน จ.สกลนคร ๓๓. วัดป่าบ้านปลาไหล อ.วาริชภูมิ จ.สกลนคร ๓๔. วัดป่าบ้านพังฮอ อ.วาริชภูมิ จ.สกลนคร ๓๕. วัดป่าหนองผักตบ อ.วาริชภูมิ จ.สกลนคร ๓๖. วัดป่าบ้านตาลโกน อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๓๗. วัดป่าบ้านตาลเนิ้ง อ.ส่องดาว จ.สกลนคร ๓๘. วัดป่าบ้านหนองผือ ต.นาโน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๓๙. วัดป่าบ้านภู อ.พรรณานิคม

จ.สกลนคร ๔๐. วัดป่าสิทธิมงคล อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๑. วัดปาม่วงไข่ ต.พรรณานิคม อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๒. วัดปาม่วงไข่ ผ้าขาว ต.พังโคน อ.พังโคน จ.สกลนคร ๔๓. วัดปนาหัวช้าง (อุดมสมพร) อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๔. วัดป่าหนองโคก อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๕. วัดป่าหนองมะโฮงบ้านไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๖. วัดป่านาตะกลาง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๗. วัดป่าบ้านท่าสองคอน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๘. วัดป่าภูธรพิทักษ์ธาตุนาเวจ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๔๙. วัดป่าน้อยจอมศรี อ.ธาตุนาเวจ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๕๐. วัดป่าบ้านโคก ต.ตองโขบ อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๑. วัดป่าบ้านโคกมน อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๒. วัดป่าบ้านห้วยหีบ อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๓. วัดป่าบ้านหนองแคน อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๔. วัดป่าเต่างอย อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๕. วัดป่าสุทธาวาส อ.เมือง จ.สกลนคร ๕๖. วัดป่าหนองมะนาว ต.หนองผือ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๕๗. วัดป่าอุ้นดง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๕๘. วัดป่าบ้านหนองน้ำเค็ม อ.เมือง จ.อุดรธานี ๕๙. วัดป่าบ้านนาเชือก อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๖๐. วัดป่าบ้านห้วยปูน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๖๑. วัดป่าหลังดอยนาเลา อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๖๒. วัดป่าศิลาเลข อ.มุกดาหาร จ.นครพนม ๖๓. วัดป่าคำอะฮวน อ.มุกดาหาร จ.นครพนม ๖๔. วัดป่าบ้านเมืองป่า อ.มุกดาหาร จ.นครพนม ๖๕. วัดป่าบ้านศรีฐานใน อ.ป่าติ้ว จ.ยโสธร ๖๖. วัดป่าบ้านนิคม อ.ป่าติ้ว จ.ยโสธร ๖๗. วัดป่าบ้านนาใน ต.นาใน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๖๘. วัดป่าประชามงคล ต.โพนทัน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ๖๙. วัดป่าประชาอุทิศ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ๗๐. วัดป่าบ้านนาหนองปิง อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๗๑. วัดป่าหนองไคร้ ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๒. วัดป่าศิริมั่งคณารามหนองถ่ม ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๓. วัดป่าบ้านหนองแสง ต.สิงห์ อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๔. วัดป่าเวฬุวันบ้านชีเหล็ก ต.น้ำคำใหญ่ อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๕. วัดป่าบ้านหนองบก ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๖. วัดป่าบ้านป่งแดง ต.พังโคน อ.พังโคน จ.สกลนคร ๗๗. วัดป่าบ้านผือฮี ต.นาสะไมย์ อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๘. วัดป่าดอนปู่ตาบ้านดอนกลอง ต.สิงห์ อ.เมือง จ.ยโสธร ๗๙. วัดป่ากิโลสาม ต.ตาดทอง อ.เมือง จ.ยโสธร ๘๐. วัดป่าคำน้ำสร้าง อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๘๑. วัดป่าคำนาเชือกป่าหวาย ต.นาโสี อ.กุดชุม จ.ยโสธร ๘๒. วัดป่าบ้านสวนจัว อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี ๘๓. วัดป่าโนนตุ้ ต.ไผ่ใหญ่ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี ๘๔. วัดป่าแสนสำราญ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ๘๕. วัดป่าบุรพา อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๘๖. วัดป่าหนองบัว อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๘๗. วัดป่าท่าวาริ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี ๘๘. วัดป่าบ้านชีทวน อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี ๘๙. วัดป่าศิลาเลข อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี ๙๐. วัดป่าบ้านท่าเยี่ยม ต.เขื่องคำ อ.เมือง จ.ยโสธร ๙๑. วัดป่าบ้านโนนค้อ ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร

๙๒. วัดป่าบ้านโนนสวาท ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร ๙๓. วัดป่าเกาะแก้ว อ.ธาตุพนม จ.นครพนม
 ๙๔. วัดป่าอรัญญิกาวาส อ.เมือง จ.นครพนม ๙๕. วัดป่าบ้านเม็ก อ.คำชะอี จ.นครพนม
 ๙๖. วัดป่าบ้านคอกนาแก้ว อ.เซียงใน จ.อุบลราชธานี ๙๗. วัดป่าพระสถิตย ต.พานพร้าว
 อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย ๙๘. วัดป่าสักเวียงจันทน์ ประเทศลาว ๙๙. วัดป่าอรัญญวาสี อ.ท่าบ่อ
 จ.หนองคาย ๑๐๐. วัดป่าพระงามศรีมงคล ต.น้ำโมง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย ๑๐๑. วัดป่าประชา
 นิยมหนองหอย อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๑๐๒. วัดป่าหินตั้ง อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๑๐๓. วัดป่า
 โคกพระยืน จ. มหาสารคาม ๑๐๔. วัดป่าศรีไพรพรรณ อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๑๐๕. วัดป่าสกวิน อ.สหัสขันธ์
 จ.กาฬสินธุ์ ๑๐๖. วัดป่าถ้ำพระสบาย อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๑๐๗. วัดป่าสำราญนิवास อ.เกาะคา
 จ.ลำปาง ๑๐๘. วัดป่าภูค้อหลังภูพาน อ.นาแก จ.นครพนม ๑๐๙. วัดป่าหนองหลวง (ประชานิยม)
 ต.หนองหลวง อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๑๐. วัดป่าธาตุฝุ่นบ้านกะลา ต.หนองหลวง
 อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๑๑. วัดป่าบ้านขามใหญ่ อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๑๒. วัดป่า
 สันติธรรมเมืองเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๑๑๓. วัดป่าโรจธรรม อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่
 ๑๑๔. วัดป่าสันตตันเปา อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ๑๑๕. วัดป่าแม่หนองหาร จ.เชียงใหม่ ๑๑๖. วัดป่า

ห้วยน้ำริน อ.แม่อิง จ.เชียงใหม่ ๑๑๗. วัดป่าแม่อิง อ.แม่อิง จ.เชียงใหม่ ๑๑๘. วัดป่าสันป่าตอง
 อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ๑๑๙. วัดป่าวัดถ้ำอู่มงค์ (พุทธสถาน) จ.เชียงใหม่ ๑๒๐. วัดป่าฝายหิน
 อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ ๑๒๑. วัดป่าสุนทราราม บ้านกุดแห่ อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร ๑๒๒. วัดป่า
 บ้านด่าน อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร ๑๒๓. วัดป่าภูเขาก้าว อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี ๑๒๔. วัด
 ป่าสูงเนิน อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา ๑๒๕. วัดป่าถ้ำเห็บ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา ๑๒๖. วัดป่า
 บ้านพริก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.อุบลราชธานี ๑๒๗. วัดป่าดงมะไฟ ต.ดงมะไฟ กิ่ง อ.ทรายมูล จ.ยโสธร
 ๑๒๘. วัดป่าถ้ำดอยธรรมเจดีย์ อ.เมือง จ.สกลนคร ๑๒๙. วัดป่าบ้านบึงโน ต.โคกสี อ.สว่างแดนดิน
 จ.สกลนคร ๑๓๐. วัดป่าบ้านตาล ต.โคกสี อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๓๑. วัดปามหาฝือ
 ต.โคกสี อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๓๒. วัดป่าบ้านห้วยจั่ว ต.กำแมด อ.กุดชุม จ.ยโสธร
 ๑๓๓. วัดป่าคลองกุ่ม ต.ตลาด อ.เมือง จ.จันทบุรี ๑๓๔. วัดป่าทรายงาม บ้านหนองบัว อ.เมือง
 จ.จันทบุรี ๑๓๕. วัดป่าเขาน้อยนาว่า ท่าแฉลบ อ.เมือง จ.จันทบุรี ๑๓๖. วัดป่าโนนค้อ ต.โพธิ์ไชย
 อ.ป่าดัว จ.ยโสธร ๑๓๗. วัดป่าเจริญสมณกิจ หลังศาล อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๑๓๘. วัดป่าไม้ขาว
 อ.ถลาง จ.ภูเก็ต ๑๓๙. วัดป่าท่าฉัตรไชย อ.ถลาง จ.ภูเก็ต ๑๔๐. วัดป่าโคกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง
 จ.พังงา ๑๔๑. วัดป่าท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา ๑๔๒. วัดป่าควนกระไหล อ.ตะกั่วทุ่ง
 จ.พังงา ๑๔๓. วัดป่าสันติธรรม อ.เมือง จ.พังงา ๑๔๔. วัดป่าบ้านกุดกว้าง อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น
 ๑๔๕. วัดป่ากุดกว้าง ต.ดงมะไฟ กิ่ง อ.ทรายมูล จ.ยโสธร ๑๔๖. วัดป่าเทพรังษี บ้านหนองคู
 ต.ตาตทอง อ.เมือง จ.ยโสธร ๑๔๗. วัดป่าบ้านน้ำเกลี้ยง ต.โพ้นท้น อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร
 ๑๔๘. วัดป่าพุทธอุทยาน ต.บุง อ.อำนาจเจริญ จ.ยโสธร ๑๔๙. วัดป่าบ้านดง ต.ธาตุ อ.วารินชำราบ
 จ.อุบลราชธานี ๑๕๐. วัดป่ากุดเป่ง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ๑๕๑. วัดป่าอโศการาม
 จ.สมุทรปราการ ๑๕๒. วัดป่าสำราญ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ ๑๕๓. วัดปานิโครธาราม บ้านหนองบัว
 บาน ต.หมากหญ้า อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี ๑๕๔. วัดป่าถ้ำกลองเพล อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี
 ๑๕๕. วัดป่าถ้ำขาม อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ๑๕๖. วัดป่าอุมเหม้า อ.พังโคน จ.สกลนคร
 ๑๕๗. วัดป่าโคกสำราญ อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร ๑๕๘. วัดป่าหนองเมืองกลาง อ.กุดชุม จ.ยโสธร
 ๑๕๙. วัดป่าถ้ำผาปู่เขานิคมิต อ.เมือง จ.เลย ๑๖๐. วัดป่าประดิษฐาสัมมาราม อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี
 ๑๖๑. วัดป่าถ้ำผาบัง อ.วังสพุง จ.เลย ๑๖๒. วัดป่าถ้ำผาพุง อ.วังสพุง จ.เลย ๑๖๓. วัดป่าถ้ำผาสิงห์
 อ.วังสพุง จ.เลย ๑๖๔. วัดป่าถ้ำเอราวัณ อ.วังสพุง จ.เลย ๑๖๕. วัดป่าสัมมานุสรณ์ โคกมน
 ต.ผาน้อย อ.วังสพุง จ.เลย ๑๖๖. วัดป่าบ้านตาด อ.เมือง จ.อุดรธานี ๑๖๗. วัดป่าพระบาทภูเก้า
 อ.โนนสัง จ.อุดรธานี ๑๖๘. วัดป่าภูดอยเทพสมบุรณ์ อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี ๑๖๙. วัดป่า

สวนสวรรค์ อ.นากลาง จ.อุดรธานี ๑๗๐. วัดป่าศิริสาวัน อ.หนองบัวลำภู จ.อุดรธานี ๑๗๑. วัดป่าหนองสามหมื่น (ศาลาพันห้อง) อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ ๑๗๒. วัดป่าประชาอุทิศพัฒนาราม อ.ศรีชมภู จ.ขอนแก่น ๑๗๓. วัดป่าหินหมากเป้ง อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย ๑๗๔. วัดป่าอรัญญบรรพต อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย ๑๗๕. วัดป่าบ้านท่าม่วง อ.เมือง จ.เลย ๑๗๖. วัดป่าศรีอภัยวัน ต.นาอ้อ อ.เมือง จ.เลย ๑๗๗. วัดป่าถ้ำศรีแก้ว อ.กุดบาก จ.สกลนคร ๑๗๘. วัดป่าธรรมรังษี อ.อำนาจเจริญ จ.อุบลราชธานี ๑๗๙. วัดป่าโนนสำราญ อ.ศรีบุญเรือง จ.อุดรธานี ๑๘๐. วัดปากลั่นทกาวาส (ภูกระแต) อ.ศรีบุญเรือง จ.อุดรธานี ๑๘๑. วัดป่ามัชฌิมวงศ์ ต.แซแล อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี ๑๘๒. วัดป่าบุรพาวัน อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี ๑๘๓. วัดป่าถ้ำมโหฬาร อ.ภูกระดึง จ.เลย ๑๘๔. วัดป่าพุทไธ ธัมมธโร (หลังดาน) อ.นิคมคำสร้อย จ.นครพนม ๑๘๕. วัดป่าเกาะแก้ว ต.ไร่ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี ๑๘๖. วัดป่าประชาคมวนาราม อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด

• ครูอาจารย์ที่ได้อาศัยศึกษาสมณธรรม •

หลวงปู่ผัน ปาเรสโก ได้บันทึกประวัติเอาไว้ว่า “ข้าพเจ้าได้อาศัยศึกษาสมณธรรม จากครูบาอาจารย์หลายท่านเท่าที่ผ่านมาแล้วในอดีต เป็นที่เคารพนับถือล้นเกล้าล้นกระหม่อมของข้าพเจ้าอย่างยิ่ง ท่านเหล่านั้นได้ประสิทธิ์ประสาทธรรมะตลอดความรอบรู้เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ในข้อวัตรปฏิบัติปฏิบัติชอบให้แก่ข้าพเจ้าได้แก่

๑. พระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล ข้าพเจ้าได้เข้าสดับรับฟังพระโอวาทจากท่านเป็นบางครั้ง บางคราว บางสมัย แต่มิได้ร่วมจำพรรษาในสำนักของท่าน

๒. พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ข้าพเจ้าได้ร่วมจำพรรษาในสำนักของท่าน ๑ พรรษา ที่วัดป่าบ้านหนองผือ ต.นาใน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร แล้วต่อมาได้ถอยออกมาอยู่สำนักนอกวัดป่าหนองมะโฮงบ้านไร่ อ.พรรณานิคม ซึ่งไม่ไกลจากสำนักท่านเท่าใดนัก พยายามเข้ารับโอวาทจากท่านอยู่เป็นเนืองนิตย์ ร่วมอุโบสถฟังพระปาฏิโมกข์สำนักท่านทุกกึ่งเดือนเป็นเวลาถึง ๒ ปี จึงได้หนีห่างไกลจากท่าน

๓. พระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโม หัวหน้าพระวิปัสสนาจารย์ ต่อมาท่านได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร และเป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่พระญาณวิศิษฐ์ เจ้าอาวาสวัดป่าสาวัน ต.หนองจะบก อ.เมือง จ.นครราชสีมา ข้าพเจ้าได้อยู่ร่วมจำพรรษาในสำนักท่านเป็นเวลา ๓ ปี

๔. พระอาจารย์อ่อน ญาณสิริ ข้าพเจ้าได้อยู่อบรม เจริญธุดงค์กัมมัฏฐาน จำพรรษาร่วมสำนักกับท่านเป็นเวลาถึง ๔ ปี

๑. หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล
๒. หลวงปู่มั่น ฐริทตโต
๓. หลวงปู่สิงห์ ขนตยาคโม
๔. หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ
๕. หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
๖. หลวงปู่กงมา จิรปุณโณ

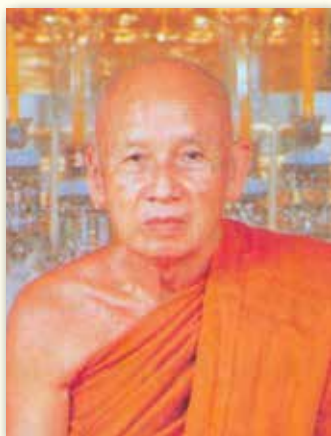
๕. พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล ป.ธ.๕ (น้องชายท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม) ซึ่งเป็นบุพพาจารย์หรือปฐมอาจารย์ของข้าพเจ้า และท่านยังเป็นพระกรรมวาจาจารย์ให้ข้าพเจ้าเมื่ออุปสมบทด้วย ที่วัดสุทธจินดา นครราชสีมา เมื่ออุปสมบทแล้วข้าพเจ้ามิได้ร่วมจำพรรษากับท่านเลย เพราะอยู่ห่างไกลกัน ต่างจังหวัด (จ.ปราจีนบุรี) ท่านรัก ท่านเมตตาสงสาร สงเคราะห์ข้าพเจ้ามาก ถึงอยู่ห่างไกลกันท่านยังอุตส่าห์ส่งโอวาทธรรมะมาทางจดหมาย และส่งบริวาร เช่น บาทร จีวร มีดโกนที่ดี ๆ ตามนิยมนำให้ข้าพเจ้าเป็นกรณีพิเศษ ข้าพเจ้าซาบซึ้งในใจ เป็นคุณกตัญญูล้นเกล้าเหนือกระหม่อม พระโอวาทธรรมะดกเตือนแนะนำมาทางหนังสือ ในข้อวัตรปฏิบัติดีชอบต่างๆ และแนะนำวิถีภาวนาแก้จิตใจที่ขัดข้อง และท่านแก้ปัญหาธรรมะที่ข้าพเจ้าเรียนถามได้อย่างดีเลิศทีเดียว ท่านพูดสั้น ๆ กะทัดรัด เข้าใจง่าย จะหาพระอาจารย์เช่นนี้ได้ยากมาก

๖. พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ข้าพเจ้าได้ร่วมจำพรรษาที่สำนักท่าน ๑ พรรษา ที่วัดป่าศรีธาราม นครราชสีมา พระอาจารย์องค์นี้ท่านเข้มงวดกวดขันเคร่งครัดในข้อวัตรปฏิบัติดีนัก ไม่ให้สานุศิษย์กระทำโดยความหย่อนยานเหลวไหลในอุตุจกวัตร และข้อวัตรอื่นๆ ฟังโอวาทของท่านเย็นอกเย็นใจสมำเสมอเรียบ ๆ

๗. พระอาจารย์กงมา จิรปุณโณ ข้าพเจ้าได้ร่วมจำพรรษาที่สำนักท่าน ๑ พรรษา ที่วัดเขาน้อยนาว่าท่าแฉลบ อ.เมือง จ.จันทบุรี ฤดูแล้งได้ติดตามองค์ท่านไปหลายแห่ง ท่านให้โอวาทเป็นที่จับอกจับใจแปลกกว่าองค์อื่น

๘. พระอาจารย์บุญหนัก เกสโร ภูมิลำเนาเดิมท่านเกิดที่บ้านภูเม็ง ต.ภูเม็ง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น ข้าพเจ้าได้ติดตามอาศัยศึกษาอบรมการเจริญจิต เจริญใจ และรับอุบายในการแก้ไขจิต เรื่องภาวณาภายใน และความรู้รอบตัวฝ่ายโลกีย์วิสัย หาวีธีหลักเลี้ยงในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ธรรมารมณ์ ท่านมีวิธีมีโอวาทมีโอวาทซ้ำ ๆ ซ้ำ ๆ ฟังง่าย คือปฏิบัติตามได้ง่าย ๆ ท่านยกอุทาหรณ์ สาทกเรื่องราวมีอุปมาอุปไมยในตัวเสร็จ ข้าพเจ้าได้ร่วมจำพรรษาในสำนักท่าน ๑ พรรษา

๙. พระอาจารย์แวน ธนปาโล ข้าพเจ้าได้อาศัยติดตามท่านไปวิเวกธุดงค์เจริญกัมมัฏฐาน อยู่รุกขมูลในฤดูแล้ง ส่วนฤดูฝนท่านส่งให้ข้าพเจ้ากับพระเถระ ๒ รูป สามเณร ๑ รูป ไปจำพรรษา ที่ถ้ำพระสวาย อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ตัวท่านอาจารย์แวนท่านจำพรรษาที่วัดสำราญนิवास อ.เกาะคา จ.ลำปาง ข้อวัตรปฏิบัติของท่านคงเส้นคงวาม่าเสมอต้นก ข้าพเจ้าเลื่อมใสในองค์ท่านมากถือเป็น เนติแบบแผนเท่าที่จะประพฤติปฏิบัติตามได้ ท่านมีนิสัยพูดน้อย แต่การกระทำของท่านมากกว่า การพูด ทายกทายิกาเลื่อมใสปฏิบัติทาของท่านมาก ไม่ใช่แต่ข้าพเจ้า ต่อมาท่านได้เป็นเจ้าอาวาส วัดสุทธาวาส จ.สกลนคร

๑๐. พระอาจารย์เทศก์ เทศร์สี ข้าพเจ้าได้ศึกษาฟังพระโอวาท ข้อแนะนำตักเตือนของท่าน ร่วมสำนักที่วัดเจริญสมณกิจหลังศาล จังหวัดภูเก็ต เฉพาะฤดูแล้ง ส่วนฤดูฝนท่านส่งข้าพเจ้าไปจำพรรษาโปรด ญาติโยมที่วัดควนกะไหล อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา จึงไม่ได้ร่วมจำพรรษาที่ สำนักท่าน เพราะ**พระมหาปิ่น ขลิโต** ซึ่งเคยเป็นเจ้าอาวาสวัดควนกะไหล ย้ายไปอยู่วัดป่าสำนักวัดกระโสม อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา ขาดสมภารวัด ท่านจึงได้ส่งข้าพเจ้าไปแทนพระมหาปิ่น ข้าพเจ้าจำใจจากท่านไป ไม่สมหวังที่มีเจตนาว่าจะไปร่วมจำพรรษาที่สำนักท่าน นำเสียดายชีวิต เป็นของมีค่า อย่างน้อยควรจะไปรับการอบรมเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิดกับท่านสัก ๑ พรรษา ก็เลยไปเป็น สมภารวัดด้วยความจำเป็น ซึ่งข้าพเจ้าเบื่อการเป็นสมภารวัดเต็มที่แล้ว เป็นการไปสอนผู้อื่น ขาด ประโยชน์ตัวเองต้องการ จะรับการศึกษอบรมจากพระเถระผู้ใหญ่ ที่สมควรจะศึกษา เมื่อข้าพเจ้า จะฝ่าฝืนไม่ไปอยู่ให้ท่าน ก็เป็นการไม่สมควร ท่านกล่าวว่าหาพระเถระพรรษา ๑๐ ขึ้นไปได้ยาก สำนัก วัดควนกะไหลนี้เป็นสาขาในการปกครองของท่าน ท่านย้อนพูดกับข้าพเจ้าอีกว่า เอละพวกเราเป็น ลูกศิษย์**พระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม** และลูกศิษย์**พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต** มาด้วยกันแล้ว การมา อยู่กับผมก็มีประโยชน์ส่วนรวมแก่พุทธบริษัทนิดหน่อย ควรแยกกันไปสอนญาติโยมตามสำนักที่ว่าง ไม่มีหัวหน้าสมภาร ข้าพเจ้าก็เลยนั่งรับปฏิบัติตามคำบัญชาของท่านด้วยความฝืนอกฝืนใจมิใช่น้อย

ต่อมาท่านได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ (ธรรมยุต) เป็นอุปชฌาย์เลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระครูสัญญาบัตรและพระราชาคณะชั้นสามัญที่พระนิโรธรังสี ตามสมมติกุศโลบายการปกครองสงฆ์ของประเทศชาติ

ปัจจุบันนี้ ท่านได้สละทิ้งตำแหน่งหน้าที่ของท่านในการปกครองสงฆ์เป็นกิตติมศักดิ์แล้ว ท่านเจ้าพระคุณนิโรธรังสี ท่านย้ายตัวของท่านเองมาอยู่ริมฝั่งโขง เขตติดต่อกับประเทศลาว ใกล้ภูมิลำเนาเดิมมาตุภูมิปิตุภูมิของท่าน เป็นที่อยู่นอกอุโมงค์แก่งลุมพิตกุลธิดาสาธุศิษย์และข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน อย่างอุ้นหนาฝาคั่งน่านับการ สาธุ วัดที่ท่านสถิตอยู่ปัจจุบันนี้ เรียกว่า วัดหินหมากเป้ง ต.บ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย...

• ชาติภูมิ •

พระเดชพระคุณหลวงปู่ ปาเรสโก ท่านเกิดเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๕๑ ตรงกับวันขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๙ ปีวอก เวลาใกล้รุ่ง ณ บ้านหนองหิน หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร เป็นบุตรของขุนเสลวาปี (ศรีศัทรมาส ลูกคำ) และนางหา ลูกคำ มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันรวม ๑๑ คน เป็นชาย ๕ คน และหญิง ๖ คน ชื่อเดิมท่านคือ “ทัน” ด้วยความที่เป็นเด็กเลี้ยงยาก บิดามารดาจึงแก้เคล็ดด้วยการเปลี่ยนชื่อให้ใหม่ว่า “ผัน” คำว่าผัน หรือ คนผัน หมายถึงคนเลี้ยงง่าย

ปีพุทธศักราช ๒๔๕๘ อายุ ๘ ปี ต้นรัชกาลที่ ๖ ท่านได้เข้าเรียนอักษรไทย โดยเรียนที่ใต้ถุนบ้านนายเคน และร่วมไม้ไผ่ริมรั้วบ้าน เป็นเวลา ๒ ปี

ท่านพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ท่านพระอาจารย์มหาปิ่น ปัญญาพโล ท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโม

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๐ ได้ย้ายไปศึกษาที่โรงเรียนวัดบ้านหนองหิน

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๔ ได้ศึกษาต่อชั้นประถมปีที่ ๓ ที่โรงเรียนลุมพุกวิทยารัตน์ อาศัยเป็นเด็กวัดอยู่ที่วัดบูรพาราม บ้านลุมพุก ต.ลุมพุก อ.ลุมพุก (อ.คำเขื่อนแก้ว) จ.อุบลราชธานี (ปัจจุบัน จ.ยโสธร)

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๖ อายุ ๑๖ ปี รับราชการบรรจุเป็นครูน้อย ที่โรงเรียนประจำตำบลหนองหิน ๑ อ.เมือง จ.ยโสธร

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๙ หลังฤดูกล่ออกพรรษา เดือนพฤศจิกายน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ มีพระธุดงค์กรรมฐานมาพักได้ร่มไม้ในป่าช้าบ้านยางเดี่ยว ๔ รูป สามเณร ๕ รูป ตาผ้าขาว ๒ คน มีพระอาจารย์มหาปิ่น ปัญญาพโล เป็นหัวหน้าคณะ ท่านได้ฟังเทศน์จากพระอาจารย์มหาปิ่น

พระอาจารย์มหาปิ่น ได้เทศน์สอนว่า “คนเราหลงในกายของตนโดยมาก การหลงอื่น ๆ เช่น หลงทิศหลงทาง หลงบ้านหลงเมือง หลงถนนไม่สำคัญ ส่วนการหลงกายของตนเข้าใจว่ากายสวยงามนี้แหละสำคัญยิ่งนัก ลำพังดูแลกันเพียงผิวหนังด้วยตาเนื้อ ตานอกของปฤชชน ก็เป็นเหตุให้รักกันชอบพอกันระหว่างชายกับหญิง แล้วก็แต่งงานอยู่ร่วมสมสู่เกิดมีบุตรธิดาหลานเหลน สืบสายโลหิตกันไปพะรุงพะรัง กังวลท่องเที่ยว เกิดแก่เจ็บตาย เวียนว่ายในวัฏสงสาร ไม่มีทาง

พันทุกข์เกิดแก่เจ็บตายไปได้เลย ฯลฯ” เมื่อได้ฟังแล้วท่านได้พิจารณาตามทำให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสเป็นอย่างมาก ในขณะนั้นท่านอายุได้ ๑๙ ปี รับราชการเป็นครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ ด้วยวิสัยทัศน์ของท่าน ได้ขยายสาขาโรงเรียนเพิ่มเติม ทำการสอนที่วัดบ้านหนองเป็ด โดยอาศัยศาลาการเปรียญวัดหนองเป็ดเป็นที่สอนนักเรียน

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ ปีมะโรง อายุ ๒๐ ปี ท่านได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุฝ่ายมหานิกาย ณ พัทธสีมาวัดบ้านหนองหิน โดยท่านพระอาจารย์น้อย เป็นพระอุปัชฌาย์ และพระผุย เป็นพระกรรมวาจาจารย์

ขณะอุปสมบทจำพรรษาที่วัดบ้านหนองเป็ดท่านได้ฟังธรรมจากท่านพระอาจารย์ปุด ซึ่งพระอาจารย์ท่านนี้เป็นคนชาติเขมรมาจากเสียมราฐ พระตะบอง ประเทศกัมพูชา ท่านเทศน์สอนว่า “สวรงค์และนรกอยู่ที่ใจของคนนี้เอง คนจะดีก็เพราะใจ คนจะชั่วก็เพราะใจ อันเป็นนามธรรมของแต่ละบุคคล บงการสั่งการให้ร่างกายทำดีทำชั่ว ถ้าเราไม่ฉลาดเลือกคัดสรรจัดสรรคำสั่ง คำบัญชาของใจ ทำตามอำเภอใจไปเสียทุกอย่าง เราต้องขาดทุนงมงายแน่ ต้องรู้เอง เข้าใจเอง เราจึงจะฉลาดเป็นกุศลขึ้นมา มิฉะนั้นจะเป็นอกุศลต้องระวังให้มาก ๆ” เมื่อท่านได้ฟังเทศน์จากท่านอาจารย์ปุดแล้วเกิดศรัทธาเป็นยิ่งนัก อยากจะบวชไปจนตายคาผ้าเหลืองในพระฝ่ายกรรมฐาน จึงเดินทางไปขอญัตติเป็นพระฝ่ายธรรมยุตที่วัดศรีธรรมาราม อ.เมือง จ.ยโสธร กับพระครูวิจิตรวิโสธนาจารย์ แต่พระอุปัชฌาย์ไม่อนุญาตให้ญัตติใหม่ ท่านเสียใจเป็นอย่างมาก

จากนั้นท่านจึงได้ลาสิกขาและลาออกจากราชการครู คิดในใจว่าจะบวชในฝ่ายธรรมยุติกนิกาย ซึ่งเป็นพระฝ่ายปฏิบัติเคร่งครัดในวิปัสสนากรรมฐาน เพราะในขณะนั้นชื่อเสียงของท่านพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล และพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต โด่งดังไปทั่วภาคอีสาน แม้ท่านจะสึกแล้วยังหวนระลึกถึงผ้าเหลืองอยู่เนืองๆ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๒ อายุ ๒๑ ปี ได้รับหมายเรียกคัดเลือกทหาร จับได้ใบแดง ประเภทดีหนึ่ง เข้าประจำกรมทหารราบที่ ๕ กองพันที่ ๓ กองร้อยที่ ๑๐ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

ต่อมาได้สอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารราบ-พลรบเฉพาะ ได้เดินทางมาศึกษาที่โรงเรียนนายสิบ พลรบกองพลที่ ๓ นครราชสีมา

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ อายุ ๒๔ ปี ท่านได้แต่งงานกับนางสาวเคน แก้วมิ่ง อายุ ๑๘ ปี ณ บ้านโคงค์ตัน ต.หนองหิน อ.เมือง จ.ยโสธร ได้ร่วมสุขร่วมทุกข์ตามวิสัยฆราวาสกับภรรยาเป็นเวลาถึง ๖ ปี มีบุตร ๒ คน ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน บุตรทั้ง ๒ คน อายุไม่ถึง ๑ ปีก็ถึงแก่กรรม

ท่านเกิดความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ระลึกถึงคำสอนของคนโบราณที่ว่า “ต้นहारรักลูกเหมือนดังเชือกผูกคอ ต้นहारรักเมียเหมือนดังปอผูกศอก ต้นहारรักข้าวของเหมือนดังปอกสุบดิน”

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ อายุ ๒๗ ปี วันหนึ่งท่านได้เข้าไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าศรีธารวม โดยมีท่านพระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล ท่านพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร เป็นผู้สอนกรรมฐาน ท่านพระอาจารย์ทั้งสองได้เมตตาจัดกุฏิเล็ก ๆ มีเพียงมุ้งกลดและเสื่อหมอน เป็นที่พักปฏิบัติภาวนา ในคืนนั้นได้เกิดนิมิตว่า “มีประชาชนในบ้านห้วยทะเลเหนือค่ายทหารหามาชกศพคนตายขึ้นอัดแน่น ฟอนพะนอนมาในโลงผีไม่มีฝาปิด ส่วนไม้โลงผีเป็นกาบกล้วยติดคานหาม หามาที่วัดป่าศรีธารวม เห็นซากผีได้ถนัด มาวางโลงผีไว้ที่กุฏิเล็กที่ท่านพักในคืนนั้น ปรากฏในนิมิตว่า มีพระอาจารย์สิงห์ ขนตฺยาคโม หัวหน้าพระกรรมฐาน กับพระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล และพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ยืนปลงกรรมฐานอยู่หน้าศพ ขณะนั้นตัวท่านเองก็ไปยืนปรากฏอยู่ข้างหลังพระอาจารย์ทั้งสาม พิจารณาดูซากศพเช่นพระอาจารย์ทั้งสามเหมือนกัน และแล้วพระอาจารย์สิงห์ เหลียวหน้ามามอง แล้วองค์ท่านเอามือขวาชี้มาที่ท่าน (หลวงปู่ฝั้น) ซึ่งยืนปลงกรรมฐานดูซากผีอยู่ ท่านพูดว่า

ภาพหลวงปู่ฝั้น สมัยเป็นฆราวาส ถ่ายภาพกับภรรยาและลูกน้อย

ท่านเจ้าคุณพระธรรมฐิติญาณ (สังข์ทอง)
พระอุปัชฌาย์

ท่านพระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล
พระกรรมวาจาจารย์

“นี่! คุณสิบทโพนัน คุณมานอนหัดภาวนาที่วัด คุณก็จะตายเน่าเปื่อย หามาเผาหรือฝังเช่นกัน ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้” ท่านตกใจมากจึงสะดุ้งออกจากนิมิตนั้น

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ ได้รับเลื่อนยศขึ้นเป็นสิบทเอก ทุกวันหยุดราชการได้เดินทางไปฟังธรรมจากพระอาจารย์สิงห์ ขนดะยาโคโม ที่วัดป่าสาละวัน จากพระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล และพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ที่วัดป่าศรีธาราม อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา จนสามารถรวมจิตเป็นหนึ่ง ยกจิตขึ้นมาพิจารณาอสุภะกรรมฐานเป็นที่น่าเบื่อหน่ายในกายสังขาร และต่อมาในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๐ ท่านได้ตัดสินใจเด็ดขาด ยื่นใบลาออกจากราชการเพื่อออกบวชเป็นพุทธทายาทในทางพระพุทธศาสนา ฝ่าวิปัสสนาธุระ ด้วยความเลื่อมใส

• ไม่ยอมแพ้กิเลสตัณหา มุ่งรักษาพระธรรมวินัย •

ครั้นต่อมา ท่านได้เข้าพิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุครั้งที่ ๒ ในคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ ขณะอายุได้ ๒๙ ปี ณ พัทธสีมาวัดสุทธจินดา ตำบลในเมือง อำเภอมะนัง จังหวัดนครราชสีมา โดยมี ท่านเจ้าคุณพระธรรมฐิติญาณ (สังข์ทอง นาควโร พ้นท์เพ็ง ป.ธ.๕) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่ พระโพธิวงศาจารย์ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอาจารย์มหาปิ่น ปญฺญาพโล เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และพระมหาสุทัศน์ สุทสฺสโน เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับนามฉายาว่า “ปาเรสโก” ซึ่งแปลว่า ผู้แสวงหาซึ่งฝั่งคือพระนิพพาน

เมื่ออุปสมบทแล้วท่านได้ไปศึกษารวมกับพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม และพระอาจารย์
อ่อน ญาณสิริ ณ วัดป่าสาละวัน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ท่านพระอาจารย์อ่อน ญาณสิริ ได้แนะนำวิธีการภาวนา ให้จิตเป็นสมาธิ ปล่อยวางอุปทาน
ต่าง ๆ แล้วใช้จิตที่สงบนิ่งเพ่งในกาย ท่านได้ปฏิบัติตามทุกประการ เมื่อท่านภาวนาจิตสงบได้แล้ว
เพ่งกระดูกสันหลังของตนเอง จนเห็นได้ชัดภายในใจแล้ว เมื่อลืมหาดูกระดูกสันหลังของคนอื่น ๆ ก็ได้เห็น
กระดูกสันหลังเหล่านั้นเหลือแต่กระดูกเช่นกัน

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ ท่านพักจำพรรษาอยู่ ณ วัดป่าศรีธารวม ตำบลหัวทะเล อำเภอ
เมือง จังหวัดนครราชสีมา กับพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร จากนั้นท่านมักออกธุดงค์ไปพักจำพรรษา
ตามถ้ำตามป่าเขา แม้กระทั่งตามป่าช้าในจังหวัดต่าง ๆ แม้สถานที่ต่าง ๆ นั้นจะน่ากลัวและยาก
ลำบากต่อการออกไปบิณฑบาตก็ตาม

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ พรรษาที่ ๕ ในปีนั้นท่านเลือกพักอยู่ในป่าไผ่ กลางป่าช้าของ
หมู่บ้านพะเนา ตำบลพะเนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีขุนเสลวาปี (ศรีศัทรมาส ลูกคำ)
โยมบิดาที่เป็นตาผ้าขาว รักษาศีล ๘ ติดตามมาภาวนาอยู่ด้วย หลวงปู่ผันเล่าถึงเหตุผลที่เลือกพำนัก
ในป่าช้าไว้ดังนี้

“ในฤดูแล้งปีนี้ การพักภาวนาในป่าช้ามีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ (๑) เจริญธุดงค์
ข้อสุสานิกังคะ เพื่อพิจารณากายคตาสติให้แน่ชัดเท่าที่สามารถจะกระทำได้ (๒) เป็นที่ลี้ลับซ่อนเร้น
ในป่าไผ่กลางป่าช้าเป็นสถานที่ผู้คนกลัวผีไม่กล้าเข้ามาพลุกพล่าน หวังความสงบวิเวก ไม่ต้องการ
ให้หมู่มนุษย์เข้ามารบกวน จะได้มีเวลาภาวนามาก ๆ ในเรื่องมรณัสสติ มีหลุมฝังศพเผาศพคนตายเป็น
สักขีพยาน เป็นเครื่องอุปกรณ์ในการพิจารณาได้อย่างดี”

หลังจากพักอยู่ในป่าช้าได้ ๑ คืน พอรุ่งเช้าก็ออกบิณฑบาตเข้าไปในหมู่บ้านพะเนา ส่วน
โยมบิดาก็เฝ้าสิ่งของและบริวารอยู่ ณ ที่พัก ท่านบิณฑบาตตามบ้านได้ประมาณ ๒๐-๓๐ หลังคา
เรือน เหลืออีกเพียง ๒-๓ หลัง ก็จะพ้นจากเขตหมู่บ้านไป ปรากฏว่าโยมทุกคนตักบาตรแต่ข้าวสุก
ได้ประมาณครึ่งบาตร แต่ไม่มีกับข้าวเลย “ขณะเดินบิณฑบาตอยู่ก็เลสเข้าสิงใจข้าพเจ้าเกิด
อาละวาดขึ้นมา บังคับให้ข้าพเจ้าออกปากขออาหารกับข้าวจากโยมผู้ไม่ใช่ญาติ ไม่ใช่พวกรณา
โดยข้าพเจ้าไม่รู้สึกรู้สีกว่าผิดต่อพระธรรมวินัย ที่พระพุทธองค์บัญญัติห้ามไว้ในหนังสือปาติโมกข์
หมวดปาจิตติยวรรค แต่ประการใด”

ในขณะที่โยมตักบาตรอยู่ ข้าพเจ้าจึงบอกไปว่า “โยม! เช้าวันนี้มีผู้ใส่บาตรให้แต่ข้าวสุก
อาหารกับข้าวไม่มี ถ้าได้อาหาร เกลือ พริก ผัก น้ำปลา ปลาร้า ปลาจ่อม ปลาเค็ม อย่างนี้
อย่างใด อย่างหนึ่ง ฉันกับข้าวสุกพอกลิ้นลงคงง่าย ๆ ก็จะเป็นการดี”

ณ พระราชวัง

โยมจึงนิมนต์ให้รอประมาณ ๑๐-๑๕ นาที แล้วกลับมาใส่บาตรด้วยห่ออาหารขนาดใหญ่ เท้าผลส้มโอ เมื่อข้าพเจ้าบิณฑบาตเสร็จแล้วก็เดินกลับไปยังที่พัก ด้วยความปิติยินดีว่าได้กับข้าว แล้ว ต่อเมื่อได้เดินพ้นรั้วหมู่บ้านไปแล้ว จึงรู้ตัวว่าได้ทำผิดพระธรรมวินัย

“ข้าพเจ้าเผลอ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ที่ว่าเห็นโยมไม่ฉลาดในการตักบาตร ที่แท้จริงตัวเราเอง ไม่ฉลาด ใจบดขบ กระทำผิดต่อพระวินัยที่ห้ามไว้ เชื้อกิเลสตัณหาฝ่ายพญามารเข้าสิงใจแต่ด้านเดียว คือเห็นผิดเป็นชอบ เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นความชั่วเป็นของดี ได้อาหารขอมมาในทางมิฉฉาชีพ ไม่เป็นสัมมาชีพโดยแท้

ข้าพเจ้าสะดุ้งกระเทือนรู้ตัวภายหลัง ขณะเดินพ้นรั้วประตูเขตหมู่บ้านไปแล้ว แต่ยังไม่ถึงที่พัก กลางป่าช้า ข้าพเจ้ารู้สึกตัว เสียใจเป็นอันมากกว่าได้หลงเล่ห์กลของกิเลสตัณหาพญามารเสียแล้ว”

เมื่อข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าได้กระทำผิดไปแล้วดังนี้ ข้าพเจ้าก็ตัดสินใจได้เร็วพลัน เปิดฝาบาตรออกเอามือขวาล้วงลงไปในบาตร จับเอาห่ออาหารนั้นขึ้นมาขว้างทิ้งเข้าป่าไป โดยไม่มองหน้าไปดูลูกไม้ใด ห่วงไกลก็มากนัก ไม่ยอมให้ฉันเป็นเด็ดขาด เพราะอาหารได้มาโดยไม่ชอบทางพระวินัยเป็นมิฉฉาชีพ ไม่ใช่สัมมาชีพดังกล่าวมาแล้ว เหลือแต่ข้าวสุกแต่อย่างเดียว ที่ได้มาโดยชอบ จำต้องฉันแต่ข้าวเปล่า ๆ ไปตามมีตามได้ จึงจะจัดว่าเป็นสมณสารูป สงฆ์ผู้ไม่ลู่อำนาจชั่วแก่กิเลสตัณหา”

เมื่อกลับมาถึงที่พักข้าพเจ้าแจ้งแก่โยมบิดาว่า วันนี้บิณฑบาตได้เพียงข้าวเปล่า โยมบิดามีน้ำตาลที่กลั่นจากต้นตาล ขนาดเท้าผลสมมอยู่ ๔ ก้อน จึงแบ่งกันคนละ ๒ ก้อน ข้าพเจ้าฉันน้ำตาลกับข้าวสุกไปเรื่อย ๆ จนน้ำตาลหมดไป ๑ ก้อนครึ่ง ก็มีเสียงโยมเรียกจากริมป่าช้า ขอให้ท่านช่วยบอกทางเข้าไปพบ ปรากฏว่าเป็นโยมผู้หญิง ๒ คน โยมผู้ชาย ๑ คน ได้นำอาหารและเครื่องไทยทานมาถวายหลายอย่าง

โยมกล่าวว่า “เมื่อเช้านี้พระคุณเจ้าออกบิณฑบาตตามถนนในบ้าน แลเห็นพระคุณเจ้าอยู่ตักบาตรไม่ทัน คิดว่าจะนิมนต์ขึ้นฉันในบ้านก็ไม่ทันอีก บ้านดิฉันทำบุญเลี้ยงพระ จึงได้แบ่งอาหารเครื่องไทยทานมาถวายทางป่านี้อีก”

ข้าพเจ้าจึงได้ฉันอาหารที่พวกเขานำมาถวาย แล้วจึงให้ศิลาให้พรแก่โยมทั้งสามนั้น

นี่แหละหนอที่ท่านว่าผู้มีศีลมีความสุข ผู้มีศีลมีโภคทรัพย์สมบัติ ผู้มีศีลไปนิพพานได้

หลวงปู่ผัน ปาเรสโก จึงเป็นแบบอย่างที่ดีของพระสงฆ์ผู้เคารพและมุ่งรักษาพระธรรมวินัย ยอมอดทนลำบากแต่ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจกิเลสตัณหา หากเพียรปฏิบัติภาวนาเพื่อความหลุดพ้นจากวัฏสงสาร เป็นพระสุปฏิปันโนผู้ควรแก่การกราบไหว้บูชาโดยแท้จริง

• ถวายตัวเป็นศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต •

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ อายุ ๓๙ ปี พรรษาที่ ๑๐ หลวงปู่ผ้นได้เข้ากราบถวายตัวเป็นศิษย์เพื่อขอศึกษาอบรมธรรมกับท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต และได้รับโอกาสให้จำพรรษาพร้อมกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ที่วัดป่าบ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตธรรมาวาส) ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร โดยปกติท่านพระอาจารย์มั่นจะไม่รับใครเข้าเป็นศิษย์ศึกษาอบรมในสำนักของท่านโดยง่าย พระเถรองค์ใดที่ท่านรับเป็นลูกศิษย์ถือว่ามิบุญยิ่งนัก เพราะท่านมีญาณหยั่งรู้ถึงจิตของมนุษย์ทุกคน จะเห็นได้ว่าลูกศิษย์ของท่านทุกองค์ล้วนแต่เป็นเนืองนาคบุญของประเทศไทยทั้งนั้น ก่อนที่หลวงปู่ผ้นจะเข้าไปกราบถวายตัวเป็นลูกศิษย์ ท่านได้ตั้งคำอธิษฐานไว้ ๒ ข้อ ปรากฏในสมุดบันทึกของท่านดังนี้

(๑) ถ้าข้าพเจ้ามีบุญวาสนาจักได้อยู่ร่วมศึกษาอบรมสมณธรรมในสำนักท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต โดยเหตุที่ข้าพเจ้านี้จักเป็นผู้ดำรงพระพุทธศาสนาให้เจริญสืบไปข้างหน้า จักเป็นผู้เฉลียวฉลาดในพระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า ภูมิจิตภูมิธรรมจะตียิ่งขึ้นกว่าไปอยู่ในสำนักแห่งอื่นแล้ว เมื่อข้าพเจ้าไปถึงสำนักของท่าน ได้กราบเรียนเจตนาความตั้งใจให้ท่านได้ทราบแล้ว ขอให้ท่านจงรับข้าพเจ้าไว้ศึกษาอบรมโดยสะดวกง่ายดาย อย่าได้มีอุปสรรคขัดข้องด้วยประการใด ๆ ทั้งสิ้น

(๒) ถ้าหากว่าวาสนาของข้าพเจ้าจะอาภัพอัปมงคล จะเป็นผู้โง่เขลาเบาปัญญา หรือจะเจริญ ภูมิจิตภูมิธรรมไม่ดีขึ้นไปข้างหน้า เพียงแต่เสมอตัวหรือทรุดโทรมลงกว่าเดิม ดังนั้นแล้ว เมื่อข้าพเจ้า ไปถึงสำนักของท่าน (หลวงปู่มั่น) ขออย่าให้ท่านรับข้าพเจ้าไว้ศึกษาอบรมเลย จงเป็นการ คลบบันดาลให้ขัดข้องด้วยประการใด ๆ ทั้งหมดเทอญ

ด้วยแรงอธิษฐานของท่าน ปรากฏว่าเมื่อท่านเข้าไปถึงสำนักหลวงปู่มั่น ก็สำเร็จตาม จุดประสงค์ตามข้อที่ ๑

ทั้งนี้ รายนามพระภิกษุ-สามเณรที่ร่วมจำพรรษา ณ วัดป่าบ้านหนองผือ (วัดป่าภูกิริยัตต ถิรวาส) จังหวัดสกลนคร ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ มีจำนวนทั้งหมด ๑๘ รูป ดังต่อไปนี้

๑. ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต	พรรษา ๕๕
๒. พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมปนฺโน	พรรษา ๑๓
๓. พระอาจารย์อ่อนสา สุขกาโร	พรรษา ๑๒
๔. พระเนตร กนตสีโล	พรรษา ๑๐
๕. พระสอ สุมังคโล	พรรษา ๑๐
๖. พระผัน ปาเรสโก	พรรษา ๑๐
๗. พระวัน อุตตโม	พรรษา ๕
๘. พระมหาประทีป โชติโก	พรรษา ๔
๙. พระจวน กุลเชฏโฐ	พรรษา ๔
๑๐. พระทองคำ ญาณภาโส	พรรษา ๓
๑๑. พระบัว จิตธมฺโม	พรรษา ๓
๑๒. พระทองสา พุทธธมฺโม	พรรษา ๒
๑๓. พระหล้า เขมปตฺโต	พรรษา ๒
๑๔. สามเณรบุญเพ็ง จันใด (หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต)	
๑๕. สามเณรสี	๑๖. สามเณรมณี ยางเดี่ยว
๑๗. สามเณรไสว ลูกคำ	๑๘. สามเณรประโม เณริชชัย

หลวงปู่มั่นเล่าให้ฟังในพรรษานี้ว่า ในวันพระปาฏิโมกข์วันหนึ่ง ท่านนั่งคิดอยู่ที่กุฏิองค์เดียว อยากจะสวดปาฏิโมกข์ในวันลงอุโบสถ ให้ท่านพระอาจารย์มั่นและพระองค์อื่น ๆ ได้ทราบว่าท่านก็ไม่ใช้เล่น สามารถสวดได้เหมือนกัน เป็นการอยากอวดในสิ่งที่ดี แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะทำให้

๑. พระอาจารย์มหาบัว
ญาณสมปนโน
๒. พระอาจารย์อ่อนสา
สุขกาโร
๓. พระอาจารย์วัน
อุตตโม
๔. พระอาจารย์จวน
กุลเชฏโฐ
๕. พระอาจารย์หล้า
เขมปตโต
๖. สามเณรบุญเพ็ง จันได
(หลวงปู่บุญเพ็ง
เขมากริตโต)

หลวงปู่ฉันรู้ว่าท่านก็สวดได้เหมือนกัน พอถึงเวลาลงอุโบสถ พระทั้งหมดมาประชุมพร้อมกันแล้ว พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมปนโน กำลังจะขึ้นธรรมาสน์เพื่อสวดพระปาฏิโมกข์ ท่านพระอาจารย์มั่น ธิเบศรญาณวฑฺฒโน รีบพูดขึ้นว่า “เดี๋ยวก่อนท่านมหา (บัว) วันนี้พักก่อน เห็นท่านฉันอยากสวดปาฏิโมกข์อยู่พอดี ใ้ท่านฉันสวดแทนก็แล้วกัน”

ท่านพระอาจารย์มั่นรู้วาระจิตของท่านที่คิดเช่นนั้น ท่านแทบล้มสลบไปต่อหน้า เหงื่อซึมไหลไปทั่วตัว มีนชาไปหมด นี่คือการมหัสจรรย์ในวาระจิตของท่านพระอาจารย์มั่น นี่ยังโชคดีที่ท่านคิดไปในทางที่ดี ถ้าหากคิดในทางที่ไม่ดีนี้สิ คงขายชี้นามากกว่านี้ และยอมอยู่กับท่านไม่ได้ เพราะท่านรู้หมดทุกอย่าง

ต่อมาในตอนเช้าตรู่ของวันหนึ่ง เมื่อหลวงปู่ฉันเข้าไปรับใช้เทภระโณ ท่านพระอาจารย์มั่น จึงบอกให้ไปครุรอยพญานาคคล้ายรอยงูขนาดใหญ่อยู่ใต้ถุนกุฏิของท่าน โดยท่านบอกว่าเมื่อคืนนี้พญานาคมาฟังเทศน์ ท่านจึงสั่งให้พญานาคแสดงรอยไว้ให้ปรากฏเพื่อจะให้พระเถระได้ดูกัน

และอีกเรื่องหนึ่ง ท่านพระอาจารย์มั่นได้กล่าวว่า “ชาติก่อนหลวงปู่ฉันเป็นคนฟิลิปปินส์ นอกศาสนาพุทธ เคยอยู่เกาะ” ดังนั้น หลวงปู่ฉันไปสร้างวัดที่ไหนต้องสร้างใกล้น้ำตามนิสสัยเดิมของท่านเกือบทุกแห่ง

หลังจากท่านได้อยู่ศึกษาวัตรปฏิบัติและอุบายธรรมอันแยบยลสำนักของท่านพระอาจารย์มั่น จนเป็นที่เข้าใจในแนวทางปฏิบัติแล้วจึงได้กราบลาองค์ท่านออกกรรมฐานทำความเพียรเฉพาะตน ท่านได้ตั้งเจตนาอย่างแน่วแน่นไว้ ๙ ข้อ ดังนี้

๑. จะไม่ไปคลุกคลีหมู่คณะอีก นอกเสียจากสามเณรที่ติดตามท่านมาแต่ไหนแต่ไร ๒ รูป

๒. จะไปเลือกหาสถานที่ ที่เห็นว่าเหมาะสมสะดวกในการทำ ความเพียร จะอยู่เป็นที่ไม่เที่ยว เตรี่เตร่

๓. จะพยายามใช้สติปัญญาให้มาก พิจารณากายคตาสติแต่อย่างเดียว ให้เป็น เอกายโน มคโค วิสุทธิยา

๔. การเทศนาแก่สาธุศิษย์ และพุทธบริษัทภายนอกจะให้น้อยที่สุด

๕. คุณวิเศษจะไม่เกิดขึ้นในจิตโดยเร็วพลันทันความประสงค์ของตนสักปานใดก็ตาม จะถือเอาความสงบสงัด วิเวกกาย วิเวกวาจาเป็นหลัก

๖. เท่าที่ศึกษาอบรมกับท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต พอควรแก่การอบรม ย่อมเป็นแนวทางจะฝึกตนดำเนินตนไปข้างหน้าได้แล้ว ไม่ต้องไต่ย่นไต่ฟังอีก ก็พอจะเป็นไปบ้างแล้ว เว้นเสียแต่จะเกิดวิจิตรกิจฉะหลังอีก จึงจะไปศึกษากราบเรียนท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต

๗. จะเที่ยวเลือกหาสถานที่ทำความเพียร ที่ไม่ห่างไกลจากท่านพระอาจารย์มั่นจนเกินไป สถานที่ที่ได้เลือกคือ บ้านหนองมะโฮง ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ระยะทางห่างจากวัดป่าบ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตธรรมาวาส) ประมาณ ๔-๕ กิโลเมตรเท่านั้น และจำพรรษาที่นี้ ๑ พรรษา

๘. ข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ ซึ่งศึกษาอบรมมาจะพยายามทำให้เป็นเนืองนิจ สม่ำเสมอ ไม่ให้ ลุ่ม ๆ ดอน ๆ ให้คงเส้นคงวา เป็นบรรทัดฐานตั้งอยู่ ถึงแม้จะเลื่อมถอยไปโดยอนุโลมสาธุศิษย์ หรือญาติโยม และกิเลสของตน เหล่านี้ให้น้อยครั้งที่สุด

๙. ถ้าเห็นสำนักใดหรือหมู่คณะใดประพฤติเลวทรามกว่าตน เจตนาจะไม่เพ่งโทษสำนักใด หรือใครเป็นอันขาด

ท่านเริ่มออกธุดงค์ไปทางภาคเหนือ ชอบแสวงหาที่สงบสงัดวิเวก หลบหลีกซ่อนเร้นภาวนา ตามถ้ำต่าง ๆ และได้ร่วมบุกเบิกสร้างวัดถ้ำพระสบาย ตำบลนาครีว อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง ครั้นต่อมาทราบข่าวท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ได้ถึงแก่มรณภาพลง ท่านจึงได้เดินทางกลับมาช่วย งานประชุมเพลิงศพท่านพระอาจารย์มั่น และได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้เก็บอัฐิธาตุท่านพระอาจารย์มั่น เพียงรูปเดียวจากคณะสงฆ์ ซึ่งเมื่อท่านเป็นผู้ทำหน้าที่เก็บอัฐิธาตุหลวงปู่มั่นโดยเรียบร้อย จึงได้

พระพิชิตมารที่หลวงปู่ฉั่น ปาเรสโก สร้างไว้ที่วัดป่าหนองไคร้ บริเวณพระนาภี บรรจ้อัฐิธาตุหลวงปู่ฉั่น ภูริทัตโต

รับความเมตตาจากครูบาอาจารย์ผู้ใหญ่ให้รับส่วนแบ่งอัฐิธาตุหลวงปู่้นมากกว่าพระรูปอื่น ๆ และต่อมาอัฐิธาตุของหลวงปู่้นที่ท่านเก็บรักษาไว้ได้แปรเป็นพระธาตุจำนวนมาก

• สร้าง “วัดป่าหนองไคร้” และ “พระพิชิตมาร” •

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ กำนันโทน ลูกคำ ซึ่งเป็นโยมพี่ชาย ได้กราบนิมนต์ท่านให้กลับมาโปรด คณะศรัทธาญาติโยมในถิ่นฐานบ้านเกิด ท่านจึงมาพักภาวนาอยู่ที่เสนาสนะป่าแห่งหนึ่ง

ในปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ พรรษาที่ ๒๐ ขณะที่ท่านพักจำพรรษา มีแสงสว่างสุกใสพวยพุ่ง ขึ้นมาจากทางด้านทิศตะวันตก เป็นอย่างนี้ตลอดพรรษา ด้วยบุญพาวินิมิตแห่งเทพบันดาลแนะนำ สถานที่อันเป็นมหาหมงคล ท่านจึงได้สร้าง “วัดป่าหนองไคร้” ขึ้น ณ บ้านหนองทองกลาง ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๑ ท่านได้สร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๔ เมตร สูง ๕ เมตร (ความสูงวัดจากฐาน ๗ เมตร) เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้กราบไหว้ อีกทั้งเพื่อเป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้รับจากท่านพ่อลี ธมฺมธโร กับอัฐิธาตุของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ซึ่งท่านมีอยู่เป็นจำนวนมาก (ท่านรับแต่งตั้งให้เป็นพระผู้มีหน้าที่ลงไปเก็บอัฐิธาตุท่านพระอาจารย์มั่น จึงได้รับส่วนแบ่งมามาก) ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวิรรวงศ์ (พิมพ์ ธมฺมธโร) วัดพระศรีมหาธาตุ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ได้ประทานนามพระพุทธรูปองค์นี้ว่า “พระพิชิตมาร” โดยได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ที่พระเศียร และบรรจุอัฐิธาตุของท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต จำนวนหลายร้อยองค์ ประมาณครึ่งแก้วไว้ที่พระนาภี (สะดือ) ในงานคราวนั้นพระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ปัจจุบันได้ประดิษฐาน “พระพิชิตมาร” เป็นพระประธานในวิหารวัดป่าหนองไคร้ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าพระวิปัสณาจารย์ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้การฝึกอบรมสมาธิให้แก่พระภิกษุ-สามเณร ที่วัดสุปัฏนาราม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓-๒๕๑๐ คณะศรัทธาญาติโยมมากราบขออาราธนาบารมีของท่าน เพื่อสร้างความเจริญให้กับอำเภอกุดชุมซึ่งได้ตั้งขึ้นใหม่ โดยท่านมาพักในป่าช้าบ้านกุดชุม ต่อมาได้กลายเป็นวัดประชาชุมพล อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๐๔ ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็น พระครูปลัดผ้น ปาเรสโก

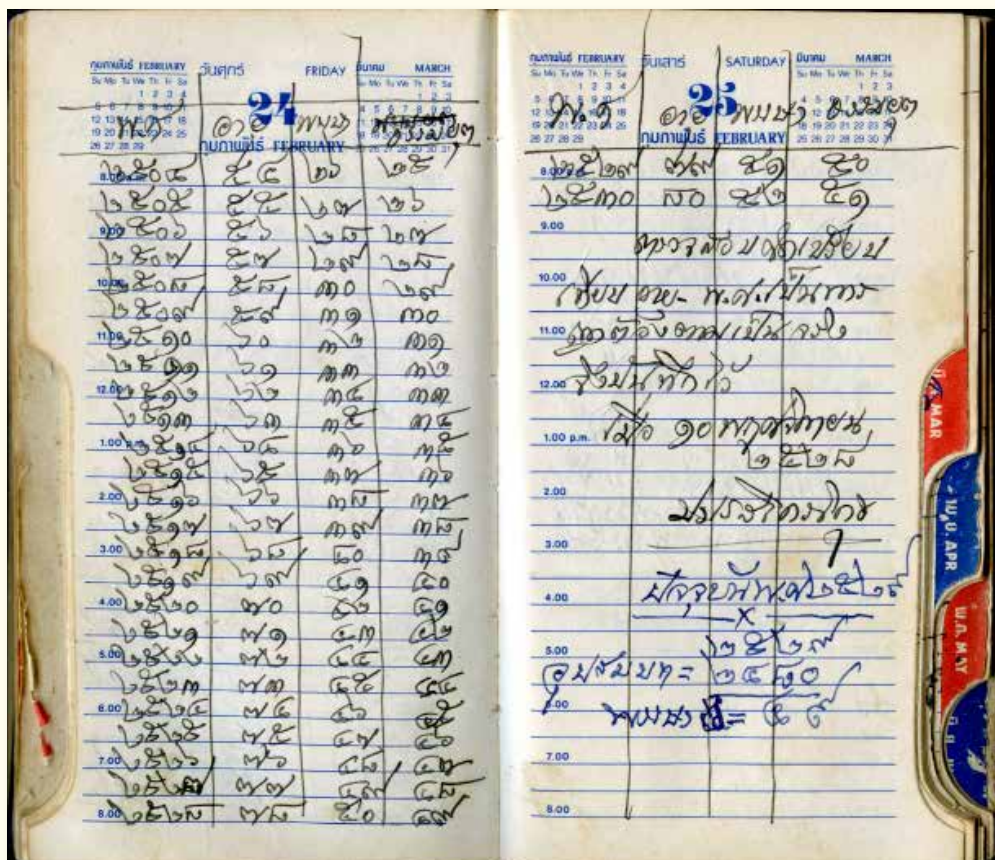
๑๙ ๒๕๒๓

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๓-๒๕๑๔ ท่านพักจำพรรษาอยู่ ณ วัดถ้ำเอราวัณ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มีพระชนมายุครบ ๔๘ ปี ได้นิมนต์พระเถระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทั่วประเทศ ๔๘ รูป เพื่อพุทธาภิเษกในพระบรมมหาราชวัง หลวงปู่ผัน ปาเรสโก เป็นหนึ่งในพระเถระที่ถูกนิมนต์ในครั้งนั้น

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ ท่านได้กลับมาพักจำพรรษาอยู่ ณ วัดป่าหนองไคร้ จังหวัดยโสธร และปลีกวิเวกปลีกเร้นออกไปบำเพ็ญสมณธรรม แสวงหาสถานที่ภาวนาตามถ้ำตามป่าเขาต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๒๙ พรรษาที่ ๔๘-๕๐ ท่านพักจำพรรษาที่วัดเกาะสำราญใจ บ้านโตนงไต้น อ.เมือง จ.ยโสธร ท่านรู้วันตายล่วงหน้าจึงได้บันทึกในสมุด และบอกญาติโยมว่าในปี พุทธศักราช ๒๕๓๐ ท่านจะละสังขาร

บันทึกของหลวงปู่ผัน ปาเรสโก รู้วันตายล่วงหน้า ๒ ปี

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ พรรษาที่ ๕๑ ท่านพักจำพรรษาที่วัดหนองหัวเสือ ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร เมื่อทราบว่าชีวิตต้องสิ้น ท่านเร่งความเพียรทางใจบรรลุจุดประสงค์ถึง วิมุติธรรมสิ้นอาสวะกิเลส

• การบรรลุอุดมธรรมขั้นสูงสุดและการมรณภาพ •

พระเดชพระคุณหลวงปู่ฉัน ปาเรสโก พระมหาเถระผู้มีปฏิปทาคุณงามความดี หลังจากท่านได้ออกบวชเจริญสมณวิปัสสนาด้วยความบากบั่น อุตสาหวิริยะ มากกว่า ๕๐ ปี ในที่สุดท่านได้บรรลุอุดมธรรมขั้นสูงสุด ณ วัดป่าหนองหัวเสือ บ้านโคงโค่น ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ในเดือนมีนาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ ก่อนมรณภาพเพียง ๕ เดือนเท่านั้น

ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐ ท่านได้ละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน ณ โรงพยาบาลยโสธร จังหวัดยโสธร สิริรวมอายุได้ ๗๙ ปี ๑๓ วัน พรรษา ๕๑

คณะศิษย์ได้จัดพิธีพระราชทานเพลิงศพของท่านในวันอาทิตย์ที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๕ ณ เมรุชั่วคราว วัดป่าหนองไคร้ บ้านหนองทองกลาง ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ●

ขอเชิญร่วมงานฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)
แสดงมุทิตาสักการะเนื่องในวาระอายุครบ ๘๘ ปี
พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) และงานบุญประเพณีข้าวเปลือก
วันศุกร์ที่ ๑๙ วันเสาร์ที่ ๒๐ วันอาทิตย์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๑
ณ วัดหนองไคร้ ตำบลหนองหิน อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

กำหนดการ

วันศุกร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ปีกอ

เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป เปิดรับบริจาคข้าวเปลือก

เวลา ๑๙.๐๐ น. ทำวัตรเย็น ทำพิธีถวายกองประพาสข้าว

วันเสาร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๓ ปีกอ

เวลา ๐๗.๐๐ น. พระสงฆ์ - สามเณร ออกรับบิณฑบาต รอบลานพระเจดีย์

เวลา ๐๘.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร บนศาลาหอแจก

เวลา ๐๙.๓๐ น. ลงทะเบียนผู้ที่จะบวชชีพราหมณ์

เวลา ๑๗.๐๐ น. ไหว้พระ, อาราธนาศีล, รับศีล, บวชชีพราหมณ์, อาราธนาธรรม

- แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์

โดย พระธรรมฐิติญาณ เจ้าคณะภาค ๑๐ วัดบึงพระลานชัย จ.ร้อยเอ็ด

เวลา ๑๙.๐๐ น. พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) จุดเทียนชัย

- พระสงฆ์ ๕๔ รูป รับทักษิณานุประทาน

- พระสงฆ์ ๕๔ รูป เจริญพระพุทธมนต์

- ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม

เวลา ๒๐.๐๐ น. แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์

โดย พระภัทรศีลสังวร (หลวงปู่เจริญ ราษฎร์) วัดป่าพระธาตุเขาน้อย จ.ราชบุรี

- คณะสงฆ์ร่วมเจริญจิตภาวนาเพื่อความเป็นสิริมงคล

- คณะสงฆ์ ผู้บวชชีพราหมณ์ ร่วมกันสวดลักซิปจนถึงเวลาดับเทียนชัย

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๑ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๓ ปีกอ

เวลา ๐๔.๐๐ น. ดับเทียนชัย

เวลา ๐๔.๓๐ น. ทำวัตรเช้า อบรมจิตภาวนา รับรุ่งอรุณ

- เวลา ๐๖.๓๐ น. พระสงฆ์ - สามเณร ออกรับบิณฑบาต รอบลานพระเจดีย์
- เวลา ๐๗.๓๐ น. ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร บนศาลาหอแจก
- เวลา ๐๙.๐๐ น. พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) และ พระเทพมงคลญาณ (หลวงปู่สนธิ์ อนุโลโย) นำขบวนอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ และอัฐิธาตุ หลวงปู่ผั่น ปาเรสโก เคลื่อนออกจากวิหารเดินเท้าไปสู่พระเจดีย์
- ขณะอัญเชิญ คณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนพร้อมใจสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ
 - คณะขบวนอัญเชิญถึงปะรำพิธี ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และ อัฐิธาตุหลวงปู่ผั่น ปาเรสโก ไว้บริเวณที่จัดรับรองชั่วคราว
 - คณะอัญเชิญเข้าประจำที่
 - ผู้นำฝ่ายฆราวาส นำไหว้พระ อาราธนาศีล รับศีล อาราธนาพระปริตร
 - พระสงฆ์ ๕๔ รูป เจริญพระพุทธมนต์
 - พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ขึ้นบรรจุบนเศียรพระพุทธรูปเมตตา
 - อัญเชิญอัฐิธาตุหลวงปู่ผั่น ปาเรสโก ขึ้นบรรจุบนแท่นบูชาภายในพระเจดีย์ พุทธเมตตาตามหามงคล (ผั่น ปาเรสโก)
 - พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) ประกอบพิธีเปิดป้ายพระเจดีย์ พุทธเมตตาตามหามงคล (ผั่น ปาเรสโก)
 - คณะสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา (พนักงานลั่นฆ้อง กลอง ระฆัง)
 - พระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) กล่าวสัมโมทนียกถา
 - ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม มหาสังฆทาน พระเถรจารย์ ๕๔ รูป และ คณะสงฆ์ผู้ติดตาม
 - พระสงฆ์อนุโมทนา คณะชีพรามณณ์ลาศีล เสร็จพิธี รับของที่ระลึก

จึงขอกราบอาราธนา อาราธนาท่านพระเถรานุเถระ พระภิกษุ สามเณร และขอเจริญพร ท่านสาธุชนผู้เคารพนับถือในพระครูสุมนสารคุณ (หลวงปู่ประสาร สุมโน) ได้ร่วมบุญพิธีตามกำหนดการ ดังกล่าวนี้อย่างพร้อมเพรียงกัน

หมายเหตุ: กำหนดงานนี้ อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ท่านที่มีความประสงค์จะร่วมเป็น เจ้าภาพ อาหารโรงทาน และอื่นๆ ติดต่อได้ที่

- พระอาจารย์สุวรรณ ๐๘๗ ๒๕๐ ๙๒๙๓ ● พระอาจารย์วัง ๐๘๘ ๕๙๒ ๙๙๕๗
- คุณกอส ๐๘๑ ๙๑๓ ๙๖๔๔ ● ผู้ใหญ่ประโมช ๐๙๒ ๖๖๗ ๒๖๕๑ LINE ID: cartoonjaaa666

ท่านสามารถร่วมทำบุญถวายปัจจัยผ่านทางบัญชีออมทรัพย์ ● ธนาคารกรุงไทย ชื่อบัญชีพระครูสุมนสารคุณ สาขาโยธธ เลขบัญชี ๓๑๕-๑-๕๓๓๙๔-๙

รายชื่อผู้ร่วมพิมพ์หนังสือที่ระลึก งานฉลองสมโภชพระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ่าน ปาเรสโก)

จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐.- บาท นายสมเกียรติ-นางศิริพร-นายจตุรสิทธิ์ และนางสาวปวีศา ปานพุนทรัพย์

จำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐.- บาท พระสมยศ ภูมิปัญญา, ครอบครัววิระศักดิ์ เสียงชอบ, คุณปรีชญพงศ์ ผ่านแสน-น.ส.จารุณัน วงศ์สุวรรณ และนางรุ่งทิพย์ แซ่ก้วย, จำนวนเงิน ๙,๐๐๐.- บาท ครอบครัว ปิ่นวัฒนาฤกษ์

จำนวนเงิน ๗,๐๐๐.- บาท คุณประภาส-นางปัทมา อินทิตร์น, จำนวนเงิน ๖,๐๐๐.- บาท คุณสุรพงษ์-ภรณ์ธิดา-กริเกษม ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, คุณอัยยวัชร-คุณสุมาลี-คุณพงษ์พฤษฏ์-คุณธันท์ และคุณเดวีวิทย์ เทียรรัชไชย,

จำนวนเงิน ๕,๐๐๐.- บาท ครอบครัวโคตรภักดี, คุณพินิจ-ปานิศา วุฒิพันธุ์ และครอบครัว, ตระกูลพาไหม, ตระกูลกองทุ่งมน,

จำนวนเงิน ๔,๐๐๐.- บาท คุณกนกพร เวชมนิกร ณ ราชสีมา และณัฐฐสิริ แฉล้มวงศ์ จำนวนเงิน ๔,๔๔๔.- บาท ร้านก้อนอิฐ,

จำนวนเงิน ๓,๕๐๐.- บาท ตระกูลหนูจันทร์, จำนวนเงิน ๓,๒๐๐.- บาท คุณบุญยวัจน์-ขมาวี และพรรษิษฐ์ เกษภาณุชนบุษย์

จำนวนเงิน ๓,๑๐๐.- บาท นางจิตต์รัตน์ วราญจิตต์, จำนวนเงิน ๓,๐๐๐.- บาท ครอบครัว และครอบครัวเพ็ญดวงใจ,

คุณชูชาติ บุญญาพิจิตร และคุณพลศิลป์ ปัททะทุม, จำนวนเงิน ๒,๘๐๐.- บาท บ้านหนองโสน, จำนวนเงิน ๒,๒๐๐.- บาท

ครอบครัวอิมจันทร์, จำนวนเงิน ๒,๑๐๐.- บาทครอบครัวธนโชติภักดีพงษ์, จำนวนเงิน ๒,๐๐๐.- บาท คุณสุพัตรา อยู่ยงชื่น,

คุณรุ่งชัย-คุณพรสมสุรีย์ วิริยะบัณฑิตกุล, นายสุเมศ-นางนิตากร-นายฐานันท์-นายชัชวดี-นางสาวพรตจี วะรักษ์เลิศ, คุณชื่อน-

สุวิมล-สุทธิพงศ์-พินิดา สังข์รัมย์, , คุณสมบุญ หินทราย, คุณนิธิกร-ธมน วัฒนเรืองโกวิท, น.ส.บังอร ทนเล, ครอบครัวพูนนอก,

คุณวินัย-จริยา รอดแสง, คุณพิพัฒน์-ถาวร ปัญจันท์, ด.ญ.ณัฐกฤตา จารนัย, คุณศุภสุดา ศิริมงคลมิตร และคุณทัศนีย์ รูปงาม,

พ่อประมวล-แม่จิรวรรณ สุวรรณทา, ผู้ใหญ่สมเพียร ดวงจันทร์ จำนวนเงิน ๑,๔๐๐.- บาท ครอบครัวมงคล

จำนวนเงิน ๑,๒๐๐.- บาท คุณเยาวลักษณ์ หงษ์นคร, คุณชัยเดช-ณภัทรธรา ยอดมีชัย, แม่เรียบ ชันธรรมโรง,

จำนวนเงิน ๑,๐๐๐.- บาท ครอบครัว สุทธิชัยไพฑูริย์, คุณอัญพัชญ์ ธีรพรจิรบูรณ์, คุณนิภา สุดสงวนชัย, คุณภราดร สุดสงวนชัย,

ครอบครัวศรีอำภย์, ครอบครัวน้องใหม่-ไชนริศ, ครอบครัว ยอดจระเป๊ะ, ครอบครัวมั่นคง, ครอบครัวกันตวงศ์, ครอบครัวอาชะบูล, คุณประสาน

กาญจนวิจิต และครอบครัว, คุณกรองแก้ว-โรมอ เกอมีเนน, คุณวีระ-สมหวัง รักษาพงษ์, คุณธรรมพล-บุญยิ่ง-ธนาตล บุญพร, คุณประสิทธิ์-

วรรณรักษ์ แสงศรี, คุณเพ็ญพิศ จันทร์เหลือง, อ.มนต์ชัย-อ.สมพร เพียรทำ, คุณธิดารา กลมเกลียว, คุณนพรัตน์-ชลภัทร์ แก่นทอง และครอบครัว,

แม่อนงค์-ไพวรรณ แก่นทอง, ครอบครัว-ครูสำเรียง ทานกระโทก, ครอบครัวเพลิน เดชพร, คุณเสนาะ-วรัญญา พุกสันเทียะ, คุณพร้อม-สุภาพ

พุกสันเทียะ, คุณสมาน-เชิด ไททอง, ร้านธีรพันธ์ค้าโฟม, พ่อประเสริฐ-แม่แดง ไก่กระโทก, คุณสนอง-กรกฎ ขลิบกลาง, แม่อรุณ สารคำ, ครอบครัว

บรรจงปฐ, คุณสมเกียรติ-แสงดาว กองสันเทียะ, ครอบครัวลักษร, คุณฉวีวรรณ กาศักดิ์, นายสันต์ศักดิ์-ทิพย์กาญจน์ ศรีโพทอง, ด.ต.สมชาย-

เพ็ญชาติ เพ็ชรหมื่นไวย, แม่มีจลา จอมเกาะ, ลูกหลานพ่อพวง นิยมพงษ์, พ่อบุญเท-แม่ทองใบ วงศรีแก้ว, คุณคำพูล-อุทิศ ทาคำ,

คุณประติกา-รังสรรค์ เนตรธา, คุณสำราญ ทัพมงคล, นายหมั่น-นางเสวย อดทน, ครอบครัวสัวขุนทด, นายสัตยา จันทาวิน, คุณสำเนียง สำราญ

โคกสูง, คุณนารี-ไฉไล ดาวจันอัด, คุณสุพรรณ ศรีสมุทร, คุณณัฐธญา จามน้อยพรม, ครอบครัวคิ้วสูงเนิน, คุณวนิดา จึงประเสริฐ, คุณชนิษฐา

แสงทอง, คุณวัชรินทร์-อวรณ์-จิระเดช จิตตวรานนท์ (๑,๐๐๙.-), คุณวิเชียร-เหรียญ กันภัย, ครอบครัวฉาบัก, แม่ช้อย บุญชื่น, ครอบครัว

บุญญาพิจิตร, คุณกฤษณศักดิ์ มงคล, คุณสงค์ศักดิ์ โสภจันทร์, คุณวิจิตรตรา อุสาทะกุล, นายอุดมศักดิ์ ธีรจิรวิธกุล, คุณวิรัตน์ พร้อมสันเทียะ,

คุณศุภชัย ดวงผุยทอง, คุณภัทราภรณ์ ณรงค์ศักดิ์, คุณถิรคุณ ดวงผุยทอง, คุณสุภัสรา ณรงค์ศักดิ์, คุณปริญทร์ ณรงค์ศักดิ์, คุณปิยลักษณ์

ณรงค์ศักดิ์, คุณไทรทอง การประเสริฐ-คุณมนัสยา รังสีประเสริฐ, จำนวนเงิน ๙๕๐.- บาท คุณหยาดทิพย์ ดือขุนทด,

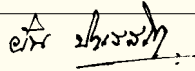
จำนวนเงิน ๘๐๐.- บาท คุณเจริญนคร-พิศมัย จูมคำ, ครอบครัวจันทร์ศิริ, จำนวนเงิน ๗๐๐.- บาท ครอบครัว ชิตดอน

จำนวนเงิน ๖๐๐.- บาท ครอบครัวพรหมเวทยานนท์, คุณยุล-ศิริพร เกษมกุลพิสิษ, คุณสมาน-ลำพัง จิตดอน, ครอบครัวสังวาลย์-ช่ออัน

เมาไรสง, คุณสมศักดิ์-ดอกไม้วหลานอุ โกวิทชาคร, พ่อแดง-แม่ประยูร, พ.ต.ต. กฤตบุญศิษฐ์ กตเปือย, ร.ต.ท. ณัฐพงษ์ ศรีแพนผล, คุณยายไฉ

ชัยจันทร์, คุณบุญนุ-สุนิสา วงชาติ, คุณสุพรรณ กัม, ด.ญ.พราวฟ้า แซ่ฮึ้ง, คุณอานวย-สุพจน์-ด.ช.ภาคภูมิ-ด.ญ.ปิยะนุช พูนนอก, แม่ตั้งค์,

คุณศุภรัตน์ ชลักระโทก, แม่ปิ่น ทอนครบุรี, ครอบครัววงศ์พินทุ, คุณนิติมา รุ่งแจ่ม, คุณสำราญ-แม่กล้วย ลาสิงห์, ครอบครัวเพ็ญจันทร์,

ครอบครัวปิดดวงแก้ว, คุณสุพรรณ-อมรรัตน์ สมัคครดี, พ่อสมนึก-แม่บัวเพื่อน เบ็ญมกระโทก, ครอบครัวข้ากระโทก, นางโนรี บ้านไผ่, คุณพันธกาน พรหมเวชยานนท์, นายสำเร็จ ท้วสูงเนิน, ครอบครัวขอสสูงเนิน, **จำนวนเงิน ๕๐๐.- บาท** ครอบครัวโสพิน, คุณอาทิตย์ พิมพ์ศรี และครอบครัว, คุณลำไพล ลีนาต, พ่อจำลอง-แม่อรุณ เมืองกลาง, คุณอำนาจ-สำเร็จ ดงกระโทก, คุณเศรษฐินิช เมธีศิริปรินดา, นางพรพิมล อันไชยะ, นายถวัลย์ เนียมทรัพย์, ครอบครัวแก้วบุญ, แม่กระปี่ จ้อยพุดซา, คุณประกาย เลาสูงเนิน

จำนวนเงิน ๔๐๐.- บาท แม่ประคอง เชื้อจันทัก, คุณรัศมี ประดับวงศ์, คุณสมบัติ-กัญญา ศรีทอง, แม่สำราญ-วิสูตร เทียวประสงค์, คุณอรุณกมล ภิรมย์, คุณนิมิตร-พจนารถ-วันวิสูตร-ศุภกร ตุ่นเตียน, คุณลัดดา จำปาแดง, ร.ต.ท. ทองสุข ต้นพุม, คุณปาริชาติ ไชยิตพานิชย์, คุณประยุทธ พวงศรี, คุณวารี ประเสริฐสังข์, แม่ลำไพล พลหาญ, คุณกันธิดา หนูพันธุ์, คุณบุญเลิศ-วัลลภา เทพไพศาล, คุณสำเร็จ-สมนึก อินณรงค์, คุณวุฒิ-ศรีไพร บุญทัยสง, คุณสุวรรณ ลักโนปกรณ์, แม่วันนา กล่อมสูงเนิน, คุณนุชรี ภิรมย์ และครอบครัว, คุณพรทิพย์ เหล็กดี, ครอบครัวทองเพียรพงษ์ (ก้วยเตี้ยลุดตา), ครอบครัวอ่อนจันทร์, ยายคำเกลี้ยง กังขุนทด, แม่อุทัย ป้องจันทา, แม่อุไร แก้วสุข, คุณมานพ-ปรียา ศิริสุพรรณ, แม่เฒ่า ศรีบกระโทก, แม่เจริญ เบ็ญวกระโทก, ช่างแสวง-แม่สายทอง สิ้นสุพรรณ, คุณสำรวย มามะเร้ง, คุณบุญเชิด-สายชล มุ่งกายกลาง, คุณปรินดา สมสกลีสิทธิ์, คุณประเสริฐ ชิมะโชติ, คุณนารี สุทินรัมย์, คุณบุญเรือน-ทองเพียร มีมุข, คุณเจริญ-ลัดดาวัลย์ เนียมแดง, พ่อชุม-แม่ขุน หลุมข้าว, ครอบครัวพิมเสน, คุณชาลิณี-จริยา นองใหม่, คุณศุภากร อยู่บำรุง, คุณประเสริฐ ชิมะโชติและคณะ, คุณสุทิน บ้านสวนริมคลอง, คุณสมชาย แซ่พิมาย (๔๖๐.-), นายสุนทร - นางวรรณมา สุโพธิ์, คุณจริยยุทธ - คุณราตรี ชุมกระโทก, คุณวิภา เหลาทองคำ, คุณสมยศ หวังขกลาง, พ่อเจียม ชิมพิมาย, นายเฉลียว ลวดลาย, คุณสำราญ สุปิ่นะ, คุณพรณรงค์-สกุลกาญจน์ บุชพงศ์, คุณพงษ์เพชร-จิราพัชร อ่อนหงษ์ทอง, **จำนวนเงิน ๓๐๐.- บาท** คุณจริยยา เกรมกลาง, คุณอภิชาติ หลงละลวด,

จำนวนเงิน ๒๐๐.- บาท คุณสุพรรณ สมัคครดี, ครอบครัวกิจทวี, แม่เกา ขวดชัยภูมิ, นายดอย-สมบุรณ์ เทียวประสงค์, คุณสมพงษ์-สำรวย เทศเงิน, แม่เรืองชัย มาตรี, คุณศิริลักษณ์ ม่วงน้อย, คุณธัญญลักษณ์ แน่นพิมาย, คุณชนะวงศ์ แน่นพิมาย, คุณทองขาน วิงสันเทียะ, คุณอำนาจ นองใหม่, น.ส.พัทธวิภา คงสันเทียะ, คุณกรองทอง ดงกระโทก, คุณสมศรี ทองรักษ์, แม่น้อย จามสำโรง, คุณสุระนันท์ เกษานุช, คุณสุริยัน เมาไรสง, คุณมันทนา ตระสินธุ์ และครอบครัว, คุณวิชญ์ เลือดกระโทก พร้อมครอบครัว, แม่รำพึง ดงกระโทก, ยายบัว ดงกระโทก, พ่อเพียว นิดน้อย, แม่จวน นิดน้อย, คุณเดือน ดงกระโทก, คุณธัญญชล พิษณุวิสุ และครอบครัว, คุณวรดี ลิ้มสุวรรณนันท และครอบครัว, คุณนวลละออ เลิงฤทธา, คุณปริญา โลหะอุดม, ร.ต.ท. วีระศักดิ์ คำคลอง, คุณชาญ-บัวพา โชทอง, คุณมนรัตน์ โชทอง, คุณเจนจิรา ยศกันโท, คุณกิตติฯ เดชกิตติวัชร, คุณมนัชา กองท่า, คุณสุกัญญา อู่สูงเนิน, คุณหนูคล้าย กอมะณี, แม่จำเนียร บุญทัยสง, คุณน้ำฝน บุญทัยสง, คุณสมาน-ชลอ ยิ้มพวย, คุณศรีปราชญ์ ประดับวงศ์, แม่มะลิ ต่อมสูงเนิน, ครอบครัว เขียงสูงเนิน, ครอบครัวสร้อยระย้า, นางจรัสศรี บำรุงตา, คุณเมตตา จงรวมกลาง, นายปราช ขอมักกลาง, ครอบครัวสุทธิโชค, คุณสำรวย เฮาบ้านอ้วน, คุณสมยศ หวังขกลาง, คุณสุนทร ยิ้มแย้ม, คุณอนุวัฒน์ ยิ้มแย้ม, คุณอุษา ยิ้มแย้ม, คุณเฉลิม แก้วกระโทก, แม่อ๊วะ โปรงกระโทก, คุณปราณี ธรรมโชติ, คุณถนอม หมูสูงเนิน, คุณทองสุข สัตวแพทย์, น.ส.วิชญา เศรษฐกระโทก, นายมาโนช แสนสุด และครอบครัว(๒๔๐.-), แม่จำปี โป่งสันเทียะ, พ่อหัส-แม่ไพฑูย์ ผันกระโทก, คุณกนกอร มูลทองกลาง, คุณนิภาพร แดงมันคง, คุณสุภาภ แก้วลา, ด.ญ. มีนา เกตุสูงเนิน, นายอภัย ทองคำ, คุณอำนาจ พาร์เมอร์, คุณวราวรรณ รุ่งแจ่ม, คุณสุรินทร์ เบ็ญวกระโทก, แม่ทวย เพ็งพะเนา, แม่ละม่อม กุญเทพพะเนา, คุณวิมลมาศ มีมุข, คุณกุลลาภ หลุมข้าว, คุณอารี หลุมข้าว, คุณสุนทร หลุมข้าว, คุณชาติ หลุมข้าว, คุณวีระศักดิ์ หลุมข้าว, คุณวีรพงษ์ ก้านพลู, คุณธีรเดช คล่องบัญชี, คุณทวีศักดิ์ สิงหาโคตร, ครอบครัว วงศ์ติลลรัตน์, ครอบครัวศรีทอง, คุณเพ็ญวิไลพรพรหม, แม่ทอง บรรจงปรุ, คุณเจริญ ตลาดแก้ว, คุณสงป VOID ไธสง, คุณสุกัญญา สุข, คุณประกอบ ปรอยกระโทก (๒๒๐.-), คุณณัฐวุฒิ โพธิ์แข็ง, ป้าลำตวน ดงกระโทก, คุณจิรศักดิ์-คุณบุษบา เผือกนอก, คุณทองดี เผือกนอก, แม่พิมพ์ไธ อยู่บุรี, คุณวันเพ็ญ-คุณสิรินภา ตลาดแก้ว, คุณโยธิน-คุณจุฑามาศ ต้นกระโทก, คุณสมนึก ใจโพธิ์, ตาทองใบ-ยายหยิก ดงกระโทก, แม่เรียม แบกระโทก, คุณฉ่ำ ศิลปดิษฐ์, พ่อทางศิลป์ - แม่เอียน อาจกระโทก, แม่สำเร็จ ดงกระโทก, ครอบครัวแม่แป้น แมนกระโทก, คุณอภัย-คุณ ทองคำ แบนกระโทก, คุณสมปัญ โสภานันทะไชยศรี, คุณสมจิต สาตรสูงเนิน, คุณสมจิตร์ เมตรสูงเนิน, แม่แถม เนตรสูงเนิน, คุณรัตนภรณ์ อมรรัตน์, นายชนพล เทียวประสงค์, นายเจริญ-นางกอนสิน เอกบุตร, คุณสุวรรณ แสนประเสริฐ, คุณเพ็ญจันทร์ กฤตยานุวัฒน์, คุณอรุณศรี ศรีแก้ว-คุณมะลิ สอนใหม่, คุณพิมพ์ชนก พลเยี่ยม, คุณลลิตา ตันตชินภัทร-คุณกฤษพล หมอใจบุญ, นายสมหวัง เกตุแย้ม, คุณมะลิ ดังกลาง, นายทองสุข เหลาทองคำ, ด.ญ. พิชานันท์ ภาคสันเทียะ, นายชยุต วิจิตรสุนทร, น.ส. พิษณุรัตน์ สิริสุนทรานนท์, น.ส. ธณัส ไม้หอม, แม่สานิต ศักดา, คุณปณิดา สมบัติไพฑูย์, นายปีเตอร์ พิธ, คุณณัฐภัทร์ ศรีสูงเนิน, คุณประชา ชัยลา, คุณกนกกร เตียมมะเร้ง, คุณธีรวิมล ลวดลาย, นายปรารถ-นางต๋มทอง อีพันดุง, คุณสมคิด เล็งกำปัง, คุณสุรศักดิ์ สาตรสูงเนิน, คุณสมบุญ-ศิลปะ-โสตา นันทะไชยศรี, แม่ละออ ถ่ายสูงเนิน, นายสมหวัง-นางบุญถึง เกตุแย้ม, แม่แถบ-นายสำเร็จ ท้วสูงเนิน, คุณชนพล-อินทรา เทียวประสงค์, แม่เปลื้อง พันธสำโรง, คุณสุวิสา พันธสำโรง, คุณธนพร สิทธิ, ครอบครัวจักรกฤษ พลขารี

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

พระมหาธีรนาถ อคฺคธีโร.

พระเจดีย์พุทธเมตตามหามงคล (ผ้น ปาเรสโก).-- กรุงเทพฯ : พี.เพรส, ๒๕๖๐.

๑๒๐ หน้า

๑. เจดีย์. I. ชื่อเรื่อง.

๒๕๕.๓๑๓๕

ISBN 978-616-455-205-0

พิมพ์ครั้งแรก มกราคม ๒๕๖๑ จำนวนพิมพ์ ๒,๕๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์

คณะผู้จัดทำ

พระมหาธีรนาถ อคฺคธีโร.

คุณพินิจ วุฒิพันธุ์

คุณศรีประภา (แจ่ม) คล่องคำนวณการ

คุณเบญจมาศ เพ็ชรพลาย

คุณพิพัฒน์ - คุณถาวร ปัญจันท

ผู้จัดพิมพ์

วัดป่าภูผาสอง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ภาพถ่าย

วัดป่าภูผาสอง อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา คำแก้ว ธงชัย

ขอบคุณ

ทุกท่านที่มีส่วนเอื้อเฟื้อข้อมูล ภาพ และสถานที่

ออกแบบรูปเล่มและ

บริษัท พี.เพรส จำกัด โทร. ๐๒-๗๔๒-๔๗๕๔-๕

ดำเนินการพิมพ์

พิมพ์ที่

บริษัท พิมพ์ดี จำกัด (นิคมอุตสาหกรรมสินสาคร)

ติดต่อสอบถาม

www.facebook.com/pupasoong E-mail: pupha123@gmail.com

Tel: ๐๘๑ ๖๒๓ ๙๘๔๖-๗ Line ID: watpupaphasoong

ติดตามอ่านได้ที่ :

buddhapupha.com

“ နှစ်ပတ်လည်လောက်လောက်လောက် ”
“ လောကီကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံ ”
ကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံကံ ”

သံသယကံကံ
— မိမိကံကံ
၅၈ ၈၈.၁၁ ၁၀၈ ၅၈၈၈၈.